

Fundusze Europejskie
Wiedza Edukacja Rozwój

Unia Europejska
Europejski Fundusz Społeczny

PLAN DZIAŁANIA NA ROK 2016	
WERSJA PLANU DZIAŁANIA	2016
INFORMACJE O INSTYTUCJI OPRACOWUJĄCEJ PLAN DZIAŁANIA	
Numer i nazwa osi priorytetowej	Oś II Efektywne polityki publiczne dla rynku pracy, gospodarki i edukacji
Instytucja	Ministerstwo Edukacji Narodowej, Departament Funduszy Strukturalnych
Adres korespondencyjny	Al. Szucha 25, 00-918 Warszawa
Telefon	(22) 34-74-881
Faks	(22) 34-74-883
E-mail	Sekretariat.dfs@men.gov.pl
Dane kontaktowe osoby (osób) do kontaktów roboczych	Zdzisława Goriewska Tel. (22) 34-74-547 e-mail: zdzislawa.goriewska@men.gov.pl

DZIAŁANIE/PODDZIAŁANIE PO WER				2.10 Wysoka jakość systemu oświaty										
FISZKA KONKURSU														
PODSTAWOWE INFORMACJE O KONKURSIE														
Cel szczegółowy PO WER, w ramach którego realizowane będą projekty		Cel 1. Poprawa funkcjonowania i zwiększenie wykorzystania systemu wspomagania szkół w zakresie kompetencji kluczowych uczniów niezbędnych do poruszania się na rynku pracy (ICT, matematyczno-przyrodniczych, języków obcych), nauczania eksperymentalnego, właściwych postaw (kreatywności, innowacyjności, pracy zespołowej) oraz metod zindywidualizowanego podejścia do ucznia												
Priorytet inwestycyjny		10i ograniczenie i zapobieganie przedwczesnemu kończeniu nauki szkolnej oraz zapewnianie równego dostępu do dobrej jakości wczesnej edukacji elementarnej oraz kształcenia podstawowego, gimnazjalnego i ponadgimnazjalnego, z uwzględnieniem formalnych, nieformalnych i pozaformalnych ścieżek kształcenia umożliwiających ponowne podjęcie kształcenia i szkolenia												
Lp. konkursu		Planowany kwartał ogłoszenia konkursu				I		II		III		IV		x
Planowany miesiąc rozpoczęcia naboru wniosków o dofinansowanie		1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	
												x		
Czy w ramach konkursu będą wybierane projekty grantowe?		TAK								NIE		X		
Planowana alokacja (PLN)		22 197 000,00 zł												
Wymagany wkład własny beneficjenta														
TAK		x	NIE		Minimalny udział wkładu własnego w finansowaniu wydatków kwalifikowalnych projektu					5,00%				
Typ/typy projektów przewidziane do realizacji w ramach konkursu		1. Szkolenie i doradztwo dla pracowników systemu wspomagania pracy szkoły i organów prowadzących oraz trenerów z zakresu: kompetencji kluczowych uczniów niezbędnych do poruszania się na rynku pracy (ICT, matematyczno-przyrodniczych, języków obcych), nauczania eksperymentalnego, właściwych postaw (kreatywności, innowacyjności, pracy zespołowej) oraz metod zindywidualizowanego podejścia do ucznia (w tym narzędzi oceny jakości pracy szkoły).												
ZAKŁADANE EFEKTY KONKURSU WYRAŻONE WSKAŹNIKAMI (W PODZIALE NA PŁEĆ I OGÓŁEM)														
WSKAŹNIKI REZULTATU														
Nazwa wskaźnika						Wartość docelowa wskaźnika								
						W podziale na:				Ogółem w				

	Kobiety	Mężczyzn	konkursie
1. Liczba szkół korzystających z kompleksowego modelu wspomaganie pracy szkoły dzięki wsparciu z EFS.			6 342
WSKAŹNIKI PRODUKTU			
Nazwa wskaźnika	Wartość docelowa wskaźnika		
	W podziale na:		Ogółem w konkursie
	Kobiety	Mężczyzn	
1. Liczba pracowników systemu wspomaganie pracy szkoły oraz trenerów objętych wsparciem w zakresie określonym w programie	2 114		
SZCZEGÓLNE KRYTERIA WYBORU PROJEKTÓW			
KRYTERIA WARUNKUJĄCE (dotyczy konkursów z etapem preselekcji)			
1.			
Uzasadnienie:			
KRYTERIA DOSTĘPU			
1. Beneficjentem projektu jest podmiot publiczny lub niepubliczny, który: <ul style="list-style-type: none"> a) posiada zadania statutowe związane z kształceniem lub doskonaleniem zawodowym nauczycieli zgodnie z przepisami rozporządzenia MEN z dnia 19 listopada 2009 roku w sprawie placówek doskonalenia nauczycieli (j.t Dz. U. z 2014 r. poz. 1041, z późn. zm.), b) posiada udokumentowane doświadczenie w realizacji, w okresie 3 lat przed terminem złożenia wniosku, co najmniej 1 projektu o zasięgu ponadregionalnym lub usług o łącznej wartości 50 tys. złotych brutto, w ramach których realizowane były szkolenia lub doradztwo dla nauczycieli i specjalistów (pracowników systemu oświaty) w zakresie kształtowania u uczniów kompetencji kluczowych niezbędnych do poruszania się na rynku pracy (ICT, matematyczno-przyrodniczych, języków obcych), nauczania eksperymentalnego, właściwych postaw uczniów (kreatywności, innowacyjności, pracy zespołowej), metod zindywidualizowanego podejścia do ucznia. 			
Uzasadnienie:	Kryterium ma na celu zapewnienie jak najwyższej, jakości szkoleń i doradztwa dla uczestników szkoleń: nauczycieli i specjalistów (pracowników instytucji systemu wspomaganie tj. pracowników placówek doskonalenia nauczycieli, poradni psychologiczno-pedagogicznych, bibliotek pedagogicznych i trenerów, tj. doradców metodycznych i innych osób świadczących usługi szkoleniowe i doradcze w obszarze oświaty, którzy mają potwierdzoną współpracę, z co najmniej jedną z ww. wymienionych instytucji systemu wspomaganie bądź deklarują nawiązanie takiej współpracy).	Stosuje się do typu/typów (nr)	1
	Kryterium ma na celu zapewnienie przedszkolu/szkole/placówce		

	<p>efektywnego wsparcia w zakresie kształtowania kompetencji kluczowych, metod pracy i kształcenia postaw poprzez podniesienie kompetencji pracowników instytucji systemu wspomagania oraz trenerów współpracujących z tymi instytucjami na podstawie programów opracowanych w ramach PO WER.</p>		
<p>2. Wnioskodawca jest zobowiązany do przygotowania szczegółowych planów i programów szkoleń odpowiadających wymogom określonym w ramowym programie szkoleń przygotowanym przez Ośrodek Rozwoju Edukacji w ramach projektu pozakonkursowego pn. „Zwiększenie skuteczności działań pracowników systemu wspomagania i trenerów w zakresie kształcenia u uczniów kompetencji kluczowych” (POWER Dz. 2.10 Typ 1) wraz z innymi zasobami szkoleniowymi.</p>			
<p>Uzasadnienie:</p>	<p>Kryterium ma na celu spójność działań podejmowanych przez różnych wnioskodawców.</p> <p>Szczegółowe plany i programy szkoleń zostaną przygotowane zgodnie z wymaganiami określonymi w ramowych programach szkoleń.</p> <p>Ramowe programy zagwarantują, że wspomaganie przedszkoli/szkół/placówek w ww. zakresach będzie prowadzone zgodnie z nowym modelem wspomagania określonym w przepisach prawa oświatowego:</p> <ul style="list-style-type: none"> - rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 19 listopada 2009 r. w sprawie placówek doskonalenia nauczycieli (tekst jednolity: Dz.U. z 2014r. poz. 1041 z późn.zm.), - rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia z dnia 28 lutego 2013 r. w sprawie szczegółowych zasad działania publicznych bibliotek pedagogicznych (Dz. U. z 2013 r., poz. 369) - rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia z dnia 1 lutego 2013 r. w sprawie szczegółowych zasad działania publicznych poradni psychologiczno-pedagogicznych, w tym publicznych poradni specjalistycznych (Dz.U. z 2013 r., poz. 199) <p>Ramowe programy są gwarancją, że wnioskodawcy w czasie organizowanych szkoleń będą wykorzystywać podobne formy i metody pracy, umożliwiające uczestnikom szkoleń nabycie wiedzy i umiejętności potrzebnych do efektywnego wspomagania przedszkoli/szkół/placówek w zakresie:</p> <ul style="list-style-type: none"> - rozwijania kompetencji kluczowych uczniów niezbędnych do poruszania się na rynku pracy (ICT, matematyczno-przyrodniczych, języków obcych), - nauczania eksperymentalnego, poprzez wykorzystanie metody eksperymentu i 	<p>Stosuje się do typu/typów (nr)</p>	<p>1</p>

	<p>innych metod aktywnych</p> <ul style="list-style-type: none"> - kształtowania właściwych postaw uczniów (kreatywności, innowacyjności, pracy zespołowej) - wykorzystywania metod zindywidualizowanego podejścia do ucznia. <p>Ramowe programy szkoleń zostaną wypracowane przez Ośrodek Rozwoju Edukacji w ramach projektu pozakonkursowego pn. „Zwiększenie skuteczności działań pracowników systemu wspomagania i trenerów w zakresie kształcenia u uczniów kompetencji kluczowych” (POWER Dz. 2.10 Typ 1) i zostaną załączone do regulaminu konkursu .</p> <p>Przez inne zasoby szkoleniowe rozumieć należy materiały metodyczne, które są niezbędne do prowadzenia szkolenia oraz materiały wypracowane przez uczestników szkoleń.</p>		
<p>3. Wnioskodawca jest zobowiązany do organizacji i prowadzenia do końca 2017 r. szkoleń dla uczestników w celu przygotowania ich do realizacji wspomagania w zakresach kompetencji określonych w PO WER .</p>			
	<p>Kryterium ma na celu realizację działań zmierzających do podniesienia kompetencji uczestników szkoleń: nauczycieli i specjalistów (pracowników instytucji systemu wspomagania tj. pracowników placówek doskonalenia nauczycieli, poradni psychologiczno-pedagogicznych, bibliotek pedagogicznych i trenerów, tj. doradców metodycznych i innych osób świadczących usługi szkoleniowe i doradcze w obszarze oświaty, którzy mają potwierdzoną współpracę, z co najmniej jedną z ww. wymienionych instytucji systemu wspomagania bądź deklarują nawiązanie takiej współpracy) w zakresach określonych w POWER.</p> <p>Trener uczestniczący w szkoleniu będzie musiał pisemnie zadeklarować z jaką placówką będzie współpracował a placówka ta będzie musiała wyrazić pisemną zgodę na tę współpracę.</p> <p>Zakres kształcenia obejmuje następujące obszary:</p> <ul style="list-style-type: none"> • rozwijanie kompetencji kluczowych uczniów niezbędnych do poruszania się na rynku pracy (ICT, matematyczno-przyrodniczych, języków obcych), • nauczanie eksperymentalne, poprzez wykorzystanie metody eksperymentu i innych metod aktywnych • kształtowanie właściwych postaw 	<p>Stosuje się do typu/typów (nr)</p>	<p>1</p>

	<p>uczniów (kreatywności, innowacyjności, pracy zespołowej)</p> <ul style="list-style-type: none"> wykorzystywanie metod zindywidualizowanego podejścia do ucznia. <p>Przeszkolenie uczestników szkolenia powinno być zrealizowane do końca 2017 roku.</p>		
4. Wnioskodawca jest zobowiązany do organizowania i prowadzenia doradztwa dla uczestników w zakresie realizowanego szkolenia.			
	<p>Kryterium ma na celu zapewnienie jak najwyższej efektywności prowadzonych działań. Uczestnicy oprócz udziału w szkoleniach są zobowiązani w czasie trwania projektu do:</p> <ul style="list-style-type: none"> wspomagania co najmniej trzech przedszkoli/szkół/placówek w w/w zakresach zgodnie z modelem działania określonym w przepisach prawnych korzystania z doradztwa zapewnionego przez wnioskodawcę. <p>Wnioskodawca zapewni możliwość korzystania przez uczestnika z doradztwa.</p> <p>Wnioskodawca zostanie zobowiązany do zapewnienia uczestnikom szkolenia możliwości przeprowadzenia wspomagania w co najmniej 3 przedszkolach/szkołach/placówkach</p> <p>Doradztwo będzie prowadzone w formie sieci współpracy, które powstaną na platformie www.doskonaleniesieci.pl, (przygotowanej w ramach projektu POKL i udostępnianej przez Ośrodek Rozwoju Edukacji) oraz spotkań konsultacyjnych indywidualnych i grupowych – z wykorzystaniem metod np.: coachingowych, superwizji, obserwacji koleżeńskiej itp.</p>	Stosuje się do typu/typów (nr)	1
5. Wypracowane przez Wnioskodawcę szczegółowe plany i programy szkoleń oraz inne niezbędne zasoby szkoleniowe będą udostępnione na zasadzie otwartych zasobach edukacyjnych.			
	<p>Kryterium ma na celu zapewnienie równego dostępu do zasobów wypracowanych w ramach interwencji wszystkim zainteresowanym podmiotom.</p> <p>Powstałe w ramach projektu utwory będą zgodne z koncepcją otwartych zasobów edukacyjnych i udostępnione będą na otwartej licencji lub licencji edukacyjnej.</p> <p>Wszystkie wypracowane w projektach zasoby będą publikowane na stronach Wnioskodawcy oraz Ośrodka Rozwoju Edukacji www.ore.edu.pl oraz portalach przez ORE zarządzanych np.</p>	Stosuje się do typu/typów (nr)	1

	www.doskonaleniewsieci.pl .		
6. Wnioskodawca jest zobowiązany do zapewnienia kadry z odpowiednimi kwalifikacjami do realizacji szkoleń i doradztwa			
	<p>Kryterium będzie weryfikowane na podstawie zapisów we wniosku o dofinansowanie, gdzie osobom realizującym dane zadanie będą przypisane odpowiednie kwalifikacje.</p> <p>Wnioskodawca jest zobowiązany do zaangażowania kadry posiadającej odpowiednie kwalifikacje i kompetencje – w zakresie znajomości systemu oświaty, zagadnień związanych z kompetencjami kluczowymi, umiejętności pracy z dorosłymi oraz doświadczeniem w zakresie realizacji projektów rozwojowych skierowanych do szkół i przedszkoli.</p> <p>Wymagania te zostaną określone przez Ośrodek Rozwoju Edukacji w ramach projektu pozakonkursowego pn. „Zwiększenie skuteczności działań pracowników systemu wspomagania i trenerów w zakresie kształcenia u uczniów kompetencji kluczowych” (POWER Dz. 2.10 Typ 1) w terminie do października 2016 roku.</p> <p>Wymagania będą wskazane w regulaminie konkursu.</p>	Stosuje się do typu/typów (nr)	1
7. Wnioskodawca zobowiąże każdego z uczestników szkolenia do objęcia wspomaganiami co najmniej 3 przedszkoli/szkół/placówek. Przy realizacji wspomaganiami przedszkoli/szkół/placówek instytucje systemu wspomagania zostaną zobowiązane do opieki nad ww. uczestnikami szkolenia, których zatrudniają lub z którymi współpracują. Łączna liczba przedszkoli/szkół/placówek, w których przeprowadzono wspomaganie musi stanowić co najmniej trzykrotność liczby uczestników szkolenia.			
Uzasadnienie:	<p>Kryterium to ma na celu realizację wskaźnika rezultatu liczonego jako odsetek przedszkoli/szkół/placówek korzystających z kompleksowego modelu wspierania pracy szkół dzięki wsparciu z EFS. Taki zakres spełnienia kryterium pozwoli także zapobiec realizacji w jednym przedszkolu lub jednej szkole/placówce kilku wspomagań w jednym czasie.</p> <p>Przeprowadzenie wspomaganiami przedszkoli/szkół/placówek nie będzie realizowane ze środków PO WER.</p> <p>Nauczyciele i specjaliści zatrudnieni lub współpracujący z instytucjami wspomagania uczestniczący w szkoleniach będą zobowiązani do organizowania wspomaganiami nieodpłatnie w ramach stosunku pracy lub umowy cywilno-prawnej z instytucją systemu wspomagania.</p> <p>Wnioskodawca zobowiązuje instytucje systemu wspomagania szkół, które zatrudniają nauczycieli i specjalistów lub współpracują z trenerami</p>	Stosuje się do typu/typów (nr)	1

	uczestniczącymi w szkoleniach do opieki nad wspomaganiem realizowanym przez te osoby. Ma to na celu zapewnienie możliwości realizacji wspomagania przedszkoli/szkół/placówek przez ww. uczestników szkoleń.		
8. Wkład własny wnioskodawcy wynosi min. 5 % kosztów projektu ogółem i pochodzi ze środków wnioskodawcy.			
	Wnioskodawca na etapie konstruowania budżetu projektu powinien upewnić się czy wartość wkładu wynosi min. 5 % kosztów projektu ogółem. W przypadku, gdy wartość wkładu własnego będzie mniejsza niż 5 % projekt zostanie odrzucony. Wkład własny rozumiany zgodnie z Wytocznymi w zakresie kwalifikowalności wydatków w ramach Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego oraz Funduszu Spójności na lata 2014-2020	Stosuje się do typu/typów (nr)	1
9. Okres realizacji projektu max 2 lata kalendarzowe.			
	<p>Dzięki temu kryterium wnioskodawca ma możliwość działań szkoleniowo-doradczych wspierających uczestników projektów w realizacji wspomagania przedszkoli/szkół/placówek.</p> <p>Zadaniem pracowników systemu wspomagania jest zapewnienie wspomagania obejmującego pomoc przedszkolu/szkole/placówce w zdiagnozowaniu potrzeb, ustalenie sposobów działania prowadzących do zaspokojenia jej potrzeb, zaplanowaniu i realizacji tych działań oraz wspólnej z przedszkolem/szkołą/placówką ocenie efektów tych działań w ramach jednego roku szkolnego.</p> <p>Dlatego też każdy z uczestników projektów będzie zobowiązany do udzielenia wspomagania przedszkolu/szkole/placówce trwającego min. 7 miesięcy).</p>	Stosuje się do typu/typów (nr)	1
10. Koszt jednostkowego wsparcia nie może przekroczyć 10 500 zł brutto na osobę.			
	Koszt oszacowano na podstawie doświadczeń z realizacji projektu systemowego pn. System doskonalenia nauczycieli oparty na ogólnodostępnym kompleksowym wspomaganiu szkół w Działaniu 3.5 PO KL Koszty oszacowano uwzględniając: przygotowania materiałów szkoleniowych, przygotowania trenerów, przeprowadzenia szkoleń i prowadzenia doradztwa, w tym koszty: wynagrodzenia, dojazdu, wyżywienia, wynajmu sali, noclegu, koszty pośrednie. W ww. kwocie nie są brane pod uwagę	Stosuje się do typu/typów (nr)	1

	ewentualne koszty racjonalnych usprawnień., mogące wynieść maksymalnie do 12 tys. zł (w przypadku zaistnienia potrzeby ich zastosowania w celu umożliwienia udziału w projekcie osoby z niepełnosprawnościami).		
KRYTERIA PREMIUJĄCE			
1. Projekty realizowane w partnerstwie z akredytowaną placówką doskonalenia nauczycieli.		WAGA	15
Uzasadnienie:	Kryterium ma na celu zapewnienie jak najwyższej, jakości prowadzonego w przedszkolach/szkołach/placówkach wspomagania realizowanego w ramach projektu.	Stosuje się do typu/typów (nr)	1
2. Projekty realizowane w partnerstwie z podmiotem, którego zadania statutowe są związane z kształceniem lub doskonaleniem zawodowym nauczycieli zgodnie z przepisami rozporządzenia MEN z dnia 19 listopada 2009 roku w sprawie placówek doskonalenia nauczycieli (tekst jednolity: Dz. U. z 2014 r. poz. 1041, z późn. zm),		WAGA	10
Uzasadnienie:	Kryterium ma na celu zapewnienie jak najwyższej, jakości kształcenia i doskonalenia uczestników projektu. Projekty partnerskie gwarantują kompleksowość usług prowadzonych w ramach projektu. Z uwagi na bardzo szeroki zakres oferty szkoleniowo-doradczej proponowana jest realizacja projektu z partnerem.	Stosuje się do typu/typów (nr)	1
3. Projekt realizowany z wykorzystaniem trenerów przeszkolonych w ramach projektów realizowanych w PO KL.		WAGA	10
Uzasadnienie:	Kryterium ma na celu zapewnienie jak najwyższej, jakości kształcenia poprzez zapewnienie kadry przygotowanej do realizacji tego zadania.	Stosuje się do typu/typów (nr)	1
KRYTERIA STRATEGICZNE (dotyczy konkursów z etapem oceny strategicznej)			
1.			
Uzasadnienie:			
...			
Uzasadnienie:			
ELEMENTY KONKURSU			
1. Ocena formalna			
2. Ocena merytoryczna			
...			

DZIAŁANIE/PODDZIAŁANIE PO WER				Działanie 2.14 Rozwój narzędzi dla uczenia się przez całe życie								
FISZKA KONKURSU												
PODSTAWOWE INFORMACJE O KONKURSIE												
Cel szczegółowy PO WER, w ramach którego realizowane będą projekty	Zwiększenie dostępu osób dorosłych do różnych form uczenia się przez całe życie											
Priorytet inwestycyjny	PRIORYTET INWESTYCYJNY 10III Wyrównywanie dostępu do uczenia się przez całe życie o charakterze formalnym, nieformalnym i pozaformalnym wszystkich grup wiekowych, poszerzanie wiedzy, podnoszenie umiejętności i kompetencji siły roboczej oraz promowanie elastycznych ścieżek kształcenia, w tym poprzez doradztwo zawodowe i potwierdzanie nabytych kompetencji											
Lp. konkursu		Planowany kwartał ogłoszenia konkursu			I		II	X	III		IV	
Planowany miesiąc rozpoczęcia naboru wniosków o dofinansowanie	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
						X						
Czy w ramach konkursu będą wybierane projekty grantowe?	TAK			X			NIE					
Planowana alokacja (PLN)	16 800 000 zł											
Wymagany wkład własny beneficjenta												
TAK		NIE	X	Minimalny udział wkładu własnego w finansowaniu wydatków kwalifikowalnych projektu					0%			
Typ/typy projektów przewidziane do realizacji w ramach konkursu	1. Przygotowanie szkół do pełnienia roli Lokalnych Ośrodków Wiedzy i Edukacji we współpracy z organem prowadzącym i społecznością lokalną, tj. do prowadzenia działań na rzecz aktywności edukacyjnej osób dorosłych, w zakresie rozwijania potrzebnych na rynku pracy kompetencji kluczowych, oraz rozwój metod i narzędzi pracy nauczycieli tych szkół z osobami dorosłymi, w szczególności na terenach wiejskich i w małych miastach, a także na terenach defaworyzowanych.											
ZAKŁADANE EFEKTY KONKURSU WYRAŻONE WSKAŹNIKAMI (W PODZIALE NA PŁEĆ I OGÓŁEM)												
WSKAŹNIKI REZULTATU												

Nazwa wskaźnika	Wartość docelowa wskaźnika		
	W podziale na:		Ogółem w konkursie
	Kobiety	Mężczyzn	
1. Liczba szkół pełniących rolę Lokalnego Ośrodka Wiedzy i Edukacji po opuszczeniu programu	nd	nd	45
WSKAŹNIKI PRODUKTU			
Nazwa wskaźnika	Wartość docelowa wskaźnika		
	W podziale na:		Ogółem w konkursie
	Kobiety	Mężczyzn	
1. Liczba szkół przygotowanych do pełnienia roli Lokalnego Ośrodka Wiedzy i Edukacji	45		
SZCZEGÓŁOWE KRYTERIA WYBORU PROJEKTÓW			
KRYTERIA DOSTĘPU			
<p>1. Wnioskodawca opracuje model funkcjonowania Lokalnego Ośrodka Wiedzy i Edukacji (LOWE) prowadzącego w środowisku lokalnym działania na rzecz aktywizacji edukacyjnej osób dorosłych, w oparciu o zasoby i potencjał szkół. Działanie LOWE – aktywizacja edukacyjna osób dorosłych - ma w konsekwencji prowadzić do rozwijanie u osób dorosłych kompetencji (w tym kompetencji kluczowych), które mogą być przydatne na rynku pracy.</p> <p>W opracowanym modelu funkcjonowania LOWE powinny co najmniej znaleźć się opisy:</p> <ul style="list-style-type: none"> • wykorzystania doświadczeń, kompetencji kadry i zasobów materialnych szkoły (infrastruktura, nauczyciele, zaplecze organizacyjno-instytucjonalne) w celu zwiększenia aktywności edukacyjnej rodziców, • środków i metod służących rozszerzenia zakresu tematycznego i zróżnicowania form tej aktywności, tak aby wychodziła poza tradycyjnie rozumianą rolę rodziców w szkole, • rozwiązań służących poszerzeniu grupy uczestników LOWE o osoby inne niż rodzice, w szczególności: <ul style="list-style-type: none"> o zachęcania osób dorosłych do uczestnictwa w edukacji poprzez stosowanie w LOWE metod wykorzystujących i promujących powiązania edukacji z praktyką, tj. z naciskiem na efekty ważne dla powodzenia osobistego w połączeniu z rozwojem społeczności lokalnej; o wykorzystywanie w LOWE aktywizujących (nietradycyjnych) metod dydaktycznych, w tym wzajemnego uczenia się osób dorosłych oraz metod i narzędzi pracy z osobami dorosłymi opartych na łączeniu aktywizacji edukacyjnej z aktywnością w innych zakresach służących poprawie sytuacji osobistej, rodzinnej, w tym tworzenie wzorów tzw. usług zintegrowanych zaspokajających potrzeby lokalnej społeczności; • budowania relacji współpracy i partnerstwa LOWE z otoczeniem społecznym i gospodarczym, w tym np. z pracodawcami, organizacjami pozarządowymi, stowarzyszeniami rodziców oraz z innymi instytucjami systemu oświaty działającymi na rzecz edukacji osób dorosłych oraz instytucjami innych resortów działającymi w tym zakresie (instytucje rynku pracy, ekonomii społecznej, kultury, wsparcia rodziny, pomocy społecznej, ochrony zdrowia, sportu i turystyki); • zasad i sposobów wykorzystania podejścia popytowego w określaniu usług, które oferować będzie 			

LOWE (usługi świadczone w ramach LOWE powinny być dostosowane do potrzeb społeczności lokalnej i oczekiwań osób z nich korzystających);

- zasad i sposobów zapewnienia w oparciu o posiadane przez organ prowadzący zasoby, trwałości funkcjonowania LOWE w danej społeczności lokalnej po zakończeniu realizacji grantu.

<p>Uzasadnienie:</p>	<p>Bardzo niski udział osób dorosłych w edukacji w Polsce wynika między innymi z niskiej motywacji, niedoceniaenia znaczenia uczenia się oraz braku świadomości rozwijania kompetencji i umiejętności poprzez uczenie się nieformalne i pozaformalne. Wiele osób podnosi swoje kompetencje, uczy się choć nie czyni tego intencjonalnie, tylko angażując się w różnego rodzaju działania i przedsięwzięcia.</p> <p>Szkoła ma potencjał do tego, żeby wciągnąć i uaktywnić edukacyjnie osoby dorosłe, ponieważ, w naturalny sposób, jest miejscem spotkań i aktywności rodziców oraz opiekunów uczniów. Rodzice i opiekunowie nie tylko przychodzą do szkoły ale są też skłonni do angażowania się w różne przedsięwzięcia realizowane przez szkołę i w szkole. Można zatem wykorzystać zainteresowanie rodziców i opiekunów funkcjonowaniem i postępami dzieci w szkole, aby zachęcić ich do podejmowania różnych przedsięwzięć, projektów, co łączy się z pozaformalnym rozwijaniem kompetencji kluczowych takich jak np. umiejętności komunikacyjne, współpraca w zespole, planowanie itp. W ten sposób są też kształtowane pożądane postawy i zachowania. Należy dążyć do tego, aby taka aktywność dorosłych nabierała trwałego charakteru i wychodziła poza działania bezpośrednio związane z podstawową, tradycyjnie rozumianą rolą</p>	<p>Stosuje się do typu/typów (nr)</p>	<p>1</p>
----------------------	--	---------------------------------------	----------

	<p>rodziców w szkole.</p> <p>Działalność LOWE powinna być kierowana do coraz szerszej grupy osób dorosłych, innych niż rodzice. W ten sposób szkoła a de facto LOWE, stanie się dla społeczności lokalnej miejscem znanym i cenionym z uwagi na użyteczność i przydatność prowadzonych działań i ich atrakcyjnych form. Wówczas oferta ośrodka powinna być sprofilowana tak, aby odpowiadać na potrzeby związane z funkcjonowaniem na rynku pracy, przeciwdziałaniem zagrożeniu wykluczenia społecznego i docelowo objąć działaniami jak największą liczbę dorosłych członków społeczności lokalnej, w tym szczególnie osoby z grup defaworyzowanych wymienionych w opisie kryterium 5. Równocześnie powinna być rozwijana współpraca z różnymi instytucjami i organizacjami świadczącymi usługi społeczne, prowadzącymi szkolenia, propagującymi wiedzę i rozwijającymi lokalny kapitał społeczny.</p> <p>Szkoły będą służyć jako baza infrastrukturalna, instytucjonalno-organizacyjna oraz baza kapitału ludzkiego i społecznego dla realizacji przez organy prowadzące zadań dotyczących aktywizowania poprzez nieformalną edukację osób dorosłych w połączeniu z szerszą aktywizacją społeczności lokalnych.</p> <p>Zadania LOWE mają być realizowane w sposób, który nie był dotychczas szerzej praktykowany, tj. wielozakresowo – łącząc praktyczne formy edukacji dorosłych z innymi usługami</p>		
--	---	--	--

	<p>publicznymi oraz np. aktywnością kulturalną.</p> <p>Działanie LOWE wymaga aktywnego zaangażowania przedstawicieli otoczenia społeczno-gospodarczego w proces aktywizacji edukacyjnej osób dorosłych. Poprzez otoczenie społeczno-gospodarcze należy rozumieć pracodawców, organizacje pracodawców, przedsiębiorców, instytucje rynku pracy, szkoły wyższe, instytucje opieki społecznej, zdrowia, kultury oraz organizacje pozarządowe.</p> <p>Kryterium będzie weryfikowane na podstawie opisu we wniosku założeń koncepcyjnych modelu LOWE.</p>		
2. Jeden wnioskodawca może złożyć jeden wniosek o dofinansowanie.			
	<p>Kryterium ma na celu zapewnienie, że w ramach konkursu wyłonionych zostanie kilku realizatorów. Dzięki temu w ramach konkursu wypracowanych i przetestowanych zostanie kilka modeli LOWE. Modele te po odpowiedniej ewaluacji zostaną wykorzystane w kolejnym projekcie konkursowym, w którym utworzone zostaną kolejne LOWE.</p>		1
3. Maksymalna wartość projektu to 5 600 000			
Uzasadnienie:	<p>Założenia konkursu przewidują wsparcie przygotowania 45 Lokalnych Ośrodków Wiedzy i Edukacji w ramach wszystkich przewidzianych do dofinansowania projektów. Wartość indywidualnego projektu wynika z faktu, że każdy beneficjent będzie zobowiązany osiągnąć wskaźnik produktu, czyli doprowadzić do uruchomienia co najmniej 15</p>	Stosuje się do typu/typów (nr)	1

	<p>LOWE z wykorzystaniem zasobów szkół .</p> <p>Kryterium weryfikowane na podstawie zapisów we wniosku.</p>		
<p>4. W ramach projektu wnioskodawca w otwartym naborze, z zachowaniem zasady bezstronności i przejrzystości przydzieli co najmniej 15 organom prowadzącym szkoły granty na przygotowanie i uruchomienie LOWE zgodnie z modelem opracowanym przez wnioskodawcę na podstawie kryterium nr 1. Przydział grantów odbędzie się według metodologii wskazanej w kryterium nr 8.</p> <p>Wnioskodawca uzyska deklaracje od organów prowadzących, którym przydzielony zostanie grant, że dany organ prowadzący nie będzie ubiegać się o inny grant w ramach przedmiotowego konkursu.</p>			
Uzasadnienie:	<p>Wnioskodawca podpisze umowy z wybranymi w otwarty sposób organami prowadzącymi na uruchomienie LOWE i przygotowanie szkół do pełnienia roli i wynikającej z koncepcji modelu LOWE, a także przekaze na podstawie tej umowy granty na wsparcie procesu przygotowania i uruchomienia LOWE.</p> <p>Przekazanie organom prowadzącym grantów na wsparcie procesu przygotowania i uruchomienia LOWE zapewni, że będą one aktywnymi uczestnikami realizowanych działań. Kryterium ma na celu zapewnienie jak największej liczby organów prowadzących uczestniczących w projekcie.</p> <p>Kryterium weryfikowane na podstawie zapisów we wniosku.</p>	Stosuje się do typu/typów (nr)	1
<p>5. Wnioskodawca jest <i>organizacją pozarządową w rozumieniu art. 3 ust. 2 ustawy o działalności pożytku publicznego i wolontariacie</i> (Dz.U. z 2014 r. poz. 1118), szkołą wyższą, instytutem badawczym, stowarzyszeniem lub związkiem jednostek samorządu terytorialnego.</p>			
Uzasadnienie:	<p>Kryterium ma na celu wyłonienie wnioskodawców mających potencjalne możliwości efektywnej współpracy z organami prowadzącymi szkoły w</p>	Stosuje się do typu/typów (nr)	1

	zakresie problematyki społecznej, polityki lokalnej, oraz zarządzania projektami. Kryterium weryfikowane na podstawie zapisów we wniosku		
<p>6. Opracowany przez wnioskodawcę model zakłada objęcie działaniem LOWE rodziców dzieci realizujących obowiązek szkolny oraz osób dorosłych z następujących grup, z uwzględnieniem uwarunkowań lokalnych:</p> <ul style="list-style-type: none"> • osoby dorosłe mające utrudniony dostęp do form edukacji osób dorosłych; • osoby dorosłe mające niski poziom wykształcenia lub wykształcenie wymagające aktualizacji (co najwyżej zasadnicze zawodowe lub wykształcenie średnie i policealne zdobyte w zeszłym wieku); • osoby dorosłe związane z rolnictwem; • osoby dorosłe nieaktywne zawodowo lub bezrobotne; • osoby dorosłe podlegające formom pomocy społecznej i wsparcia rodziny; • osoby dorosłe w wieku 45+. <p>W proponowanym modelu dla każdej z grup zostaną uwzględnione odpowiednie metody i formy pracy, które uwzględnią będą możliwości i potrzeby zdiagnozowanej grupy docelowej.</p>			
Uzasadnienie:	Niski udział dorosłych w edukacji wiąże się dodatkowo z tym, że częściej aktywne na tym polu są osoby lepiej wykształcone, o wyższym statusie społeczno-ekonomicznym. Dlatego jednym z głównych zadań Lokalnych Ośrodków Wiedzy i Edukacji powinno być dotarcie z ofertą i zaktywizowanie osób o niskich kompetencjach, będących w trudnej sytuacji życiowej, seniorów. Powyższe grupy docelowe zostały wyłonione w oparciu o wyniki badań kompetencji osób dorosłych, w tym badania PIAAC.	Stosuje się do typu/typów (nr)	1
<p>7. Wnioskodawca udzieli grantów organom prowadzącym według opracowanej metodologii doboru organów prowadzących do projektu. W przedmiotowej metodologii zostaną określone kryteria doboru organów prowadzących tak, aby zróżnicowanie grantobiorców pozwoliło na ocenę wdrażanej koncepcji modelu w różnych warunkach i sformułowanie wniosków dotyczących upowszechnienia modelu. W szczególności kryteria powinny uwzględniać charakter organu prowadzącego:</p> <ul style="list-style-type: none"> • jednostki samorządu terytorialnego, inne organy prowadzące; • gmina, wiejskie, miejsko-wiejskie, miejskie, • powiaty ziemskie, grodzkie; miasta. 			

Uzasadnienie:	Metodologia doboru organów prowadzących powinna zapewnić zróżnicowanie grantobiorców, co pozwolił na przetestowania modelu w różnych warunkach, ocenę założeń koncepcyjnych i sformułowanie uzasadnionych wniosków dotyczących dalszego upowszechnienia modelu.	Stosuje się do typu/typów (nr)	1
8. Wnioskodawca zapewni organom prowadzącym przez cały okres realizacji projektu wsparcie merytoryczne i techniczne w zakresie uruchamiania i rozwijania LOWE oraz przygotowania szkół do pełnienia funkcji wynikających z modelu funkcjonowania LOWE. Wnioskodawca przedstawi zakres proponowanego wsparcia i sposób jego udzielania, w szczególności opisz grupy docelowe odbiorców wsparcia, rodzaje wsparcia (konsultacje, doradztwo, szkolenia etc.) oraz planowany, ramowy harmonogram działań wspierających.			
Uzasadnienie:	W celu prawidłowego wdrożenia przez grantobiorców (organy prowadzące) modelu LOWE wypracowanego przez wnioskodawcę, konieczne jest udzielenie merytorycznego wsparcia grantobiorcom. Kryterium będzie weryfikowane na podstawie zapisów we wniosku.	Stosuje się do typu/typów (nr)	1
9. Wniosek zawiera opis przeprowadzenia przez organ prowadzący we współpracy z beneficjentem <i>diagnozy potrzeb lokalnych w zakresie aktywności edukacyjnej oraz rozwoju kompetencji kluczowych osób dorosłych oraz ocenę potencjału szkoły do pełnienia przewidzianych w modelu zadań LOWE.</i>			
Uzasadnienie:	LOWE powinno zwiększyć udział osób dorosłych w różnych formach uczenia się i dzięki temu przyczynić się do realizowania potrzeb społeczności lokalnej, w której funkcjonuje. W związku z tym przed rozpoczęciem funkcjonowania LOWE, beneficjent powinien opierając się na dostępnych danych, przeprowadzić diagnozę potrzeb środowiska lokalnego w zakresie aktywności edukacyjnej oraz rozwijania kompetencji kluczowych osób dorosłych.	Stosuje się do typu/typów (nr)	1

	<p>Diagnoza powinna zostać przeprowadzona np. w oparciu o dane z wojewódzkich obserwatoriów rynku pracy, dane powiatowych urzędów pracy, dane ośrodków pomocy społecznej lub też z wykorzystaniem elementów lokalnych strategii rozwoju.</p> <p>Beneficjent też powinien wykazać, że zasoby szkoły pozwolą na skuteczne zrealizowanie zadań przewidzianych w koncepcji modelu LOWE i zapewnić trwałe funkcjonowanie ośrodka. Diagnoza powinna też objąć zasoby szkoły i wykazać, że pozwolą one na skuteczne zrealizowanie zadań przewidzianych w koncepcji modelu LOWE oraz zapewnić trwałe funkcjonowanie ośrodka.</p> <p>Beneficjent zapewni wsparcie metodologiczne organom prowadzącym w opracowaniu diagnozy</p>		
<p>10. Wnioskodawca uwzględni w projekcie ewaluację bieżącą oraz końcową funkcjonowania Lokalnych Ośrodków Wiedzy i Edukacji utworzonych w projekcie, ewaluacji projektu pod kątem weryfikacji początkowych założeń zaproponowanego modelu LOWE oraz oceny proponowanych rozwiązań organizacyjnych po względem efektywności realizacji podstawowego celu, jakim jest aktywizacja i włączenie do różnorodnych form edukacji jak najszerszej grupy dorosłych przedstawicieli społeczności lokalnej. W celu monitorowania i ewaluacji funkcjonowania LOWE wnioskodawca opracuje zestaw wskaźników mierzących efektywność działania LOWE, w szczególności wskaźników odnoszących się udziału dorosłych uczestniczących w różnych formach edukacji w całej populacji dorosłych w społeczności objętej działaniem danego LOWE, z ewentualny rozbiem na specyficzne grupy docelowe.</p> <p>Wnioskodawca dokona również ewaluacji zastosowanych rozwiązań pod kątem trwałości funkcjonowania LOWE (po zakończeniu finansowania w ramach projektu).</p>			
Uzasadnienie:	<p>Projekty, które zostaną wdrożone w ramach niniejszego konkursu będą miały charakter pilotażowy i na podstawie zebranych doświadczeń i wniosków zostanie przygotowany kolejny etap realizacji Działania, którym zostanie objęta większa liczba ośrodków działających na terenie całego kraju. Kompleksowe badanie ewaluacyjne umożliwi</p>	Stosuje się do typu/typów (nr)	1

	<p>rzetelną ocenę, zarówno sukcesów jak i trudności w realizacji założonego modelu działania LOWE. Wnioski i rekomendacje będą stanowić kluczowe informacje do uwzględnienia ewentualnych zmian w jakościowym funkcjonowaniu LOWE, w tym rozwiązań umożliwiających utrzymanie trwałości dla wypracowanych modeli. Istotne jest, żeby w ewaluacji zostały wzięte pod uwagę specyficzne uwarunkowania lokalne, które mogą mieć wpływ na możliwość upowszechniania, zastosowania konkretnych rozwiązań w innych miejscach.</p>		
11. Projektodawca zrealizuje projekt w terminie do 30 czerwca 2018 roku.			
Uzasadnienie:	<p>Niniejszy konkurs jest pierwszym konkursem spośród dwóch planowanych do ogłoszenia w działaniu 2.14.1. PO WER odnoszących się do LOWE. Zakończenie realizacji projektu do 31 sierpnia 2018 r. pozwoli na przedstawienie efektów pierwszego działania i wyciągnięcie wniosków przy projektowaniu kolejnego konkursu.</p>	Stosuje się do typu/typów (nr)	1
12. Wnioskodawca uwzględni we wniosku o dofinansowanie i opíše co najmniej następujące etapy realizacji projektu:			
<ol style="list-style-type: none"> 1) Opracowanie modelu funkcjonowania w środowisku lokalnym Lokalnego Ośrodka Wiedzy i Edukacji (LOWE) prowadzącego działania na rzecz aktywizacji edukacyjnej osób dorosłych 2) Przeprowadzenie procesu naboru organów prowadzących do udziału w projekcie i podpisanie umów grantowych; 3) Opracowanie diagnozy potrzeb społeczności lokalnych w zakresie <i>aktywności edukacyjnej oraz rozwoju kompetencji kluczowych osób dorosłych oraz ocenę potencjału szkoły do pełnienia przewidzianych w modelu zadań LOWE</i> 4) Udzielanie wsparcia organom prowadzącym w zakresie przygotowania szkół do pełnienia funkcji LOWE i funkcjonowania LOWE; 5) Monitorowanie oraz zakres ujęty w kryterium dostępu nr 10 (ewaluacja bieżąca i końcowa) 			
Uzasadnienie:	Wskazane etapy realizacji projektu są wspólne dla	Stosuje się do typu/typów (nr)	1

	wszystkich objętych projektem gmin i konieczne do osiągnięcia celów projektu grantowego przygotowującego szkoły do pełnienia roli LOWE.		
13. Wnioskodawca zobowiąże się do współpracy z pozostałymi wnioskodawcami wyłonionymi w ramach konkursu oraz Instytucją Organizującą Konkurs w ramach sieci współpracy w zakresie wymiany doświadczeń, którą stworzy Instytucja Organizująca Konkurs w celu wspólnej ewaluacji podejmowanych działań i formułowania zaleceń do przeprowadzenia następczej edycji konkursu. Wnioskodawca będzie brał udział w spotkaniach organizowanych przez Instytucję Organizującą Konkurs.			
Uzasadnienie:	<p>Dla prawidłowego przygotowania kolejnego konkursu konieczne jest zebranie i analiza doświadczeń wnioskodawców oraz sformułowanie na ich podstawie rekomendacji.</p> <p>Koszty organizacji spotkań wynikających z realizacji tego kryterium pokryje Instytucja Organizująca Konkurs i w budżecie projektu nie przewiduje się możliwości uwzględnienia współpracy pomiędzy wnioskodawcami.</p> <p>Kryterium będzie weryfikowane na podstawie zapisów we wniosku.</p>	Stosuje się do typu/typów (nr)	1
KRYTERIA PREMIUJĄCE			
1.	Wnioskodawca posiada doświadczenie w prowadzeniu projektów we współpracy z jednostkami samorządu terytorialnego, na potwierdzenie czego przedstawi opis dwóch działań prowadzonych przez siebie we współpracy z jednostkami samorządu terytorialnego. Przedmiotowy opis musi zawierać dane kontaktowe instytucji biorących udział w opisywanych procesach, które mogą potwierdzić podane informacje.	WAGA	5
Uzasadnienie:	Projekt ma służyć wypracowaniu modelowych koncepcji LOWE, które będą mogły być upowszechnione w całym kraju. Dlatego	Stosuje się do typu/typów (nr)	1

	<p>szczególnie ważne jest by zaproponowane w koncepcji rozwiązania mogły być wykorzystane przez jednostki samorządu lokalnego (organy prowadzące szkół publicznych).</p> <p>Wnioskodawca, który posiada doświadczenie współpracy z samorządami, zna ich specyfikę oraz uwarunkowań prawnych ich funkcjonowania będzie mógł zaplanować odpowiednio model LOWE i skutecznie wspierać jego wdrażanie.</p>		
2.	<p>Wnioskodawca posiada doświadczenie w prowadzeniu działań aktywizujących społeczności lokalne oraz promowaniu edukacji dorosłych, na potwierdzenie czego, w załączniku do wniosku, przedstawi informacje o dwóch prowadzonych przez siebie w tym zakresie działań oraz wskaże źródła danych umożliwiających weryfikację i uzupełnienie podanych informacji.</p>	WAGA	7
Uzasadnienie:	<p>Aktywizacja „biernych edukacyjnie” dorosłych ma być głównym zadaniem LOWE. Wymaga to wiedzy, doświadczenia ale również umiejętności wprowadzania innowacyjnych rozwiązań, przełamywania stereotypów i uprzedzeń. Dlatego uzasadnione jest preferowanie wnioskodawców, którzy mają doświadczenie w realizacji przedsięwzięć w tym obszarze tematycznym.</p>	Stosuje się do typu/typów (nr)	1
ELEMENTY KONKURSU¹			
3.			
4.			
...			

¹ Należy wskazać, które elementy z poniżej wymienionych będzie obejmował konkurs: weryfikacja fiszki projektowej, preselekcja, ocena formalna, ocena merytoryczna, ocena formalno-merytoryczna, ocena strategiczna.

DZIAŁANIE PO WER	2.15 Kształcenie i szkolenie zawodowe dostosowane do potrzeb zmieniającej się gospodarki
FISZKA PROJEKTU POZAKONKURSOWEGO KONCEPCYJNEGO	
PODSTAWOWE INFORMACJE O PROJEKCIE	
Tytuł lub zakres projektu	Partnerstwo na rzecz kształcenia zawodowego Etap 2: Kwalifikacje i zawody odpowiadające potrzebom rynku pracy
Cel szczegółowy PO WER, w ramach którego projekt będzie realizowany	Dostosowanie kształcenia i szkolenia zawodowego do potrzeb rynku pracy poprzez zaangażowanie przedstawicieli pracodawców i pracowników na wszystkich etapach jego programowania.
Priorytet inwestycyjny	PI 10.IV lepsze dostosowanie systemów kształcenia i szkolenia do potrzeb rynku pracy, ułatwianie przechodzenia z etapu kształcenia do etapu zatrudnienia oraz wzmocnienie systemów kształcenia i szkolenia zawodowego i ich jakości, w tym poprzez mechanizmy prognozowania umiejętności, dostosowania programów nauczania oraz tworzenia i rozwoju systemów uczenia się poprzez praktyczną naukę zawodu realizowaną w ścisłej współpracy z pracodawcami
Typ/typy projektów przewidziane do realizacji w ramach projektu	<p>Wdrożenie mechanizmów strategicznej współpracy z przedstawicielami partnerów społecznych na rzecz dostosowywania kształcenia zawodowego do potrzeb rynku pracy, w tym:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Utworzenie zespołów partnerów społecznych reprezentatywnych dla obszarów kształcenia zawodowego, w skład których wejdą przedstawiciele stowarzyszeń zawodowych, organizacji pracodawców oraz związków zawodowych właściwi dla 25 grup zawodów, w ramach których, z udziałem przedstawicieli rad sektorowych, zostaną podjęte m.in. następujące działania: <ul style="list-style-type: none"> a. pozyskiwanie od rad sektorowych informacji na temat zapotrzebowania na zawody i kwalifikacje (ustalenie potrzeb rynku pracy w zakresie zawodów i kwalifikacji, w oparciu o które powinno być prowadzone kształcenie w szkołach zawodowych) b. wypracowanie ścieżek rozwoju zawodowego w danej branży/zawodzie szkolnictwa zawodowego (określenie pożądanego profilu ich absolwentów) c. dokonanie przeglądu klasyfikacji zawodów szkolnictwa zawodowego pod kątem uwzględnienia oczekiwań partnerów społecznych właściwych dla zawodów szkolnictwa zawodowego oraz przygotowanie wytycznych do zmian w klasyfikacji zawodów szkolnictwa zawodowego; • przegląd i aktualizacja we współpracy z partnerami społecznymi podstaw programowych kształcenia w zawodach oraz innych treści kształcenia i szkolenia zawodowego, pod względem uwzględnienia oczekiwań pracodawców w zakresie wiedzy, umiejętności i kompetencji, w tym: <ul style="list-style-type: none"> a. modernizacja podstaw programowych kształcenia w zawodach we współpracy z partnerami społecznymi, w tym pracodawcami, b. modyfikacja programów nauczania, planów nauczania, suplementów do dyplomów i kwalifikacji, uwzględniająca zmiany w podstawach programowych wprowadzone we współpracy z pracodawcami, c. monitorowanie procesu wdrażania zmodyfikowanej podstawy programowej kształcenia w zawodach.
Cel główny projektu	Aktualizacja we współpracy z partnerami społecznymi podstaw programowych

	kształcenia w zawodach oraz dostosowanie tych dokumentów do potrzeb rynku pracy			
Kamienie milowe projektu	<ul style="list-style-type: none"> – poszerzenie zadań 25 zespołów partnerów społecznych reprezentatywnych dla zawodów szkolnictwa zawodowego - do października 2016 r. – utworzenie zespołów autorów podstaw programowych kształcenia w zawodach – do grudnia 2016 r. – opracowanie 70 zmodernizowanych projektów podstaw programowych kształcenia w zawodach uwzględniających recenzje oraz rekomendacje pracodawców – do września 2017 r. – opracowanie zmodyfikowanych suplementów do dyplomów i kwalifikacji uwzględniających zmiany w PPKZ wprowadzone we współpracy z pracodawcami - do grudnia 2017 r. 			
Podmiot zgłaszający projekt	Krajowy Ośrodek Wspierania Edukacji Zawodowej i Ustawicznej			
Podmiot, który będzie wnioskodawcą	Krajowy Ośrodek Wspierania Edukacji Zawodowej i Ustawicznej			
Uzasadnienie wyboru podmiotu, który będzie wnioskodawcą	<p>Minister właściwy do spraw oświaty i wychowania, zgodnie z ustawą z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty (Dz. U z 2004 r. Nr 256, poz. 2572, z późn. zm.) wskazuje placówki doskonalenia nauczycieli jako instytucje, do zadań których należy m. in. podejmowanie działań na rzecz doskonalenia systemu oświaty, zgodnie z polityką oświatową państwa, w zakresie określonym w statutach tych placówek (art. 77a, ust. 1a). Krajowy Ośrodek Wspierania Edukacji Zawodowej i Ustawicznej jest państwową jednostką budżetową podległą i finansowaną przez Ministra Edukacji Narodowej oraz pełni funkcję centralnej, publicznej placówki doskonalenia nauczycieli o ogólnopolskim zasięgu działania. Celem działania Ośrodka jest podejmowanie i realizacja działań na rzecz rozwoju systemu oświaty i podnoszenia jakości edukacji zgodnie z polityką oświatową państwa w obszarze kształcenia zawodowego i ustawicznego.</p> <p>Zgodnie ze Statutem Ośrodka do jego zadań należy m.in.:</p> <ul style="list-style-type: none"> • inicjowanie, koordynowanie i promowanie działań mających na celu podnoszenie jakości kształcenia zawodowego i ustawicznego, w szczególności poprzez prowadzenie dialogu z pracodawcami, inspirowanie pracodawców do włączania się w proces kształcenia zawodowego; • wspieranie szkół i placówek w zakresie realizacji ich zadań w obszarze kształcenia zawodowego i ustawicznego, w tym udostępnianie projektów podstaw programowych, przykładowych planów i programów nauczania oraz materiałów edukacyjnych, w formie papierowej i elektronicznej; • współpraca z partnerami krajowymi i zagranicznymi na rzecz rozwoju i promocji kształcenia zawodowego i ustawicznego oraz doradztwa edukacyjno-zawodowego. <p>W projekcie zainicjowane będą działania zmierzające do modernizacji podstaw programowych kształcenia w zawodach oraz suplementów do dyplomów i kwalifikacji. Projekty podstaw programowych przewidziane do wypracowania w projekcie zostaną przygotowane z uwzględnieniem efektów dialogu społecznego podjętego z partnerami społecznymi właściwymi dla problematyki objętej projektem.</p>			
Czy projekt będzie realizowany w partnerstwie?	TAK		NIE	x
Podmioty, które będą partnerami w projekcie				

i uzasadnienie ich wyboru					
Czy projekt będzie projektem grantowym?	TAK		NIE	x	
Przewidywany termin złożenia wniosku o dofinansowanie (kwartał albo miesiąc oraz rok)	05.2016				
Przewidywany okres realizacji projektu	Data rozpoczęcia (miesiąc oraz rok)	07.2016	Data zakończenia (miesiąc oraz rok)	12.2017	
SZACOWANY BUDŻET PROJEKTU					
Szacowana kwota wydatków w projekcie w podziale na lata i ogółem (PLN)					
w roku 2016	w roku 2017	w roku 2018	w roku 2019	w roku 2020	ogółem
3 500 000	6 000 000			-	9 500 000
Szacowany wkład własny beneficjenta (PLN)					
TAK				NIE	x
Szacowany wkład UE (PLN)					
8 006 600,00 (PLN)					
OPIS PROJEKTU					
Uzasadnienie realizacji projektu w trybie pozakonkursowym					
<p>Zastosowanie trybu pozakonkursowego jest spójne z zasadami wyboru projektów zawartymi w pkt 5.2 Umowy Partnerstwa, tj. występowania prawnego obowiązku realizacji określonych zadań przez dany podmiot wynikający z przepisów. Projekt będzie realizowany w obszarze zadań publicznych należących do kompetencji ministra właściwego ds. oświaty i wychowania na mocy ustawy z dnia 7 września 1991r. o systemie oświaty (tekst jednolity: Dz. U z 2004 r Nr 256, poz.2572, ze zm.). Minister Edukacji Narodowej określa w drodze rozporządzenia m.in. klasyfikację zawodów szkolnictwa zawodowego (art. 24), podstawę programową kształcenia w zawodach oraz ramowe plany nauczania (art. 22 ust. 2), a także wzory świadectw, dyplomów i innych druków szkolnych, w tym suplementów do dyplomów i kwalifikacji (art. 11 ust. 2). Zadania związane z przygotowaniem projektów podstaw programowych, związanych z nimi suplementów do dyplomów i kwalifikacji oraz przykładowych programów i planów nauczania realizuje Krajowy Ośrodek Wspierania Edukacji Zawodowej i Ustawicznej (KOWEZiU), zgodnie ze statutem placówki.</p> <p>Charakter i cel projektu zaplanowanego do realizacji w trybie pozakonkursowym ma strategiczne znaczenie dla rozwoju społeczno-ekonomicznego kraju.</p> <p>W Strategii Rozwoju Kraju 2020 (SRK) uznano za niezbędne wzbogacenie programów nauczania o nabywanie kompetencji i umiejętności potrzebnych w przyszłej pracy zawodowej. Poza koniecznością odpowiedniego dostosowania programów nauczania, SRK zakłada konieczność wprowadzenia nowego modelu kształcenia zawodowego opartego w większym stopniu na uczeniu się praktycznym i na elastycznych ścieżkach uczenia się,</p>					

promocji kształcenia zawodowego i technicznego (str. 82). Tego typu działania nie będą możliwe bez dotarcia na szeroką skalę do środowisk pracodawców i pracobiorców reprezentatywnych dla zawodów szkolnictwa zawodowego z ofertą podjęcia wspólnej inicjatywy.

Również przyjęta przez Rząd Długookresowa Strategia Rozwoju Kraju. Polska 2030 zakłada konieczność włączenia pracodawców w system identyfikacji i prognozowania potrzeb kwalifikacyjno-zawodowych na rynku pracy, stanowiących wytyczne dla szkół prowadzących kształcenie zawodowe w zakresie konstruowania przez nie oferty kształcenia (str. 86).

Na niewystarczający stopień zaangażowania ze strony pracodawców w proces kształcenia zawodowego jako jeden z głównych problemów, które uniemożliwiają pełne wykorzystanie kapitału ludzkiego w Polsce wskazuje Strategia Rozwoju Kapitału Ludzkiego (str.10) – SRKL. Dokument Implementacyjny do SRKL zakłada zatem modernizację treści i metod kształcenia zawodowego poprzez włączenie pracodawców w system identyfikacji potrzeb kwalifikacyjno-zawodowych na rynku pracy oraz weryfikacji wymagań kwalifikacyjnych.

Kierunek ten potwierdzają zapisy Umowy Partnerstwa (str.145), zgodnie z którą włączenie pracodawców na poziomie centralnym w proces kształcenia zawodowego i egzaminowania ma charakter strategiczny (włączenie w system identyfikacji potrzeb kwalifikacyjno-zawodowych oraz udział w projektowaniu oferty kształcenia) oraz praktyczny (większe zaangażowanie w przygotowywanie programów nauczania oraz organizację kształcenia praktycznego dla uczniów). Zgodnie z UP pracodawcy będą również zaangażowani w proces modernizacji treści i metod kształcenia i szkolenia, a także identyfikację i prognozowanie potrzeb kwalifikacyjno-zawodowych na rynku pracy.

Zastosowanie trybu pozakonkursowego dla działań mających na celu identyfikację potrzeb kwalifikacyjno-zawodowych w zawodach szkolnictwa zawodowego we współpracy z partnerami społecznymi, a następnie dostosowanie głównych dokumentów regulujących system kształcenia zawodowego do wspólnie zidentyfikowanych potrzeb jest zgodne z zasadami wyboru projektów określonymi w Umowie Partnerstwa. Działania te mają charakter koncepcyjny i polegają na identyfikacji, wypracowaniu, a docelowo na trwałym wdrożeniu określonych rozwiązań przyczyniających się do zwiększenia efektywności polityki publicznej w obszarze dostosowywania kształcenia zawodowego do potrzeb rynku pracy. W konsekwencji wpłyną one na usprawnienie ram prawnych i organizacyjnych polityki oświatowej w tym zakresie prowadząc do systemowego uregulowania kwestii dopasowania umiejętności i kwalifikacji uczniów i absolwentów szkół zawodowych do potrzeb gospodarki opartej na wiedzy.

Art. 77a ust. 1a i 1b ustawy o systemie oświaty w brzmieniu nadanym ustawą z dnia 20 lutego 2015 o zmianie ustawy o systemie oświaty oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. poz. 357 z dnia 16 marca 2015) na placówce doskonalenia nauczycieli o zasięgu centralnym nałożył podejmowanie działań na rzecz doskonalenia systemu oświaty, zgodnie z polityką oświatową państwa, w zakresie zawartym w statucie danej placówki. Zgodnie z § 11 ust. 1 z dnia 19 listopada 2009 r. z rozporządzenia w sprawie placówek doskonalenia nauczycieli (Dz. U. z 2014 r. poz. 1041 i 1142); Minister Edukacji Narodowej może powierzyć placówce doskonalenia nauczycieli o zasięgu ogólnokrajowym zadania związane z podnoszeniem jakości edukacji.

KOWEZiU jest placówką doskonalenia o zasięgu ogólnokrajowym, która realizuje zadania na rzecz kształcenia zawodowego. Statut KOWEZiU nadany zarządzeniem Ministra Edukacji Narodowej nakłada na tę placówkę zadania związane m. in. ze współpracą z partnerami krajowymi na rzecz podnoszenia jakości kształcenia zawodowego, opracowywaniem i udostępnianiem projektów podstaw programowych, przykładowych planów i programów nauczania oraz materiałów edukacyjnych (§6 ust. 1 pkt. 4, 10).

Projekt ma na celu dokonanie aktualizacji 70 podstaw programowych (treści kształcenia) po to by dostosować kształcenie do potrzeb rynku pracy w tych kluczowych dokumentach programowych za jakie zgodnie z ustawą o systemie oświaty odpowiada minister ds. oświaty i wychowania.

Rozpiętość proponowanego wsparcia polityki publicznej państwa, obejmująca swym zakresem 70 zawodów funkcjonujących w systemie szkolnictwa zawodowego oraz tych, które w wyniku działań projektowych zostaną do tego systemu wprowadzone bezpośrednio i jednoznacznie wpisuje się w realizację Celu szczegółowego 1 Priorytetu Inwestycyjnego 10iv PO WER: Dostosowanie kształcenia i szkolenia zawodowego do potrzeb rynku pracy poprzez zaangażowanie przedstawicieli pracodawców i pracowników na wszystkich etapach jego programowania.

Zasadnicze założenia interwencji publicznej, której wsparcie zaplanowano w ramach projektu

Zasadniczym założeniem interwencji publicznej jest aktualizacja podstaw programowych kształcenia w zawodach oraz dostosowanie tych dokumentów do potrzeb rynku pracy z uwzględnieniem uwag partnerów społecznych, jak również przygotowanie suplementów do dyplomów i kwalifikacji do zmodernizowanych podstaw.

Interwencja zakłada poszerzenie mandatu 25 zespołów partnerów społecznych reprezentatywnych dla zawodów szkolnictwa zawodowego, w skład których wchodzi przedstawiciele stowarzyszeń zawodowych, samorządu gospodarczego, organizacji pracodawców oraz związków zawodowych z udziałem przedstawicieli rad sektorowych - II połowa 2016.

Poszerzenie mandatu będzie polegać na powierzeniu 25 zespołom następujących zadań do realizacji:

- opracowania ścieżek rozwoju zawodowego dla kolejnych 70 zawodów, dla których zmodernizowano podstawy programowe (opracowanie ścieżek rozwoju zawodowego dla pierwszych 50 zawodów nastąpi w pierwszym etapie projektu, a dla ostatnich 20 zawodów w ostatnim etapie projektu) – III - IV kwartał 2017 r. Finansowanie zadań do zrealizowania w pierwszym etapie projektu nastąpi z budżetu pierwszego projektu, a zadania do realizacji w drugim etapie finansowane będą w budżecie drugiego projektu. Nie dojdzie do podwójnego finansowania Zespołu.
- przygotowania rekomendacji dotyczących opracowania przykładowych programów i planów nauczania dla pierwszych 70 zawodów (dla kolejnych 20 zawodów rekomendacje powstaną w ostatnim etapie projektu) – III kwartał 2016 r. – IV kwartał 2016 r.

Zawody ujęte w podstawie programowej kształcenia w zawodach, podzielone na 8 obszarów kształcenia, przyporządkowane zostały do 25 zespołów w taki sposób, aby w każdym z nich znalazły się zawody o zbliżonych lub wspólnych umiejętnościach i kwalifikacjach, a tym samym odzwierciedlały jak najlepiej potrzeby danej grupy zawodowej.

Skuteczna realizacja projektu wymaga zaangażowania pracodawców, nie tylko pojedynczych osób (jak to ma miejsce obecnie), lecz reprezentatywnych środowisk. Obecny stan prawny umożliwia zaangażowanie pracodawców, jednakże nie wymaga tego bezwzględnie. Niemniej jednak Umowa Partnerstwa na lata 2014-2020 podkreśla potrzebę włączenia przedsiębiorców w proces kształcenia zawodowego, przy założeniu, że zwiększenie udziału pracodawców w procesie kształcenia będzie przedmiotem działań EFS zarówno na poziomie krajowym, jak i regionalnym. Dlatego włączenie partnerów społecznych do procesu modernizacji podstaw programowych będzie stanowiło odpowiedź na potrzeby gospodarki. Jednocześnie będzie to wartość dodana, wykraczająca poza podstawowe zadania KOWEziU, bowiem bez interwencji EFS zaangażowanie przedstawicieli pracodawców na tak dużą skalę nie byłoby możliwe. Zatem zaproponowany model wsparcia stanowi istotne uzupełnienie działań systemowych.

- organizacja spotkań zespołów autorów PPKZ – III kwartał 2016 r. – IV kwartał 2017 r.
- opracowanie zmodernizowanych podstaw programowych dla wyłonionych w wyniku pracy zespołów (70 zawodów) – III kwartał 2016 – III kwartał 2017 r.
- przygotowanie recenzji 70 zmodernizowanych podstaw programowych – do grudnia 2017 r.
- organizacja seminariów branżowych (konsultacyjnych) – III kwartał 2016 r. – IV kwartał 2017 r.
- przygotowanie zmodyfikowanych suplementów do dyplomów i kwalifikacji uwzględniających zmiany w PPKZ - IV kwartał 2017 r.

Najważniejsze zdarzenia wpływające na efektywną realizację kolejnych etapów projektu (*kamienie milowe*):

- poszerzenie zadań 25 zespołów partnerów społecznych reprezentatywnych dla zawodów szkolnictwa zawodowego - do października 2016 r.
- utworzenie zespołów autorów podstaw programowych kształcenia w zawodach – do grudnia 2016 r.
- opracowanie 70 zmodernizowanych projektów podstaw programowych kształcenia w zawodach uwzględniających recenzje oraz rekomendacje pracodawców – do września 2017 r.
- opracowanie zmodyfikowanych suplementów do dyplomów i kwalifikacji uwzględniających zmiany w PPKZ wprowadzone we współpracy z pracodawcami - do grudnia 2017 r.

Wypracowane w projekcie projekty podstaw programowych dla 70 zawodów zostaną przekazane ministrowi właściwemu ds. oświaty i wychowania celem ich uwzględnienia w przepisach prawa. Podstawa programowa jest standardem wymagań w zakresie kształcenia zawodowego i egzaminowania, a programy nauczania dopuszczane do użytku szkolnego przez dyrektorów szkół, muszą uwzględniać podstawę programową. Kluczowa jest zatem taka konstrukcja tego nadrzędnego dokumentu by stawiane w nim oczekiwania w zakresie efektów

<p>kształcenia umożliwiły absolwentom szkół i słuchaczom kwalifikacyjnych kursów zawodowych odnalezienie się na rynku pracy zgodnie z potwierdzonymi kwalifikacjami odpowiadającymi potrzebom pracodawców w poszczególnych zawodach. Projekty PPKZ zostaną poddane procesowi legislacyjnemu a następnie wejdą jako obowiązujące do praktyki szkolnej.</p> <p>W projekcie powołana będzie grupa sterująca, w której skład wejdą przedstawiciele parterów społecznych (w tym członkowie KM PO WER)</p>
<p>Główne zadania przewidziane do realizacji w projekcie ze wskazaniem grup docelowych</p>
<ul style="list-style-type: none"> - organizacja spotkań zespołów autorów PPKZ – III kwartał 2016 r. – IV kwartał 2017 r. - opracowanie zmodernizowanych podstaw programowych dla wyłonionych w wyniku pracy zespołów (70 zawodów) – III kwartał 2016 – III kwartał 2017 r. - przygotowanie recenzji 70 zmodernizowanych podstaw programowych – do grudnia 2017 r. - organizacja seminariów branżowych (konsultacyjnych) – III kwartał 2016 r. – IV kwartał 2017 r. - przygotowanie zmodyfikowanych suplementów do dyplomów i kwalifikacji uwzględniających zmiany w PPKZ - IV kwartał 2017 r.
<p>Zasadnicze działania ukierunkowane na wsparcie podejmowanej interwencji publicznej, zrealizowane dotychczas przez wnioskodawcę lub inne instytucje</p>
<p>Zgodnie z Umową Partnerstwa (str. 143) działania w latach 2014-2020 będą koncentrować się na poprawie jakości, dostępności, efektywności i innowacyjności dobrego kształcenia na wszystkich etapach edukacji z uwzględnieniem osiągnięć i dobrych praktyk, które zostały wypracowane i przetestowane w poprzednich okresach programowania, przy zachowaniu komplementarności wsparcia na poziomie krajowym i regionalnym z uwzględnieniem priorytetów, wyników badań i ewaluacji oraz zróżnicowanych potrzeb interesariuszy systemu.</p> <p>Logika interwencji w systemie oświaty podejmowanej w ramach PO KL i planowanej w ramach PO WER oraz RPO na lata 2014-2020 jest konsekwentnie zachowywana, a kolejne projekty, w tym te planowane w ramach PO WER, nie powielają tych samych działań. Punktem wyjścia do działań projektowych była reforma kształcenia zawodowego przygotowana i wdrażana w szkołach zawodowych od września 2012 r. Zmiany wprowadziły możliwość większego zaangażowania pracodawców w proces tworzenia oferty kształcenia w szkołach i na kursach, w opracowanie programów nauczania odpowiadających potrzebom pracodawców.</p> <p>Podstawą zmian w systemie kształcenia zawodowego i ustawicznego i kluczowym elementem zmodernizowanego systemu był podział zawodów na kwalifikacje, który miał szczególnie istotne znaczenie dla zbliżenia kształcenia zawodowego do rynku pracy, ponieważ stworzył podstawy do uelastycznienia procesu kształcenia zawodowego i dostosowania go do indywidualnych potrzeb i możliwości uczących się, a także ułatwił reagowanie szkolnictwa zawodowego na zmieniające się potrzeby rynku pracy. Wyodrębnione w ramach zawodów szkolnych kwalifikacje zostały opisane w nowej podstawie programowej jako efekty kształcenia. Taki sposób formułowania tego dokumentu kładzie nacisk na wyniki procesu nauczania, a nie tylko na sam proces. Zmieniona konstrukcja klasyfikacji zawodów szkolnictwa zawodowego ma istotne znaczenie także dla rozwoju ustawicznej edukacji zawodowej osób dorosłych, zainteresowanych uzyskaniem dodatkowych kwalifikacji w celu szybkiego przekwalifikowania lub zwiększenia swych szans na rynku pracy.</p> <p>W ramach wspierania szkół i placówek we wdrażaniu zmian w kształceniu zawodowym prowadzone było monitorowanie procesu wdrażania ukierunkowane na doskonalenie wprowadzonych rozwiązań. Wnioski z monitorowania zostaną wykorzystane w pracach nad dostosowaniem dokumentacji programowej do potrzeb rynku pracy zidentyfikowanych we współpracy z partnerami społecznymi w ramach PO WER. Przegląd i aktualizacja podstaw programowych dokonane w I etapie projektu (2015-2017) jak i planowane w II etapie (2016-2017) będą zatem uwzględniały wnioski i rekomendacje zarówno z procesu monitorowania zmian wprowadzonych w 2012 r., jak i z kompleksowego uwzględnienia oczekiwań kluczowych partnerów społecznych szkolnictwa zawodowego pozyskanych do współpracy w ramach PO WER.</p> <p>W pierwszym i drugim etapie interwencji (czyli w dwóch pierwszych projektach pozakonkursowych) przewidziane jest opracowanie 120 podstaw programowych kształcenia w zawodach. W III etapie, w latach 2018-2019 nastąpi opracowanie podstaw programowych dla kolejnych 70 zawodów szkolnictwa zawodowego. Tym samym do roku 2019 zostaną przygotowane we współpracy z partnerami społecznymi projekty podstaw programowych dla 190</p>

zawodów ujętych w klasyfikacji zawodów szkolnictwa zawodowego. Ze względu na konieczność realizacji projektów maksymalnie 2-letnich, dokonano podziału realizacji prac nad podstawami programowymi na trzy etapy.

Uwarunkowania skutecznej realizacji założeń interwencji publicznej (interesariusze, stan prawny, itd.)

Celem działań przewidzianych w ramach POWER jest dostosowanie podstaw programowych kształcenia w zawodach do potrzeb zmieniającej się gospodarki i dynamicznie rozwijającego się rynku pracy, stąd też konieczna jest ich modernizacja we współpracy z partnerami społecznymi reprezentującymi stowarzyszenia i organizacje pracodawców. Działania zaplanowane w projekcie nie mogą być uznane za tożsame ze zrealizowanymi działaniami podejmowanymi w ramach projektów realizowanych w ramach PO KL. Szybko postępujące zmiany techniczne i technologiczne oraz dynamicznie rozwijająca się gospodarka, a co za tym idzie rynek pracy, wymuszają konieczność aktualizacji dokumentów, w oparciu o które prowadzone jest kształcenie w zawodach, zwłaszcza że od czasu rozpoczęcia prac nad modernizacją podstaw programowych w ramach PO KL do przewidywanego rozpoczęcia realizacji projektu minie ponad 7 lat.

Obecny stan prawny umożliwi realizację założeń interwencji, jaką jest lepsze dopasowanie realizowanego w Polsce kształcenia zawodowego do potrzeb gospodarki. Oferta edukacyjna szkół zawodowych powinna być tworzona we współpracy z otoczeniem społeczno-gospodarczym. Zaangażowanie przedsiębiorców i partnerów społecznych w proces kształcenia może przybierać różne formy.

Konieczność zaangażowania partnerów społecznych reprezentatywnych dla obszarów kształcenia zawodowego, w skład których wejść przedstawiciele stowarzyszeń zawodowych, organizacji pracodawców oraz związków zawodowych oraz innych interesariuszy w prace programowe ma kluczowe znaczenie dla jakości kształcenia zawodowego i strategicznego rozwoju kraju.

Dodatkowo Minister Edukacji Narodowej współpracuje z ministrami właściwymi dla zawodów w zakresie uruchamiania kształcenia w nowych zawodach wynikających z rozwoju branż. Zgodnie z procedurą nowy zawód zostaje wprowadzony do klasyfikacji zawodów szkolnictwa zawodowego, zostają opracowane podstawy programowe i przykładowe programy nauczania.

Dalsze etapy planowane do wdrożenia poza projektem, o ile zostaną spełnione warunki umożliwiające ich skuteczne wykonanie

Po zrealizowaniu z sukcesem projektu w latach 2015-2017, którego istotnym elementem jest pozyskanie i przygotowanie pracodawców i innych partnerów społecznych do opracowywania projektów podstaw programowych oraz kolejnego projektu zaplanowanego do realizacji w latach 2016-2017, w ramach którego przewidziane jest opracowanie 70 podstaw programowych kształcenia w zawodach, planowana jest kontynuacja przedmiotowych działań w latach 2018-2019, dzięki czemu będzie możliwość opracowania podstaw programowych dla kolejnych 70 zawodów szkolnictwa zawodowego.

Tym samym do roku 2019 zostaną przygotowane we współpracy z partnerami społecznymi projekty podstaw programowych dla 190 zawodów ujętych w klasyfikacji zawodów szkolnictwa zawodowego.

Równolegle w latach 2017-2019 powstaną przykładowe programy i plany nauczania do zaktualizowanych podstaw programowych. Po zakończeniu tych działań planowane jest monitorowanie procesu wdrażania zmodyfikowanej podstawy programowej kształcenia w zawodach. Pod koniec nowej perspektywy finansowej, w latach 2021-2023, planowana jest aktualizacja oraz opracowanie podstaw programowych dla tych zawodów, które będą tego wymagały ze względu na postęp techniczno-technologiczny oraz zmiany zachodzące na rynku pracy.

ZAKŁADANE EFEKTY PROJEKTU WYRAŻONE WSKAŹNIKAMI (W PODZIALE NA PŁEĆ I OGÓŁEM)

WSKAŹNIKI REZULTATU

Nazwa wskaźnika	Wartość docelowa		
	W podziale na:		Ogółem w projekcie
	Kobiety	Mężczyzn	

Odsetek zawodów, dla których opracowano ścieżki rozwoju zawodowego			25%
WSKAŹNIKI PRODUKTU			
Nazwa wskaźnika	Wartość docelowa		
	W podziale na:		Ogółem w projekcie
	Kobiety	Mężczyzn	
Liczba zawodów, dla których zmodernizowano podstawy programowe dzięki wsparciu z EFS			70
Liczba zmodyfikowanych suplementów do dyplomów			70
SZCZEGÓŁOWE KRYTERIA WYBORU PROJEKTU			
KRYTERIA DOSTĘPU			
1.			
Uzasadnienie:			
2.			
Uzasadnienie:			
...			
Uzasadnienie:			

DZIAŁANIE PO WER	2.15 Kształcenie i szkolenie zawodowe dostosowane do potrzeb zmieniającej się gospodarki
FISZKA PROJEKTU POZAKONKURSOWEGO KONCEPCYJNEGO	
PODSTAWOWE INFORMACJE O PROJEKCIE	
Tytuł lub zakres projektu	Nowa jakość zawodowych egzaminów w rzemiośle
Cel szczegółowy PO WER, w ramach którego projekt będzie realizowany	10.IV.1 Dostosowanie kształcenia i szkolenia zawodowego do potrzeb rynku pracy poprzez zaangażowanie przedstawicieli pracodawców i pracowników na wszystkich etapach jego programowania
Priorytet inwestycyjny	PI 10.IV. Działanie 2.15.2

Typ/typy projektów przewidziane do realizacji w ramach projektu	<p>Doskonalenie systemu egzaminów zawodowych we współpracy z pracodawcami, w tym:</p> <p>a) przygotowanie zadań egzaminacyjnych do nowych i zmodernizowanych zawodów szkolnictwa zawodowego oraz na potrzeby rynku pracy, zgodnie z wytycznymi pracodawców</p> <p>b) szkolenia metodyczne dla członków komisji egzaminacyjnych - pracodawców uczestniczących w procesie przygotowania i przeprowadzenia egzaminów</p>
Cel główny projektu	Przygotowanie zadań egzaminacyjnych w rzemiośle w oparciu o nową metodologię, dedykowaną platformę internetową oraz szkolenia metodyczne członków komisji egzaminacyjnych
Kamienie milowe projektu	<ol style="list-style-type: none"> 1. Nabór autorów zadań egzaminacyjnych, recenzentów i ewaluatorów-metodyków - II i III kw.2016 2. Szkolenie metodologiczne dla autorów, recenzentów i ewaluatorów-metodyków - III - IV kw. 2016 3. Opracowanie zadań egzaminacyjnych dla 7 tematów ogólnych (czeladnik, mistrz) - część pisemna III kw.2016 4. Opracowanie pakietów zadań egzaminacyjnych dla 15 zawodów (czeladnik, mistrz) – część zawodowa, I -II kw.2017 5. Przeprowadzenie 15 szkoleń metodycznych dla 375 członków komisji egzaminacyjnych w wybranych zawodach, II kw. 2017 –I kw.2018 6. Stworzenie platformy internetowej na potrzeby egzaminów zawodowych w rzemiośle, II kw.2016 - I.kw.2017
Podmiot zgłaszający projekt	Ministerstwo Edukacji Narodowej
Podmiot, który będzie wnioskodawcą	Związek Rzemiosła Polskiego
Uzasadnienie wyboru podmiotu, który będzie wnioskodawcą	<p>Związek Rzemiosła Polskiego z mocy ustawy przyjętej przez Sejm RP posiada uprawnienia w zakresie sprawowania nadzoru nad rzemieślniczym przygotowaniem zawodowym oraz zawodowymi egzaminami czeladniczymi i mistrzowskimi. Zadania związane z systemem oświaty i zapewnieniem wykwalifikowanych kadr dla gospodarki ZRP nieprzerwanie kontynuuje od 1933 r. Zadaniem, które wyróżnia go spośród innych organizacji pracodawców w Polsce, jest nadzór nad organizacją i przebiegiem; rzemieślniczego przygotowania zawodowego, egzaminowaniem uczniów szkolących się w rzemiośle, a także osób dorosłych, które w drodze kształcenia nieformalnego i pozaformalnego uzyskały wiedzę, umiejętności, kompetencje i chcą je formalnie potwierdzić. Podobnie, jak w innych krajach europejskich rzemiośle organizuje i prowadzi proces egzaminów zawodowych, których finałem jest uzyskanie kwalifikacji czeladnika i mistrza.</p> <p>Kwalifikacje czeladnika i mistrza odgrywają dużą rolę dla pozycjonowania ich właścicieli na rynku pracy, mają też duży wpływ na zwiększanie konkurencyjności przedsiębiorstw. Tak więc wysoka ich ocena, także uznawalności na zagranicznych rynkach pracy, świadczy o ich istotnym znaczeniu dla społecznego i gospodarczego rozwoju. W okresie od 1945 r. do dzisiaj około 2,4 mln osób uzyskało kwalifikacje czeladnika, a ponad pół miliona dyplomy mistrzowskie. Istotną grupę stanowią osoby, które dzięki dyplomowi mistrzowskiemu mogą szkolić uczniów, a tym samym przygotowywać młodych adeptów w zawodach często unikatowych i rzadko występujących, a także w nowoczesnych profesjach jeszcze nie upowszechnionych w szkołach.</p> <p>MONOPOL KOMPETENCYJNY Monopol kompetencyjny ZRP na planowane w ramach projektu działania o charakterze systemowym, wynika z nadzoru nad działalnością komisji egzaminacyjnych, sprawowany na mocy art. 3 ust. ustawy z dnia 22 marca 1989 r. o rzemiośle (Dz.U. z 2015, poz.1182 tekst jednolity z dn. 17.08.2015). ZRP ustala standardy wymagań egzaminacyjnych w</p>

	<p>zawodach, co warunkuje powołanie przez izby rzemieślnicze właściwych komisji egzaminacyjnych, a następnie przeprowadzanie egzaminów czeladniczych i mistrzowskich w tych zawodach. Egzaminy czeladnicze i mistrzowskie przeprowadzane są wyłącznie w zawodach dla których ZRP ustalił standard. Kompatybilnym do standardów i niezbędnym do przeprowadzania egzaminów elementem są zadania egzaminacyjne przygotowane w odniesieniu do zawodów dla których zostały określone standardy wymagań egzaminacyjnych. ZRP ma wyłączność (art.3 ust 3 c ustawy o rzemiośle) do sprawowania nadzoru nad działalnością komisji egzaminacyjnych izb rzemieślniczych w tym poprzez ocenę poprawności ich funkcjonowania oraz zalecenia stosowania w procesie walidacji zadań egzaminacyjnych. W tym kontekście ZRP działając zgodnie z ustawą o rzemiośle i postanowieniami statutu ZRP w drodze uchwał właściwego organu wdraża w pracy komisji egzaminacyjnych materiały, mające na celu podniesienie jakości kwalifikacji czeladnika i mistrza, w tym zadania egzaminacyjne. Uchwały są obowiązujące dla wszystkich komisji egzaminacyjnych przeprowadzających egzaminy czeladnicze i mistrzowskie.</p> <p>Szkolenia członków komisji egzaminacyjnych prowadzone są (zgodnie z ustawą o rzemiośle) na podstawie ustalonego przez ZRP programu szkolenia osób wchodzących w skład komisji egzaminacyjnych izb rzemieślniczych. Niezbędne szkolenia dla członków komisji egzaminacyjnych, w układzie ogólnopolskim, przeprowadza ZRP z udziałem izb rzemieślniczych, a ich celem jest przygotowanie członków komisji do prawidłowego posługiwania się wdrażanymi do pracy komisji narzędziami w tym zadania egzaminacyjne."</p> <p>Przygotowana platforma będzie miejscem zbioru m.in. wszystkich zadań egzaminacyjnych do których będą miały dostęp m.in. upoważnieni członkowie komisji, natomiast ustawowy i wyłączny nadzór ZRP nad działalnością komisji egzaminacyjnych czyni go jedynym gospodarzem takiego narzędzia.</p>				
Czy projekt będzie realizowany w partnerstwie?	TAK		NIE	x	
Podmioty, które będą partnerami w projekcie i uzasadnienie ich wyboru					
Czy projekt będzie projektem grantowym?	TAK		NIE	x	
Przewidywany termin złożenia wniosku o dofinansowanie (kwartał albo miesiąc oraz rok)	grudzień 2015				
Przewidywany okres realizacji projektu	Data rozpoczęcia (miesiąc oraz rok)	maj 2016	Data zakończenia (miesiąc oraz rok)	kwiecień 2018	
SZACOWANY BUDŻET PROJEKTU					
Szacowana kwota wydatków w projekcie w podziale na lata i ogółem (PLN)					
w roku 2016	w roku 2017	w roku 2018	w roku 2019	w roku 2020	ogółem
736 650,00	815 800,00	267 900,00			1 820 350,00

Szacowany wkład własny beneficjenta (PLN)			
TAK (PLN)	NIE	
Szacowany wkład UE (PLN)			
1 534 190,00			
OPIS PROJEKTU			
Uzasadnienie realizacji projektu w trybie pozakonkursowym			
<p>Ustawa z 22 marca 1989 roku o rzemiośle (tj. Dz.U. 2015 poz.1182) w art. 12 pkt 4 wskazuje Związek Rzemiosła Polskiego, jako podmiot zapewniający pomoc izbom rzemieślniczym w realizacji zadań statutowych w zakresie przeprowadzania egzaminów kwalifikacyjnych: czeladniczych, mistrzowskich i sprawdzających (art. 11 pkt 2, 3). W art. 3 pkt 3c ustawodawca wskazał Związek Rzemiosła Polskiego, jako podmiot sprawujący nadzór nad działalnością komisji egzaminacyjnych izb rzemieślniczych. W ramach nadzoru ZRP przeprowadza kontrole działalności komisji egzaminacyjnych na podstawie, których przeprowadza analizy i formułuje wnioski. Na podstawie wypracowanych wniosków uznano, iż należy wypracować modelowe zadania egzaminacyjne w nowych i zmodernizowanych zawodach szkolnictwa zawodowego oraz z klasyfikacji zawodów i specjalności na potrzeby rynku pracy odpowiadających danemu rodzajowi rzemiosła. Możliwość uzyskania świadectwa czeladniczego lub dyplomu mistrzowskiego (w trybie egzaminu zawodowego w rzemiośle) ma swoje istotne znaczenie dla rynku pracy krajowego i zagranicznego. Ogromną wartością tych kwalifikacji jest także to, że dotyczą nie tylko popularnych zawodów szkolnych, ale także zawodów unikatowych, niszowych, rzadko występujących, regionalnych, które mają swoje potwierdzone znaczenie dla regionalnych rynków pracy, a także aspektów, związanych z potrzebą działań na rzecz zachowania umiejętności stanowiących dorobek niematerialnej kultury narodowej. To podejście znajduje szczególne uznanie w kontekście narodowym i europejskim.</p> <p>Szkolenia metodyczne dla członków czeladniczych i mistrzowskich komisji egzaminacyjnych prowadzone są w oparciu o wytyczne ZRP – przy współpracy z izbami rzemieślniczymi. Są to podmioty, które zgodnie z ustawą o rzemiośle (tj. Dz. U. 2015 poz.1182) i rozporządzeniem Ministra Edukacji Narodowej z 2012 (Dz. U. 2012 poz.1117) - tworzą arkusze egzaminacyjne oraz inne niezbędne do tego procesu instrumenty. Realizacja szkoleń metodycznych dla tych egzaminatorów w jednym projekcie systemowym (pozakonkursowym) wraz z przygotowaniem zadań egzaminacyjnych jest najbardziej racjonalnym i efektywnym rozwiązaniem.</p> <p>Spełnienie drugiej przesłanki przez ZRP wynika z charakteru projektu. Projekt jest szczególnie istotny dla rozwoju społeczno-gospodarczego poprzez wzmocnienie jakości systemu egzaminów zawodowych (walidacja kwalifikacji uczniów i osób dorosłych) oraz przez doskonalenie zawodowe wykwalifikowanych i odpowiednio wykształconych pracodawców-rzemieślników posiadających kompetencje, odpowiadające potrzebom rynku pracy i gospodarki, która również przechodzi na wyższy poziom rozwoju. Realizacja projektu przyczyni się do wzrostu na rynku pracy liczby wykwalifikowanych fachowców o poszukiwanych przez pracodawców kompetencjach. Projekt będzie też służył upowszechnianiu informacji o egzaminach zawodowych w rzemiośle.</p> <p>Projekt przewiduje budowę platformy internetowej pn.: „Platforma internetowa czeladniczych i mistrzowskich egzaminów zawodowych” z przeznaczeniem dla – członków komisji egzaminacyjnych izb rzemieślniczych tj. pracodawców i pracowników oraz pracowników działów oświaty izb rzemieślniczych. Istotną grupę odbiorców będą stanowili kandydaci do egzaminów czeladniczych i mistrzowskich. Każda z grup miałaby odrębny zakres dostępu, i tak np.: pracodawcy – członkowie komisji mieliby podgląd wszystkich zadań i pytań egzaminacyjnych, sekretarze i przewodniczący możliwość generowania zestawów egzaminacyjnych, a kandydaci dostęp do przykładowych zagadnień na egzaminy oraz innych informacji dotyczących egzaminów zawodowych w rzemiośle. Dzięki platformie użytkownicy będą mieli łatwiejszy dostęp do istotnych informacji związanych z procesem przystąpienia do egzaminu zawodowego oraz jego przeprowadzeniem. Po zakończeniu projektu ZRP pozostanie administratorem platformy i będzie ją nadal utrzymywał.</p> <p>W konsekwencji należy stwierdzić, iż przedmiotowy projekt stanowi odpowiedź na wymagania określone w art. 3 ustawy o rzemiośle. Projekt realizowany będzie w obszarze zadań publicznych należących do kompetencji ministrów: właściwego ds. oświaty i wychowania oraz ds. gospodarki.</p> <p>Minister Gospodarki, zgodnie z <i>ustawą z dnia 4 września 1997 r. o działach administracji rządowej</i> (tj. Dz.U. z 2015 poz.812), jest odpowiedzialny m.in. za podejmowanie działań sprzyjających wzrostowi konkurencyjności oraz innowacyjności polskiej gospodarki, której rozwój w dużej mierze zależy od odpowiednio przygotowanej kadry, jej</p>			

wiedzy i doświadczenia.

Projekt jest zgodny z Celem tematycznym 10 ujętym w Umowie partnerstwa z 24 maja 2014 r. (M.P. 2014, poz.1143), w szczególności z celem szczegółowym „lepsze kompetencje kadr gospodarki”, a jego osiągnięciu mają służyć interwencje takie jak m.in. rozwój współpracy pracodawców ze szkołami (gimnazja, szkoły zawodowe), placówkami oświatowymi i nowym wymiarze ze szkołami wyższymi. Projekt jest również zgodny z priorytetowym kierunkiem wsparcia obszaru edukacji w okresie 2014-2020 jakim jest wsparcie szkolnictwa zawodowego. Jest to realizacja na poziomie krajowym zapisanego wprost Celu tematycznego 10 UP „Zwiększenie udziału pracodawców w procesie kształcenia i egzaminowania oraz potwierdzania kwalifikacji”.

Projekt odpowiada także na założenia celu szczegółowego 1 (priorytet 10IV) Dostosowanie kształcenia i szkolenia zawodowego do potrzeb rynku pracy poprzez zaangażowanie przedstawicieli pracodawców i pracowników na wszystkich etapach jego programowania.

Projekt przewiduje opracowanie zadań egzaminacyjnych z uwzględnieniem, określonych w rozporządzeniu MEN (Dz.U. 2012, poz.117), tematów oraz ich struktury organizacyjnej. Zadania egzaminacyjne muszą być dostosowane odpowiednio; w przypadku czeladnika do 7, a w przypadku mistrza do 9 tematów, wchodzących w zakres teoretycznych etapów tych egzaminów. Ponadto w etapach teoretycznych egzaminów czeladniczego i mistrzowskiego niezbędne są zadania egzaminacyjne do przeprowadzenia części ustnej także przyporządkowane odpowiednio do trzech tematów. Przygotowując zadania egzaminacyjne niezbędne jest także uwzględnienie dwóch poziomów egzaminu czeladniczego i egzaminu mistrzowskiego. Egzamin czeladniczy i mistrzowski zawsze były przeprowadzane, zarówno w zawodach z klasyfikacji szkolnej, jak też z klasyfikacji rynku pracy, bowiem kwalifikacje takie są poszukiwane na rynku pracy zarówno przez pracodawców rzemieślników jak też inne przedsiębiorstwa. Uzasadnione jest zatem, aby w ramach zawodów dla których będą przyporządkowane zadania egzaminacyjne były jedno i drugie.

Opracowanie zadań egzaminacyjnych wykorzystywanych w procesie przeprowadzania egzaminów czeladniczych i mistrzowskich **wymaga indywidualnego podejścia z kilku formalnych powodów:**

- 1) egzamin w izbach rzemieślniczych przeprowadzane są w pełnym zawodzie, bez względu na liczbę wyodrębnionych kwalifikacji, tak więc zadania egzaminacyjne muszą dotyczyć wszystkich kwalifikacji wyodrębnionych w danym zawodzie (par.13. w/w rozporządzenia MEN) ,
- 2) zadania egzaminacyjne dla danego zawodu muszą odpowiadać dwóm poziomom egzaminów tj : czeladniczy i mistrzowski,
- 3) zadania egzaminacyjne są katalogowane według podziału na: etap praktyczny i teoretyczny. Przy czym etap teoretyczny podzielony jest na część ustną: gdzie występują 3 tematy odnośnie których zadania egzaminacyjne mają charakter pytań otwartych oraz część pisemną zawierającą 7 tematów odnośnie których zadania egzaminacyjne mają formę pytań testowych (par.12 w/w rozporządzenia MEN)

Tryb konkursowy projektu stanowiłby poważne zagrożenie dla poufności przygotowywanych materiałów egzaminacyjnych. Proces przygotowywania zadań egzaminacyjnych oraz ich przekazywanie w formie zestawów (wraz z odpowiedziami) poza uprawnione i przygotowane do tego instytucje wiązałoby się z ryzykiem ujawnienia zadań egzaminacyjnych, co tym samym wiązałoby się z możliwością podważenia wiarygodności komisji i przeprowadzanych przez nią egzaminów, a w konsekwencji spadkiem zaufania społecznego względem egzaminów państwowych tego typu.

W projekcie powołana będzie grupa sterująca, w której skład wejdą przedstawiciele parterów społecznych (w tym członkowie KM PO WER).

Zasadnicze założenia interwencji publicznej, której wsparcie zaplanowano w ramach projektu

W Polsce regulacje prawne, dotyczące walidacji efektów uczenia się uzyskanych w różnych kontekstach uczenia się zawarto nie tylko w ustawie o systemie oświaty, ale także w ustawie o rzemiośle. Dotyczy ona zawodowych egzaminów czeladniczego i mistrzowskiego, przeprowadzanych przez komisje egzaminacyjne izb rzemieślniczych. Istotna jest rola kwalifikacji czeladnika i mistrza w zawodach odpowiadających danemu rodzajowi rzemiosła nie tylko w zakresie walidowania kwalifikacji młodocianych pracowników lub dorosłych, ale i w kontekście dbałości o niematerialne dziedzictwo kulturowe poprzez pielęgnację tradycji i umiejętności przekazywanych w obrębie tzw. zawodów niszowych i ginących. Nie należy jednak postrzegać rzemiosła wyłącznie, jako przejaw tradycyjnego rękodzielnictwa, bowiem ZRP jest organizacją otwartą na nowości, czego przejawem było zainicjowanie wprowadzania do klasyfikacji zawodów i specjalności rynku pracy nowych profesji: florysty, fryzjera zwierząt (groomer), monter instalacji gazów medycznych czy mechanika motocyklowego, co umożliwia nabywanie i

potwierdzanie kwalifikacji w tych zawodach.

Głównym założeniem interwencji publicznej w tym obszarze jest rozbudowanie istniejącej obecnie bazy zadań egzaminacyjnych poprzez stworzenie pakietów zadań na egzamin czeladniczy i mistrzowski, z zaangażowaniem pracodawców, którzy uczestniczyć będą w każdym etapie procesu, tj. autorstwa, recenzowania oraz egzaminowania. Podniesienie kompetencji pracodawców zaangażowanych w prace na rzecz egzaminów zawodowych oraz kandydatów do funkcji egzaminatorów i włączenie tych osób w szerszym wymiarze do obecnego modelu tworzenia zadań egzaminacyjnych będzie bezpośrednią odpowiedzią na potrzeby gospodarki. Jak pokazały dotychczasowe doświadczenia ZRP w zakresie koordynacji prac nad ujednoczeniem pytań egzaminacyjnych dla grupy wybranych 20 zawodów, niezbędne jest dysponowanie dodatkowym wsparciem ze środków publicznych. Pozwoli to na wzmocnienie i ugruntowanie nowoczesnych, zawodowych egzaminów czeladniczych i mistrzowskich, odpowiadających wymaganiom modernizacji systemu edukacji zawodowej, wprowadzonej w 2012 roku i wymogom jakościowym XXI wieku.

Dotychczasowe działania były realizowane w okresie 2012-2014 ze środków własnych (Fundusz Oświatowy ZRP). Związek realizuje zgodnie z ustawą i statutem swoje zadania w tym obszarze, jednak realizując zadania zlecone przez Państwo – wraz z obowiązkami powinno być dla Związku przekazane także wsparcie. Zakres oraz intensywność zaplanowanych do realizacji w ramach tego projektu zadań pozwoli na efektywniejsze realizowanie ustawowych i statutowych zadań ZRP, a interwencja EFS pozytywnie wpłynie poprzez zwiększenie zaangażowania przedstawicieli pracodawców oraz poprawę systemu zapewniania jakości państwowych egzaminów przeprowadzanych w rzemiośle. Zatem zaproponowany model wsparcia stanowi istotne uzupełnienie działań systemowych, podlegających kompetencjom Ministra Edukacji Narodowej.

Warto też wskazać, że Umowa Partnerstwa na lata 2014-2020 podkreśla potrzebę włączenia przedsiębiorców w proces kształcenia zawodowego i egzaminowania. Szersze i aktywne zaangażowanie pracodawców (także w kontekście malejącej liczby rzemieślników zaangażowanych w kształcenie młodocianych) w proces tworzenia zadań egzaminacyjnych jest niezbędne dla zwiększenia poziomu efektywnej weryfikacji umiejętności nabytych przez osoby wchodzące na rynek pracy. Dodatkowo zwiększa się społeczne zaufanie do ścieżki uzyskiwania kwalifikacji zawodowych w rzemiośle. Pracodawcy zaangażowani w pracę komisji egzaminacyjnych izb rzemieślniczych stają się jednocześnie rzecznikami kształcenia dualnego młodocianych pracowników (przygotowanie zawodowe rekomendowane do wdrażania w dokumentach Komisji Europejskiej) oraz egzaminów zawodowych. Należy wziąć pod uwagę skuteczność włączania się mikro i małych przedsiębiorstw (średnie zatrudnienie 3,5 osoby) do procesu kształcenia zawodowego i egzaminowania – w tych działaniach swoją ustawową rolę wypełnia organizacja rzemiosła, reprezentująca pracodawców rzemieślników wykazujących aktywność także w obszarze edukacji zawodowej.

Konieczne jest lepsze skoordynowanie zadań egzaminacyjnych (z jednoczesną weryfikacją) z potrzebami przedsiębiorców, czego przejawem będzie stworzenie takich zadań egzaminacyjnych, które jeszcze bardziej uwzględnią potrzeby pracodawców. Rzemiosło zawsze hołdowało potrzebie włączenia przedsiębiorców w proces przygotowywania zadań egzaminacyjnych, a celem niniejszego przedsięwzięcia będzie wzmocnienie systemu egzaminów oraz kompetencji pracodawców zasiadających w komisjach egzaminacyjnych izb rzemieślniczych. Pracodawcy-egzaminatorzy zostaną przeszkoleni w stosowaniu wypracowanych i ujednoczonych zadań egzaminacyjnych, a dodatkowo także w zakresie wymaganych procedur egzaminów czeladniczego oraz mistrzowskiego. Szersze zaangażowanie pracodawców w proces weryfikacji wiedzy i umiejętności praktycznych pozwoli na korelację działań oraz zwiększy szanse osób wchodzących na rynek pracy. Projekt stanowi realizację zasady pomocniczości – subsydiarności wobec zadania wzmocnienia systemu egzaminów państwowych – realizowanych dla pracowników i pracodawców – z ich aktywnym zaangażowaniem, jest więc odzwierciedleniem rzeczywistych potrzeb społecznych i rynku pracy. Wymogi i zadania egzaminacyjne określają oczekiwania pracodawców, a co za tym idzie pozwalają młodzieży i osobom dorosłym lepiej się przygotować do zatrudnienia i prowadzenia samodzielnej działalności gospodarczej.

Założeniem projektu jest, aby lepiej przygotować członków komisji oraz zwiększyć zaangażowanie pracodawców w proces tworzenia zadań na egzaminy zawodowe w rzemiośle, jak również organizację warsztatów uzgodnieniowych (wartościujących), gdzie osoby zaangażowane w tworzenie zadań będą wspólnie wypracowywać ich treść. Pozwoli to na opracowanie ujednoczonych zadań egzaminacyjnych dla zmodernizowanych zawodów odpowiadających danemu rodzajowi rzemiosła. Wzmocnieniu ulegnie nie tylko kadra komisji egzaminacyjnych, ale i system zapewniania jakości kształcenia zawodowego - w odniesieniu do procesu walidacji - zgodnie z założeniami ECVET (Rekomendacja PE i Rady z 18.06.2009, 2009/C 155/02).

W okresie 2013-2014 ZRP przystąpił do realizacji pierwszej fazy przygotowania zadań na egzaminy, określając wzorcowe zadania egzaminacyjne dla 20 zawodów. W oparciu o opracowane wcześniej w ZRP i izbach

rzemieślniczych materiały przygotowano około 7.600 modelowych zadań zawodowych - zakładając rozwinięcie przyjętej metodologii i włączenie kolejnych zawodów. Należy podkreślić, że koszty związane z tym systemem ponosi organizacja rzemiosła (Fundusz Oświatowy ZRP), i jest to istotny wkład w proces kształcenia zawodowego. Projektowane w ramach tego przedsięwzięcia działania będą realizacją drugiego, ale nie ostatniego etapu przygotowywania pakietów zadań egzaminacyjnych.

Po pierwszych 20 zawodach (opracowanych w fazie wstępnej), w ramach projektu w latach 2016-2020 (I i II etap) przewiduje się opracowanie modelowych zadań egzaminacyjnych, ujętych w pakietach odnoszących się do 40 zawodów, z podziałem na egzamin czeladniczy i mistrzowski, w tym z wyróżnieniem etapu praktycznego oraz teoretycznego, uwzględniającego jednocześnie tematy na części: ustną i pisemną (tematy wylistowane w rozporządzeniu MEN z 2012 – Dz.U. poz.1117). Przyjęte założenia tworzenia zadań egzaminacyjnych będą służyły do kontynuacji prac związanych z kolejnymi zawodami, dla których utworzono komisje egzaminacyjne.

W ramach projektu w latach 2016-2018 powstanie oprzyrządowanie egzaminacyjne dla 15 zawodów (I etap) oraz dla kolejnych 25 zawodów (II etap). Po zakończeniu projektu w latach 2020-2022 powstaną następne pakiety zadań egzaminacyjnych – dla kolejnych 40 zawodów (III etap). W latach 2022-2025 w oparciu o wypracowaną w projekcie metodologię, w ramach IV etapu opracowane zostaną pakiety zadań egzaminacyjnych dla 30 zawodów. Łącznie w ramach zakładanych działań zostaną zmodernizowane zadania egzaminacyjne dla 130 zawodów.

Przyjęte założenia tworzenia zadań egzaminacyjnych będą służyły do kontynuacji prac związanych z kolejnymi zawodami, dla których funkcjonują komisje egzaminacyjne w rzemiośle. Realizacja tego działania – w celu zapewnienia należytej jakości i staranności – będzie wsparta udziałem ekspertów, rzemieślników, pracowników służb oświatowych organizacji rzemiosła oraz przedstawicieli branżowych instytucji i organizacji związanych z edukacją zawodową - w charakterze recenzentów. Głównymi partnerami w tym działaniu będą pracodawcy.

W pierwszym etapie w okresie 2016-2018 planuje się przygotowanie pakietów zadań egzaminacyjnych dla 15 zawodów, wraz ze szkoleniem metodologicznym dla autorów i recenzentów, stworzeniem platformy internetowej oraz 15 szkoleniami metodycznymi dla 375 przewodniczących i członków komisji egzaminacyjnych izb rzemieślniczych w tych zawodach. Przeszkoleni metodycznie autorzy zadań będą uczestniczyć w tworzeniu kolejnych pakietów zadań egzaminacyjnych – w drugim etapie koncentracja nastąpi na 25 zawodach pokrewnych. W pierwszym etapie projektu dotyczącego zadań zawodowych dla 15 zawodów zostaną opracowane wspólne dla wszystkich zawodów tematy egzaminacyjne o charakterze ogólnym tj. prawo pracy (I), bhp i ppoż. (II), ochrona środowiska (III), podstawowa problematyka z zakresu podejmowania działalności gospodarczej i zarządzania przedsiębiorstwem (IV), dokumentacja działalności gospodarczej (V), a dla mistrzowskiego dodatkowo; podstawy psychologii i pedagogiki (VI), metodyka nauczania (VII). Opracowane zadania egzaminacyjne dla tych tematów będą wykorzystywane na każdym kolejnym etapie tworzenia zadań egzaminacyjnych – jako wspólne dla wszystkich zawodów.

Zawartość 30 pakietów dla 15 zawodów (mistrz, czeladnik):

- 1) zadania egzaminacyjne dla wspólnych tematów dla wszystkich zawodów tj.: prawo pracy (I), bhp i ppoż. (II), ochrona środowiska (III), podstawowa problematyka z zakresu podejmowania działalności gospodarczej i zarządzania przedsiębiorstwem (IV), dokumentacja działalności gospodarczej (V). MISTRZ podstawy psychologii i pedagogiki, metodyka nauczania. Opracowane zadania egzaminacyjne w tych obszarach będą wykorzystywane na każdym kolejnym etapie tworzenia zadań egzaminacyjnych – jako wspólne dla wszystkich zawodów.
- 2) zadania egzaminacyjne dla tematów zawodowych: technologia, maszynoznawstwo, materiałoznawstwo rysunek zawodowy, rachunkowość zawodowa
- 3) zadania egzaminacyjne na etap praktyczny egzaminu zawodowego.

Na potrzeby udostępniania zadań egzaminacyjnych w projekcie zakłada się budowę platformy internetowej z przeznaczeniem dla pracodawców i członków komisji egzaminacyjnych, pracowników działów oświaty izb rzemieślniczych oraz kandydatów do egzaminów czeladniczych i mistrzowskich – z określonym zakresem dostępu, i tak np.: pracodawcy – członkowie komisji mieliby podgląd wszystkich zadań i pytań egzaminacyjnych, sekretarze i przewodniczący możliwość generowania zestawów egzaminacyjnych. Platforma zapewni łatwiejszy dostęp do standardów wymagań egzaminacyjnych, kryteriów oceniania, wykaz zawodów, w których komisje egzaminacyjne przeprowadzają egzaminy zawodowe. Administrowanie platformą w trakcie i po zakończeniu projektu wraz z późniejszym utrzymaniem będzie zadaniem ZRP, także w zakresie ewentualnego zarządzania danymi osobowymi.

Działania dotyczące realizacji I ETAPU projektu dla 15 zawodów, zaplanowane: w czasie, rodzajach zadań i zakładanych efektach:

Zadanie:	Termin:	Efekt:
1. Nabór autorów zadań egzaminacyjnych, recenzentów i ewaluatorów-metodyków	70 osób	II i III kw.2016
		na koniec II kw.2016 - 70 autorów zadań egzaminacyjnych, recenzentów i ewaluatorów-metodyków
2. Szkolenie metodologiczne dla autorów, recenzentów i ewaluatorów-metodyków	70 osób	III kw. 2016 – 30 osób IV kw. 2016 – 40 osób (2x20)
		III kw. 2016 – 30 osób, IV kw. 2016 – 2 x 20 osób na koniec IV kw.2016 r. 40 przeszkolonych osób
3. zadania egzaminacyjne dla 7 tematów ogólnych (czeladnik, mistrz) - część pisemna	960 zadań	III kw.2016
		960 zadań egzaminacyjnych dla 7 tematów - III kw. 2016 r.
4. pakiety zadań egzaminacyjnych dla 15 zawodów (czeladnik, mistrz) – część zawodowa; a) 2 tematy – część pisemna b) 3 tematy – część ustna c) Etap praktyczny	9 600 zadań	I i II kw.2017
		Na koniec II kw.2017 r. 9 600 zadań egzaminacyjnych
5. 15 szkoleń metodycznych dla 375 członków komisji egzaminacyjnych w wybranych zawodach.	15 szkoleń x 25 osób	II kw. 2017 – 5 szkoleń IV kw. 2017 – 5 szkoleń I kw.2018 – 5 szkoleń
		Na koniec IV kw.2017 375 przeszkolonych członków komisji egzaminacyjnych izb rzemieślniczych
6. stworzenie platformy internetowej	1	I kw.2016 wybór wykonawcy
		W II kw. Pozyskany wykonawca platformy (podpisana umowa)
		W IV kw.2016 Platforma do testowania
Finał projektu I ETAPU	<ol style="list-style-type: none"> 30 pakietów zawierających 10.860 zadań egzaminacyjnych w odniesieniu do 15 zawodów 70 przeszkolonych autorów zadań egzaminacyjnych, recenzentów i ewaluatorów-metodyków, którzy będą zaangażowani w kolejnych etapach prac związanych z tworzeniem zadań egzaminacyjnych 375 przeszkolonych członków komisji egzaminacyjnych 	
Główne zadania przewidziane do realizacji w projekcie ze wskazaniem grup docelowych		
Opis dla tego zagadnienia zawarty został w powyższej części formularza (zasadnicze założenia interwencji oraz kamienie milowe).		
Zasadnicze działania ukierunkowane na wsparcie podejmowanej interwencji publicznej, zrealizowane dotychczas przez wnioskodawcę lub inne instytucje		
Od 1933 roku Związek Rzemiosła Polskiego (jako Związek Izb Rzemieślniczych i Centralny Związek Rzemiosła) sprawował nadzór na procesem egzaminów przeprowadzanych w izbach rzemieślniczych. Od 1989 roku organizacja ta jest podmiotem sprawującym nadzór nad działalnością komisji egzaminacyjnych izb rzemieślniczych oraz ustawowo zapewniającym pomoc izbom rzemieślniczym w realizacji zadań statutowych, w		

tym w przeprowadzaniu egzaminów kwalifikacyjnych: czeladniczych, mistrzowskich i sprawdzających (art. 11 pkt 2, 3 ustawy o rzemiośle). Dalszą, szczegółową delegację dla izb rzemieślniczych w tym zakresie ustawodawca przekazał ministrowi właściwemu do spraw oświaty i wychowania, zawartą we wspomnianym już rozporządzeniu z 14.09.2012 r. w sprawie egzaminu czeladniczego, egzaminu mistrzowskiego oraz egzaminu sprawdzającego przeprowadzanych przez komisje egzaminacyjne izb rzemieślniczych (Dz.U. z 2012 poz.1117). Do tej pory zadania te realizowane były ze środków własnych, w tym z Funduszu Oświatowego ZRP. W międzyczasie zrealizowano za pośrednictwem izb rzemieślniczych cykliczne szkolenia członków wszystkich komisji egzaminacyjnych – w oparciu o ustawę o rzemiośle. W okresie minionych 4-5 lat w izbach kończyły się kadencje członków komisji egzaminacyjnych i wszyscy obecni członkowie – ponad 8.000 osób zostało przeszkolonych. Uczestniczyli oni w obowiązkowym szkoleniu dla kandydatów na członków komisji egzaminacyjnych. Tego typu szkolenia systemowe nie były jednak subsydiowane przez państwo, a ich organizacja została w całości sfinansowana ze środków własnych organizacji rzemiosła. Ponadto ZRP oraz niektóre izby rzemieślnicze prowadziły dla członków komisji egzaminacyjnych dodatkowe szkolenia doskonalące w ramach projektów unijnych w zakresie zmian technologicznych, społecznej odpowiedzialności biznesu oraz przepisów i rozwiązań w zakresie ochrony środowiska i inne. W szkoleniach tych koncertowano się na wątkach merytorycznych i z zakresu adaptacji do potrzeb rynkowych. W samych szkoleniach i spotkaniach informacyjnych organizowanych w ramach projektów z udziałem ZRP udział wzięło blisko 1000 rzemieślników, członków komisji egzaminacyjnych. ZRP w okresie 2012-2014 zrealizował także dwa branżowe warsztaty szkoleniowe dla przewodniczących komisji w zawodach: fryzjer oraz kominiarz - dedykowane zestawieniu modelowych zadań na potrzeby egzaminów czeladniczych i mistrzowskich. Takie przedsięwzięcia mają szczególną wartość dodaną, pozwalają bowiem na otwartą dyskusję nad trybem, procedurami i zapewnianiem jakości prowadzonych egzaminów. Takie warsztaty są ukierunkowane na przewodniczących komisji i ich zastępców, jako szczególne ogniwa łączące pracodawców z systemem poprzez m.in. wykonywanie we współpracy z izbami zadań określonych w/w rozporządzeniu Ministra Edukacji z 2012 roku, tj. organizowanie prac komisji egzaminacyjnych w poszczególnych regionach, a także przenoszenie wiedzy i dobrych praktyk z innych terenów, dzięki czemu następuje wyrównanie standardów. Umożliwiają także – we współpracy z funkcjonującymi ogólnopolskimi komisjami branżowymi – omówienie zadań egzaminacyjnych (liczba i rodzaj zadań praktycznych, propozycja nowych zagadnień na pytania egzaminacyjne) i wypracowywanie optymalnych rozwiązań. W ciągu tych trzech lat w tak sprofilowany sposób przeszkolono blisko 80 przewodniczących komisji egzaminacyjnych i ich zastępców (fryzjerzy, kominiarze). Prace związane z zadaniami egzaminacyjnymi są również przedmiotem dyskusji i opinii na forum ogólnopolskich komisji branżowych ZRP (fryzjerko-kosmetyczna, rzemiosł budowlanych, złotniczo-jubilerska, motoryzacyjna, krawców i rzemiosł odzieżowych). Obecnie można stwierdzić, iż działalność egzaminacyjna (cały system walidacji, w tym także doskonalenie narzędzi i członków komisji egzaminacyjnych) był i jest finansowany w całości ze środków pozabudżetowych. Przeprowadzenie projektowanego przedsięwzięcia, związanego z opracowaniem pakietów zadań egzaminacyjnych będzie istotnym wsparciem dla egzaminów czeladniczych i mistrzowskich. Są to egzaminy państwowe, co potwierdza uprawnienie stosowania przez izby rzemieślnicze państwowej pieczęci (z Godłem RP) na dokumentach: Świadectwo czeladnicze i Dyplom mistrzowski (dokumenty wydawane po zdaniu egzaminu). Wskazane świadectwa i dyplomy są uznawane międzynarodowo (konwencja haska z 1961 roku - Dz.U. 2005, Nr 112 poz.938 oraz Suplement „Europass” - Dz.U. z 2012 poz.1117), a więc wzmocnienie procesu przeprowadzania tych egzaminów zawodowych za pomocą środków państwowych i EFS jest uzasadnione społecznie.

Uwarunkowania skutecznej realizacji założeń interwencji publicznej (interesariusze, stan prawny, itd.)

Ustawa o rzemiośle określa, iż zakres wymagań na zawodowe egzaminy czeladnicze i mistrzowskie jest ustalany przez Związek Rzemiosła Polskiego w formie standardów wymagań egzaminacyjnych – zamkniętych zbiorów efektów uczenia się uwzględniających wiedzę, umiejętności i kompetencje. Istotną składową wymagań w procesie walidacji w rzemiośle są więc standardy oraz pakiety zadań egzaminacyjnych dotyczących dwóch rodzajów egzaminu: czeladniczego i mistrzowskiego. Wprowadzanie nowych zawodów do klasyfikacji zawodów szkolnictwa zawodowego oraz klasyfikacji zawodów i specjalności rynku pracy, a także adaptacja systemu egzaminów w rzemiośle do wymagań modernizacji systemu edukacji zawodowej powodują, konieczność zaplanowania przeglądu standardów wymagań egzaminacyjnych (dla zawodów szkolnych - uwzględniając podstawy programowe w zawodach) oraz potrzebę przygotowywania zadań z zakresu nowych i zmodernizowanych zawodów. Istotne będzie zbudowanie bazy zadań egzaminacyjnych dla zawodów odpowiadających danemu rodzajowi rzemiosła, z których łatwe będzie tworzenie zestawów o porównywalnie wysokiej jakości.

Skuteczna realizacja projektu wymaga zaangażowania pracodawców, ale przede wszystkich reprezentatywnych środowisk (organizacji rzemiosła, rad sektorowych, organizacji pracodawców, samorządów zawodowych).

Aktualnie prawo polskie umożliwia zaangażowanie pracodawców, jednakże bezwzględnie tego nie wymaga. Poza pracodawcami wskazana jest także współpraca z autorami i recenzentami zadań wywodzącymi się ze środowisk szkolnych i akademickich tak, aby wspólnie wypracować zadania odpowiadające aktualnym potrzebom rynku pracy i gospodarki. Prace powinny być koordynowane przez ekspertów i pracowników ZRP.

W wyniku realizacji projektu zostaną powołane zespoły autorów i recenzentów wyłonione spośród powyższych osób, a przede wszystkim rzemieślników i innych pracodawców, którzy podczas warsztatów uzgodnieniowych (wartościujących) będą dyskutować i doskonalić opracowane zadania. Ze względu na liczbę zadań przeznaczoną do opracowania w ramach projektu, zadania będą podzielone na etapy. Projekt przewiduje również organizowane seminariów dla autorów i recenzentów z zakresu metodyki i pomiaru dydaktycznego oraz specyfiki egzaminu oraz szkolenia metodyczne dla pracodawców – kandydatów na egzaminatorów w komisjach izb rzemieślniczych.

Dalsze etapy planowane do wdrożenia poza projektem, o ile zostaną spełnione warunki umożliwiające ich skuteczne wykonanie

Skuteczna realizacja projektu pozwoli w latach 2016-2018 na wypracowanie odpowiedniej jakości zmodernizowanych państwowych egzaminów zawodowych w rzemiośle, odpowiadających potrzebom społecznym, rynku pracy i pracodawców. W ramach kolejnego projektu planowana jest kontynuacja działań, dzięki czemu będzie możliwość opracowania pakietów zadań egzaminacyjnych dla kolejnych zawodów oraz przeszkolenie kolejnych pracodawców. ZRP jako instytucja realizująca statutowo tego typu działania (wraz z izbami rzemieślniczymi) jest gwarantem trwałości projektu i dalszego rozwijania systemu egzaminów czeladniczych i mistrzowskich niezależnie od zapewnienia (lub braku) dalszego zewnętrznego finansowania z EFS. Po zakończeniu obu etapów projektu, wskazane jest, aby ten model opracowywania zadań został wdrożony do systemu (w formie zadań modelowych wystandaryzowanych dla wszystkich komisji egzaminacyjnych powołanych przez izby rzemieślnicze). W konsekwencji szacuje się wzrost liczby pracodawców zaangażowanych w egzaminowanie i proces tworzenia zadań egzaminacyjnych.

ZAKŁADANE EFEKTY PROJEKTU WYRAŻONE WSKAŹNIKAMI (W PODZIALE NA PŁEĆ I OGÓŁEM)

WSKAŹNIKI REZULTATU			
Nazwa wskaźnika	Wartość docelowa		
	W podziale na:		Ogółem w projekcie
	Kobiety	Mężczyzn	
Odsetek kwalifikacji, dla których przeprowadzono egzamin z wykorzystaniem opracowanych w programie zadań egzaminacyjnych ²			11,53%
WSKAŹNIKI PRODUKTU			
Nazwa wskaźnika	Wartość docelowa		
	W podziale na:		Ogółem w projekcie
	Kobiety	Mężczyzn	
Liczba zadań egzaminacyjnych dla egzaminów zawodowych opracowanych			10 860

² w tym przypadku określenie „kwalifikacja” odnosi się do zawodu (260 kwalifikacji; czeladnik, mistrz)

dzięki EFS we współpracy z pracodawcami.			
Liczba członków komisji egzaminacyjnych przygotowanych do przeprowadzenia egzaminów w oparciu o nowe zadania			375
SZCZEGÓŁOWE KRYTERIA WYBORU PROJEKTU			
KRYTERIA DOSTĘPU			
3.			
Uzasadnienie:			
4.			
Uzasadnienie:			
...			
Uzasadnienie:			

DZIAŁANIE PO WER	2.10 Wysoka jakość systemu oświaty
FISZKA PROJEKTU POZAKONKURSOWEGO KONCEPCYJNEGO	
PODSTAWOWE INFORMACJE O PROJEKCIE	
Tytuł lub zakres projektu	Integracja baz danych systemu oświaty
Cel szczegółowy PO WER, w ramach którego projekt będzie realizowany	Zwiększenie wykorzystania przez szkoły i placówki zmodernizowanych treści, narzędzi i zasobów wspierających proces kształcenia ogólnego w zakresie kompetencji kluczowych uczniów niezbędnych do poruszania się na rynku pracy (ICT, matematyczno-przyrodniczych, języków obcych), nauczania eksperymentalnego, właściwych postaw (kreatywności, innowacyjności, pracy zespołowej) oraz metod zindywidualizowanego podejścia do ucznia
Priorytet inwestycyjny	10i ograniczenie i zapobieganie przedwczesnemu kończeniu nauki szkolnej oraz zapewnianie równego dostępu do dobrej jakości wczesnej edukacji elementarnej oraz kształcenia podstawowego, gimnazjalnego i ponadgimnazjalnego, z uwzględnieniem formalnych, nieformalnych i pozaformalnych ścieżek kształcenia umożliwiających ponowne podjęcie kształcenia i szkolenia
Typ/typy projektów przewidziane do realizacji w ramach projektu	Integracja baz danych systemu oświaty (uzyskanie interoperacyjności pomiędzy bazami danych oświatowych i zasobami informacyjnymi, takimi jak: Systemem Obsługi Egzaminów Zewnętrznych; Systemem Ewaluacji Oświaty/nadzór pedagogiczny; Systemem Informacji Oświatowej; Edukacyjna Wartość Dodana; Porównywalnych Wyników Egzaminacyjnych)
Cel główny projektu	Integracja baz danych systemu oświaty

Kamienie milowe projektu	<ul style="list-style-type: none"> • 2016 – analiza dodatkowych wymagań, analiza źródeł danych, przygotowanie infrastruktury rozwojowej, wybranie gotowych komponentów systemu. <ul style="list-style-type: none"> ❖ <i>Analiza dodatkowych wymagań (czas trwania od 3 do 11 miesięcy - analiza nowych systemów, w szczególności Systemu Oceny Egzaminów Zawodowych, które nie istniały jeszcze w 2014 roku, a co za tym idzie nie zostały uwzględnione w przeprowadzonej analizie.)</i> • 2017 – projekt systemu, projekt zintegrowanego interfejsu użytkownika, rekomendacje zmian w istniejących systemach, projekt infrastruktury technicznej. • 2018 – prototyp systemu (przygotowanie systemu do wdrożenia na wybranej grupie odbiorców) 			
Podmiot zgłaszający projekt	Ministerstwo Edukacji Narodowej			
Podmiot, który będzie wnioskodawcą	Centrum Informatyczne Edukacji			
Uzasadnienie wyboru podmiotu, który będzie wnioskodawcą	<p>Projekt zakłada zbudowanie systemu informatycznego integrującego rozproszone bazy danych. Głównym systemem, z którym będą powiązane inne bazy jest System Informacji Oświatowej, jego zakres i sposób działania jest zdefiniowany ustawowo (występowanie prawnego obowiązku realizacji określonych zadań).</p> <p>Zgodnie z art.4 ustawy z dnia 15 kwietnia 2011 r. o systemie informacji oświatowej (tekst jednolity: Dz. U. z 2015 r., poz 45 ze zm.) baza danych SIO jest centralnym zbiorem danych, prowadzonym przez ministra właściwego do spraw oświaty i wychowania. W myśl art.1 ww. ustawy celem SIO jest gromadzenie i przetwarzanie danych niezbędnych do prowadzenia polityki oświatowej państwa, podnoszenie jakości i upowszechniania edukacji oraz uprawnienia finansowania zadań oświatowych. W oparciu o przepis art. 98 ustawy o systemie informacji oświatowej minister właściwy do spraw oświaty może wyznaczyć jednostkę organizacyjną podległą temu ministrowi lub przez niego nadzorowaną do prowadzenia obsługi organizacyjno-technicznej funkcjonowania bazy danych SIO. Potwierdzeniem realizacji tych zadań przez CIE jest podpisane w dniu 30 stycznia 2013 r. przez Ministra Edukacji Narodowej Zarządzenie nr 4 w sprawie wyznaczenia Centrum Informatycznego Edukacji w Warszawie do prowadzenia obsługi organizacyjno-technicznej funkcjonowania bazy danych systemu informacji oświatowej. Zarządzenie to zostało podpisane m. in. w związku z przygotowaniem ostatniego modułu lokalnej bazy danych SIO dotyczącego gromadzenia danych osobowych uczniów i nauczycieli. W szczególności dookreślono zasady prowadzenia przez CIE obsługi informatycznej procesów przetwarzania danych, w tym danych osobowych, zgromadzonych w bazie danych SIO oraz zapewniono mechanizmy służące bezpieczeństwu przetwarzania danych. Minister Edukacji Narodowej wyznaczając CIE do realizacji ww. zadania uznał, że to właśnie ta jednostka spełnia odpowiednie standardy (dysponuje infrastrukturą, zabezpieczeniami oraz personelem o odpowiednich kwalifikacjach i umiejętnościach) gwarantujące jak najlepsze wywiązanie się z nałożonego ustawą na Ministra Edukacji Narodowej zadania. Zgodnie ze statutem CIE (Zarządzenie Nr 30 Ministra Edukacji Narodowej z dnia 25 października 2011 r. w sprawie nadania statutu Centrum Informatycznemu Edukacji, Dz. Urz. MEN Nr 2, poz. 47 z późn. zm.) przedmiotem działania Centrum są szeroko rozumiane usługi informatyczne świadczone na rzecz Ministerstwa Edukacji Narodowej oraz utrzymanie Bazy Informacji Oświatowej, udostępnianie zgromadzonych w niej informacji oraz przygotowywanie zmian struktury tej bazy. Wyznaczeni pracownicy CIE mają dostęp do wszystkich danych, w tym osobowych, w systemie informacji oświatowej (dalej SIO). CIE posiada wieloletnie doświadczenie w zakresie przetwarzania danych oraz budowy (projektowania, programowania, uruchamiania i utrzymania) systemów informatycznych. Ponadto CIE dysponuje certyfikatem potwierdzającym zgodność z normą ISO 27001 dotyczącą wymagań związanych z ustanowieniem, wdrożeniem, eksploatacją, monitorowaniem, przeglądem, utrzymaniem i doskonaleniem systemów zarządzania bezpieczeństwem informacji.</p>			
Czy projekt będzie	TAK	x	NIE	

realizowany w partnerstwie?				
Podmioty, które będą partnerami w projekcie i uzasadnienie ich wyboru	<p>Wybór partnera technologicznego jest realizowany zgodnie z wytycznymi POWER. Został ogłoszony otwarty konkurs na partnera technologicznego do wspólnego przygotowania i realizacji projektu. Zadania dla partnera zostały szczegółowo określone w przedmiotowym ogłoszeniu. Wybór partnera technologicznego nie został jeszcze zakończony.</p> <p>Do zadaniem CIE (Lidera Projektu) będzie należało m.in:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. koordynowanie, monitorowanie i nadzorowanie prawidłowych działań partnerów przy realizacji zadań, 2. reprezentowanie Partnerów przed Instytucją Pośredniczącą 3. wsparcie Partnerów w realizacji powierzonych zadań, 4. zapewnienie prawidłowości operacji finansowych, 5. informowanie Instytucji Pośredniczącej o problemach/koniecznych zmianach w realizacji projektu, 6. akceptacja rekomendowanych przez partnera technologicznego rozwiązań technologicznych m.in. pod kątem kosztów ich późniejszego utrzymania, 7. pozyskiwanie i gromadzenie dokumentacji związanej z realizacją projektu, 8. zapewnienie udziału Partnerów w podejmowaniu decyzji i realizacji zadań (powołanie komitetu sterującego). <p>Do zadania Partnera technologicznego będzie należało m.in.:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. analiza źródeł danych, 2. przygotowanie infrastruktury rozwojowej, 3. przygotowanie projekt systemu, 4. opracowanie projekt zintegrowanego interfejsu użytkownika, 5. przedstawienie projektu zmian w istniejących systemach, projekt infrastruktury technicznej. 6. opracowanie prototypu systemu (przygotowanie systemu do wdrożenia na wybranej grupie odbiorców) 7. zaimplementowanie zmian w istniejących systemach i ich zintegrowanie, przygotowanie infrastruktury testowej, przeprowadzenie testów funkcjonalnych, 8. testowe uruchomienie systemu, 9. przeprowadzenie testów na wybranej grupie użytkowników, 10. przygotowanie platformy e-learningowej, 11. przygotowanie systemu do produkcyjnego wdrożenia. <p>Jednocześnie rozważana jest możliwość wyboru Partnera merytorycznego z jednostek sektora finansów publicznych</p> <p>Do zadania Partnera Merytorycznego będzie należało m.in.:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. analiza dodatkowych wymagań, 2. analiza zmian w systemach informatycznych oświaty, 3. bieżąca współpraca z Partnerem technologicznym przy realizacji docelowego rozwiązania informatycznego, 4. analiza wytycznych Komisji Europejskiej, 5. weryfikacja aktualnego stanu prawnego, 6. analiza i wpływ zmieniającego się prawa oświatowego na ostateczny kształt projektowanego rozwiązania informatycznego. 			
Czy projekt będzie projektem grantowym?	TAK		NIE	x
Przewidywany termin złożenia wniosku o dofinansowanie (kwartał albo miesiąc oraz rok)	12.2015			

Przewidywany okres realizacji projektu	Data rozpoczęcia (miesiąc oraz rok)	01.2016	Data zakończenia (miesiąc oraz rok)	12.2018	
SZACOWANY BUDŻET PROJEKTU					
Szacowana kwota wydatków w projekcie w podziale na lata i ogółem (PLN)					
w roku 2016	w roku 2017	w roku 2018	w roku 2019	w roku 2020	ogółem
2 400 000	4 590 000	5 040 000			12 030 000
Szacowany wkład własny beneficjenta (PLN)					
TAK			NIE		X
Szacowany wkład UE (PLN)					
10 138 884,00 (PLN)					
OPIS PROJEKTU					
Uzasadnienie realizacji projektu w trybie pozakonkursowym					
<p>Na podstawie przeprowadzonej z PO KL analizy systemów informatycznych wykorzystywanych przez poszczególne instytucje w oświacie, stwierdzono, że instytucje takie jak OKE, CKE, IBE, Kuratoria oświaty i MEN posiadają własne systemy informatyczne, które nie wymieniają pomiędzy sobą informacji. Realizacja niniejszego projektu pozwoli na stworzenie platformy, która umożliwi wymianę danych pomiędzy wieloma systemami eliminując wielokrotne wprowadzanie tożsamyh danych w oświatowych bazach. Ze względu na specyfikę projektu, przedstawienie wartości wskaźnika określającego liczbę baz danych systemu oświaty objętych integracją będzie wykonalne w 2018 roku, tj. w momencie stworzenia prototypu systemu (2018 rok).</p> <p>Platforma ma integrować między innymi takie systemy jak: Edukacyjnej Wartości Dodanej (EWD), Porównywalnych Wyników Egzaminów (PWE), System Informacji Oświatowej (SIO), System Obsługi Egzaminów Zewnętrznych (SOEZ). Wdrożenie zintegrowanego systemu oznacza, że uzyskana zostanie interoperacyjność pomiędzy bazami danych oświaty i zasobami informacyjnymi, jak również wprowadzi wspólny interfejs umożliwiając obsługę istotnych obszarów dla użytkowników. W projekcie przewidziano współdziałanie tych systemów i baz danych, których funkcjonalności zostaną uwzględnione w zintegrowanym środowisku.</p>					
Zasadnicze założenia interwencji publicznej, której wsparcie zaplanowano w ramach projektu					
<p>Realizacja projektu będzie obejmowała następujące etapy:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. W wyniku zmian jakie zaszły po przygotowaniu raportu w projekcie pn.: „Modernizacja systemów informatycznych do obsługi systemu egzaminów zewnętrznych i nadzoru pedagogicznego I etap” niezbędne jest uzupełnienie analizy o informacje dotyczące: nowych systemów w szczególności Systemu Oceny Egzaminów Zawodowych (UDA – POKL 03.02.00-00-001/10-01), które nie istniały jeszcze w 2014 roku, a co za tym idzie nie zostały uwzględnione w przeprowadzonej analizie, zmian w systemach informatycznych oświaty, modyfikacji działających aplikacji i baz danych oraz wytycznych Komisji Europejskiej. 2. Przygotowanie projektu docelowego rozwiązania informatycznego umożliwiającego integrację baz danych systemu oświaty. 3. Prace programistyczne włącznie z testami jednostkowymi i regresywnymi. 4. Testy wewnętrzne (integracyjne, systemowe, akceptacyjne, regresywne). 5. Testy pilotażowe na wybranej grupie odbiorców (systemowe, warstw, wymagań). 6. Opracowanie i przeprowadzenie testów modułu umożliwiającego eksport i wymianę informacji (np. z 					

zewnątrznym systemem analitycznym , XLS, CSV, protokół SOAP).

7. Wdrożenie gotowego rozwiązania informatycznego (pełne uruchomienie środowiska produkcyjnego).
8. Przygotowanie użytkowników do obsługi nowego systemu (w tym m. in. prezentacja funkcjonowania systemu)

W ramach programu zostanie przygotowana kompletna dokumentacja projektowa na podstawie, której zostaną opracowane wymagania niezbędne do realizacji przedsięwzięcia, w tym zostaną wskazane systemy i bazy danych oświaty możliwe do zintegrowania oraz zastąpienia nowym rozwiązaniem informatycznym. W zakresie funkcjonalnym rozwiązania planuje się zaprojektować moduł umożliwiający przygotowanie danych do analizy przez zewnętrzne systemy analityczne.

Za moment pomiaru wskaźników projektu należy uznać moment wdrożenia systemu, w którym użytkownicy będą korzystać ze zintegrowanego rozwiązania informatycznego do wprowadzania i uzyskiwania danych. Wdrożenie oznacza moment, w którym system zostanie przekazany docelowym użytkownikom do realizacji swoich zadań statutowych, po wcześniejszym ich przygotowaniu do obsługi systemu.

Koncepcja integracji baz danych systemu oświaty opiera się na stworzeniu środowiska pozwalającego na ustandaryzowaną integrację rozwiązań informatycznych. Głównym systemem (przechowującym dane referencyjne), z którym będą powiązane inne bazy będzie System Informacji Oświatowej, którego zakres i sposób działania został ustawowo zdefiniowany.. Podstawowym celem projektu jest wyeliminowanie konieczności wprowadzania kilkakrotnie tożsamy danych w różnych systemach funkcjonujących w oświacie. Stworzenie środowiska nie spowoduje powstania „superbazy” zawierającej w jednym miejscu wszystkie dane oświatowe. Planowane jest, iż integracja baz danych przyczyni się do zmniejszenia globalnych kosztów utrzymywania systemów IT funkcjonujących w oświacie i wyeliminuje występujące dualizmy (co przyczyni się do zmniejszenia ilości systemów funkcjonujących w obszarze oświaty).

Zintegrowanie oświatowych baz danych zapewni możliwość kompleksowej oceny jakości pracy szkoły, usprawni proces przygotowywania i przeprowadzenia egzaminów zewnętrznych, a także usprawni komunikację i współpracę pomiędzy wszystkimi OKE (aktualnie korzystającymi z ponad 60 systemów informatycznych) oraz między OKE a CKE i MEN. System przyczyni się do lepszego kształtowania polityki oświatowej, gdyż zintegruje dane pochodzące z wielu różnych systemów oraz udostępni wspólny interfejs dostępu do tychże danych, przez co dostarczy spójny i kompletny obraz każdej szkoły i placówki oświatowej. Nowy system komunikował się będzie z użytkownikami za pomocą wspólnego interfejsu a z systemami zewnętrznymi za pomocą API³. Oba interfejsy uwzględniać muszą mechanizmy autoryzacji i uwierzytelniania zapewniające, że poszczególni użytkownicy będą mieć dostęp tylko do tych danych, do których są uprawnieni. Za pomocą API z nową platformą będą mogły się komunikować systemy stworzone w różnych technologiach. Z uwagi na szeroką dziedzinę adresowaną przez nową platformę zrealizowana zostanie unifikacja nazewnictwa encji pojawiających się w różnych integrowanych systemach a odnoszących się do tych samych bytów. W nowym systemie użytkownicy będą mieli dostęp tylko do danych niezbędnych do wykonywania zadań statutowych. Założeniem projektu jest zapewnienie mechanizmów wymiany danych pomiędzy systemami funkcjonującymi w oświacie. Za udostępnianie danych będą w dalszym ciągu odpowiedzialni poszczególni właściciele systemów.

Integracja baz danych systemu oświaty (uzyskanie interoperacyjności pomiędzy bazami danych oświatowych i zasobami informacyjnymi, takimi jak: Systemem Obsługi Egzaminów Zewnętrznych; Systemem Ewaluacji Oświaty/nadzór pedagogiczny; Systemem Informacji Oświatowej; Edukacyjna Wartość Dodana; Porównywalnych Wyników Egzaminacyjnych), w tym:

- powiązanie baz danych z systemami gromadzenia danych na poziomie szkolnictwa wyższego będzie zrealizowane poprzez wystawienie API w środowisku integrującym bazy danych.
- wykorzystanie baz danych do monitorowania losów absolwentów będzie zrealizowane m.in. poprzez wystawienie API dla systemów użytkowanych na poziomie szkolnictwa wyższego. Dodatkowo dzięki możliwości analizowania ścieżki placówek do których uczęszczał dany absolwent będzie możliwość monitorowania wpływu doboru placówek na dalsze losy absolwenta,
- zapewnienie dostępu do danych w celu prowadzenia badań i analiz,
- wykorzystanie baz do mierzenia efektów (w tym również jakościowych) interwencji EFSPowyzsze warunki zostaną spełnione m.in. poprzez integrację rozproszonych zbiorów danych oświatowych, Integracja ma na celu

³ API (ang. Application Programming Interface, API) – ściśle określony zestaw reguł i ich opisów, w jaki programy komputerowe komunikują się między sobą.

wyeliminowanie dualizmów wprowadzania tożsamych danych i powtórne wykorzystania danych już raz wprowadzonych. Dotychczas funkcjonujące zbiory będą między sobą, w większości, za pośrednictwem API wymieniały przedmiotowe dane, co w praktyce pozwoli na badanie efektów interwencji EFS.

Przed uruchomieniem projektu zostanie przeprowadzony audyt identyfikujący potrzeby w zakresie kompletności zbiorów danych, które mają być uwzględnione w projekcie.

Dodatkowo w projekcie zostaną uwzględnione wnioski i ewentualne zalecenia z przeprowadzonych kontroli/audytów, w tym NIK.

Podstawa do realizacji wskaźników na poziomie współpracy z systemami szkolnictwa wyższego będzie rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 12 kwietnia 2012 r. w sprawie Krajowych Ram Interoperacyjności, minimalnych wymagań dla rejestrów publicznych i wymiany informacji w postaci elektronicznej oraz minimalnych wymagań dla systemów teleinformatycznych.

Główne zadania przewidziane do realizacji w projekcie ze wskazaniem grup docelowych

Wstępny harmonogram realizacji poszczególnych zadań w projekcie:

- Aktualizacja danych nt. wymagań o nowe systemy, przygotowanie infrastruktury rozwojowej, wybranie gotowych komponentów systemu.
- opracowanie projektu systemu, projekt zintegrowanego interfejsu użytkownika, projekt zmian w istniejących systemach, projekt infrastruktury technicznej.
- opracowanie prototypu systemu (przygotowanie systemu do wdrożenia na wybranej grupie odbiorców
- zaimplementowanie zmian w istniejących systemach i ich zintegrowanie, przygotowanie infrastruktury testowej, przeprowadzenie testów funkcjonalnych
- testowe uruchomienie systemu, przeprowadzenie testów na wybranej grupie użytkowników, przygotowanie platformy e-learningowej, przygotowanie systemu do produkcyjnego wdrożenia

Prezentowane działania są na tyle obszerne, iż nie ma możliwości ich realizacji w pojedynczych kwartałach.

Zasadnicze działania ukierunkowane na wsparcie podejmowanej interwencji publicznej, zrealizowane dotychczas przez wnioskodawcę lub inne instytucje

W ramach projektu pn. „Modernizacja systemów informatycznych do obsługi systemu egzaminów zewnętrznych i nadzoru pedagogicznego I etap” realizowanego w okresie od marca 2013 do kwietnia 2014 roku i jest ona podstawą do realizacji przedmiotowego projektu. Analiza ta objęła ponad 60 baz funkcjonujących w obszarze oświaty. W przygotowanym w ramach powyższego projektu raporcie przedstawiono m.in. omówienie podstawowych założeń funkcjonalnych i niefunkcjonalnych Systemu, zarys architektury Systemu, główne moduły systemu, rodzaje danych wymienianych pomiędzy modułami oraz sposób komunikacji ze środowiskiem zewnętrznym (zarówno z użytkownikami jak i z innymi systemami informatycznymi). Ponadto raport zawiera analizę wymagań funkcjonalnych i niefunkcjonalnych, które zostały zebrane w trakcie konsultacji z ekspertami zewnętrznymi (m.in. z dyrektorami szkół, pracownikami JST, PPP, analitykami MEN). W powyższym raporcie omówiono model informacyjny przechowywanych danych, a także opis przepływu danych pomiędzy systemami wchodzącymi w skład Platform. Kolejny element raportu opisuje koncepcję technologiczno – funkcjonalną wraz z dowodem wykonywalności fragmentu Systemu. Zgodnie z założeniami, dowód wykonalności platformy zrealizowany został jako osobna aplikacja w architekturze trójwarstwowej, z własną bazą danych. Wymiana danych między systemami (SIO oraz systemy OKE) odbywała się za pomocą dedykowanych interfejsów wymiany. Warstwa interfejsu użytkownika zrealizowana została z wykorzystaniem języka JavaScript w oparciu o technologię asynchronicznej komunikacji z usługami. Szeroko używany był HTML w wersji 5. Przyjęto zasadę, że sterowanie w aplikacji jest liniowe, tzn. najlepsze efekty uzyskuje się realizując kroki aplikacji sekwencyjnie. Użytkownik miał jednak możliwość dowolnej nawigacji w interfejsie, zamiast wymuszania kolejności kroków zastosowano powiadomienia o kompletności poszczególnych etapów przygotowania do egzaminu / przeprowadzania ewaluacji.

Powyższe wnioski, że diagnoza sytuacji problemowej oraz analiza środowiska informatycznego oświaty zostały wykonane w ramach poprzedniego projektu, a etap dodatkowej analizy ma na celu jedynie zbadanie nowych systemów w szczególności Systemu Oceny Egzaminów Zawodowych, które nie istniały jeszcze w 2014 roku, a co za tym idzie nie zostały uwzględnione w przeprowadzonej analizie. Powyższy system jest obecnie w fazie testów i jest niezwykle ważne jego włączenie do nowo projektowanego środowiska.

W ramach przygotowanego raportu powstała koncepcja technologiczno – funkcjonalna wraz z dowodem wykonywalności Systemu. Zgodnie z założeniami, dowód wykonywalności Systemu zrealizowany został jako

osobna aplikacja. Wymiana danych między systemami odbywała się za pomocą dedykowanych interfejsów wymiany danych.

W powyższym raporcie przedstawiono wizję nowej platformy obejmującej swym zakresem systemu funkcjonujące w oświacie. Raport zawiera opisy danych przechowywanych w poszczególnych systemach, danych wymienianych pomiędzy tymi systemami oraz interfejsów służących wymianie tychże danych. Platforma komunikować się będzie z użytkownikami za pomocą wspólnego interfejsu a z systemami zewnętrznymi za pomocą API. Oba interfejsy uwzględniać muszą mechanizmy autoryzacji i uwierzytelniania zapewniające, że poszczególni użytkownicy będą mieć dostęp tylko do tych danych, do których są uprawnieni. Za pomocą API z platformą komunikować się będzie szereg systemów, w tym, kluczowe dla funkcjonalności analizowanej w niniejszym raporcie, systemy OKE.

Z założenia, raport stanowi wstęp do rozpoczęcia fazy projektowania i implementacji platformy. Należy jednak podkreślić konieczność weryfikacji aktualnego stanu prawnego, która powinna zostać dokonana przed rozpoczęciem projektowania i implementacji. Ewentualne zmiany prawne mogą mieć znaczący wpływ na zawartości baz danych poszczególnych modułów platformy oraz na przepływy danych. Zaproponowana w raporcie wizja nie zamyka możliwości wprowadzania zmian.

Stworzenie platformy zapewni możliwość kompleksowej oceny jakości pracy szkoły, usprawni proces przygotowywania i przeprowadzenia egzaminów zewnętrznych, a także usprawni komunikację i współpracę pomiędzy wszystkimi OKE (aktualnie korzystającymi z ponad 60 systemów informatycznych) oraz między OKE a CKE i MEN. System przyczyni się do lepszego kształtowania polityki oświatowej, gdyż zintegruje dane pochodzące z wielu różnych systemów oraz udostępni wspólny interfejs dostępu do tychże danych, przez co dostarczy spójny i kompletny obraz każdej szkoły i placówki oświatowej.

W projekcie powołana będzie grupa sterująca, w której skład wejdą przedstawiciele parterów społecznych (w tym członkowie KM PO WER)

Uwarunkowania skutecznej realizacji założeń interwencji publicznej (interesariusze, stan prawny, itd.)

W celu skutecznej realizacji założeń interwencji publicznej będzie wymagana współpraca wielu jednostek rządowych np. ORE, CKE, OKE, ORPEG, IBE, kuratoria oświaty. Jednym z etapów projektu będzie ocena wiarygodności danych w integrowanych systemach oraz przeprowadzenie odpowiednich działań mających na celu uporządkowanie i zapewnienie wymaganej jakości danych w nowoprojektowanym systemie. Zrealizowanie powyższego będzie możliwe między innymi dzięki temu, iż System Informacji Oświatowej posiada dane zweryfikowane przez system PESEL, TERYT, REGON. W projekcie należy również uwzględnić wprowadzone zmiany w obecnie działających systemach od czasu powstania raportu (kwiecień 2014) oraz przeanalizować możliwość współpracy z projektowanym Systemem Obsługi Egzaminów Zewnętrznych.

Dalsze etapy planowane do wdrożenia poza projektem, o ile zostaną spełnione warunki umożliwiające ich skuteczne wykonanie

Zakończenie projektu oznacza stworzenie platformy do wymiany informacji pomiędzy bazami danych jednostek oświaty poprzez integrację baz. Dzięki temu zostaną osiągnięte następujące korzyści:

1. jednolite dane w instytucjach oświatowych.
2. pełna i szczegółowa dokumentacja integrowanych systemów pozwoli na szybsze ich dostosowanie do zmieniających się przepisów prawa.
3. przygotowywanie zestawień w poszczególnych jednostkach na podstawie ujednolicony danych
4. możliwość pogłębionej analizy zgromadzonych danych w zewnętrznych systemach analitycznych

Po wdrożeniu system zostanie zaimplementowany w jednostkach oświaty i będzie wykorzystywany produkcyjnie m.in. przez CKE, OKE, IBE, kuratoria oświaty, MEN.

ZAKŁADANE EFEKTY PROJEKTU WYRAŻONE WSKAŹNIKAMI (W PODZIALE NA PŁEĆ I OGÓŁEM)

WSKAŹNIKI REZULTATU

Nazwa wskaźnika	Wartość docelowa
-----------------	------------------

	W podziale na:		Ogółem w projekcie
	Kobiety	Mężczyzn	
Liczba opracowanych prototypów systemu (przygotowanie systemu do wdrożenia na wybranej grupie odbiorców)	X	X	1
WSKAŹNIKI PRODUKTU			
Nazwa wskaźnika	Wartość docelowa		
	W podziale na:		Ogółem w projekcie
	Kobiety	Mężczyzn	
Liczba przygotowanych dokumentacji projektowych umożliwiających rozpoczęcie prac nad stworzeniem prototypu systemu	x	x	1
Liczba baz danych systemu oświaty objętych integracją w ramach programu	x	x	60
SZCZEGÓŁOWE KRYTERIA WYBORU PROJEKTU			
KRYTERIA DOSTĘPU			
5.			
Uzasadnienie:			
6.			
Uzasadnienie:			
...			
Uzasadnienie:			

DZIAŁANIE/PODDZIAŁANIE PO WER	Działanie 2.15
FISZKA KONKURSU	
PODSTAWOWE INFORMACJE O KONKURSIE	

Cel szczegółowy POWER, w ramach którego realizowane będą projekty	Zapewnienie informacji zwrotnej dla systemu kształcenia zawodowego na temat losów absolwentów szkół zawodowych											
Priorytet inwestycyjny	PRIORYTET INWESTYCYJNY 10iv Lepsze dostosowanie systemów kształcenia i szkolenia do potrzeb rynku pracy, ułatwienie przechodzenia z etapu kształcenia do etapu zatrudnienia oraz wzmacnianie systemów kształcenia i szkolenia zawodowego i ich jakości, w tym poprzez mechanizmy prognozowania umiejętności, dostosowania programów nauczania oraz tworzenia i rozwoju systemów uczenia się poprzez praktyczną naukę zawodu realizowaną w ścisłej współpracy z pracodawcami											
Lp. konkursu		Planowany kwartał ogłoszenia konkursu			I		II	x	III		IV	
Planowany miesiąc rozpoczęcia naboru wniosków o dofinansowanie	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
						x						
Czy w ramach konkursu będą wybierane projekty grantowe?	TAK						NIE			x		
Planowana alokacja (PLN)	6 694 097 PLN											
Wymagany wkład własny beneficjenta												
TAK		NIE	x	Minimalny udział wkładu własnego w finansowaniu wydatków kwalifikowalnych projektu					0%			
Typ/typy projektów przewidziane do realizacji w ramach konkursu	<p>7. Monitorowanie losów absolwentów, obejmujące:</p> <p>b. przeprowadzenie w latach 2015-2022 trzech edycji monitorowania losów zawodowych absolwentów szkół zawodowych w wykorzystaniu wypracowanych rozwiązań, obejmujących:</p> <ul style="list-style-type: none"> • badania jakościowe interesariuszy kształcenia zawodowego (pracodawców, szkół zawodowych, doradców edukacyjno-zawodowych, samorządów) dotyczącego możliwości, potrzeb i oczekiwań w zakresie monitorowania losów absolwentów szkół zawodowych; • badania ilościowego o charakterze podłużnym (dwie fale badania: pierwsza w ostatnim roku nauki, druga pół roku po zakończeniu nauki), reprezentatywnego na poziomie zawodów oraz województw, którego celem będą oczekiwania uczniów ostatnich klas oraz ocena sytuacji absolwentów na rynku pracy • badania ilościowego: ankiety audytoryjnej, której celem jest stworzenie możliwości wykorzystania danych administracyjnych (pochodzących z SIO2, OKE oraz ZUS) do monitorowania sytuacji na rynku pracy 											
ZAKŁADANE EFEKTY KONKURSU WYRAŻONE WSKAŹNIKAMI (W PODZIALE NA PŁEĆ I OGÓŁEM)												

WSKAŹNIKI REZULTATU			
Nazwa wskaźnika	Wartość docelowa wskaźnika		
	W podziale na:		Ogółem w konkursie
	Kobiety	Mężczyzn	
Liczba szkół zawodowych objętych badaniem losów absolwentów	nd	nd	1350
WSKAŹNIKI PRODUKTU			
Nazwa wskaźnika	Wartość docelowa wskaźnika		
	W podziale na:		Ogółem w konkursie
	Kobiety	Mężczyzn	
Liczba edycji programu monitorowania losów zawodowych absolwentów szkół zawodowych zrealizowanych ze środków EFS			2
SZCZEGÓLWE KRYTERIA WYBORU PROJEKTÓW			
KRYTERIA WARUNKUJĄCE (dotyczy konkursów z etapem preselekcji)			
Uzasadnienie:			
...			
Uzasadnienie:			
KRYTERIA DOSTĘPU			
<p>1. Wnioskodawca zobowiązany będzie do realizacji w oparciu o narzędzia opracowane w ramach projektu powiązanego (wdrażanego w trybie pozakonkursowym) działań/modułów projektu związanych z realizacją rundą pilotażowej monitoringu (badanie ilościowe absolwentów szkół zawodowych którzy zostali zbadani w ramach projektu Badanie Losów Absolwentów Szkół Zawodowych zrealizowanego przez Instytut Badań Edukacyjnych) oraz przeprowadzenia badań jakościowych i ilościowych w ramach pierwszej rundy monitoringu losów absolwentów szkół zawodowych:</p> <p>I. W ramach pilotażowej rundy monitoringu:</p> <ol style="list-style-type: none"> Przygotowanie wersji elektronicznej ankiet wraz z pilotażem narzędzi oraz opracowanie księgi kodowej do każdego kwestionariusza zgodnie z przedstawionymi wymaganiami (wnioskodawca otrzyma projekt ankiety w ciągu dwóch tygodni od podpisania umowy o dofinansowanie) Przygotowanie zespołu ankierów wraz z przeszkoleniem moduł ilościowy – nawiązanie kontaktów z respondentami I przeprowadzenie badanie ilościowe absolwentów szkół zawodowych o charakterze podłużnym, wywiad realizowany metodą CAPI, przeprowadzenie około 4 500 wywiadów (badanie przeprowadzone na wskazanej przez Instytutu Badań Edukacyjnych próbie badawczej, response rate na 			

- poziomie 65%);
- d) opracowanie bazy danych zgodnie z księgą kodową;
- II. W ramach pierwszej rundy monitoringu:
- Moduł jakościowy badania:
- dostosowanie scenariuszy badań jakościowych IDI i FGI do potrzeb przeprowadzenia ankiety;
 - przygotowanie zespołu ankierów wraz z przeszkoleniem;
 - rekrutacja respondentów do (i) indywidualnych wywiadów pogłębionych; (ii) wywiadów grupowych zgodnie z przekazanym schematem badania, przeprowadzenie 70 wywiadów pogłębionych oraz 30 wywiadów grupowych;
 - opracowanie transkrypcji oraz nagrań z przeprowadzonych badań

moduł ilościowy (2) - badanie ilościowe o charakterze podłużnym

- Przygotowanie wersji elektronicznej ankiet: badania uczniów ostatnich klas wraz z pilotażem narzędzi oraz opracowanie księgi kodowej do każdego kwestionariusza zgodnie z przedstawionymi wymaganiami (wnioskodawca otrzyma projekt ankiety)
- Przygotowanie zespołu ankierów wraz z przeszkoleniem
- moduł ilościowy – nawiązanie kontaktów z respondentami I przeprowadzenie badanie ilościowego uczniów ostatnich klas szkół zawodowych o charakterze podłużnym, wywiad realizowany metodą CAPI, przeprowadzenie około 10 000 wywiadów (badanie przeprowadzone na wskazanej przez Instytutu Badań Edukacyjnych próbie badawczej), uzyskanie zgód na badanie powtórne po zakończeniu szkoły
- opracowanie bazy danych zgodnie z księgą kodową;
- Przygotowanie wersji elektronicznej ankiet: badania absolwentów szkół zawodowych wraz z pilotażem narzędzi oraz opracowanie księgi kodowej do każdego kwestionariusza zgodnie z przedstawionymi wymaganiami (wnioskodawca otrzyma projekt ankiety)
- Przygotowanie zespołu ankierów wraz z przeszkoleniem
- moduł ilościowy – nawiązanie kontaktów z respondentami I przeprowadzenie badanie ilościowego absolwentów szkół zawodowych o charakterze podłużnym, wywiad realizowany metodą CAPI, przeprowadzenie około 7 500 wywiadów (badanie panelowe, retention rate 75%),
- opracowanie bazy danych zgodnie z księgą kodową;

moduł ilościowy (3) – ankieta audytoryjna postaci PAPI, której celem jest stworzenie możliwości wykorzystania danych administracyjnych (pochodzących z SIO2, OKE oraz ZUS) do monitorowania sytuacji na rynku pracy.

- Przygotowanie papierowych ankiet: badania uczniów ostatnich klas wraz z pilotażem narzędzi oraz opracowanie księgi kodowej do każdego kwestionariusza zgodnie z przedstawionymi wymaganiami (wnioskodawca otrzyma projekt ankiety)
- Przygotowanie zespołu ankierów wraz z przeszkoleniem
- moduł ilościowy – nawiązanie kontaktów z respondentami I przeprowadzenie badanie ilościowego uczniów ostatnich klas szkół zawodowych metodą ankiety audytoryjnej (około 20 000 respondentów w 750 szkołach)
- opracowanie bazy danych zgodnie z księgą kodową;

W module 3. dopuszczalne jest badanie uczniów uczestniczących w module 2. lub uczniów ze szkoły biorącej udział w module 2, wskazanych bezpośrednio w wyniku losowania. Przeprowadzenie ankiety audytoryjnej w 750 szkołach zawodowych obejmującej wszystkich uczniów ostatnich klas szkół.

Uzasadnienie:	Instytut Badań Edukacyjnych przeprowadził pierwszą falę pilotażowego monitoringu, tj. badanie wśród uczniów ostatnich klas szkół zawodowych. Zgodnie z założeniami projektu konieczne jest przeprowadzenie drugiej	Stosuje się do typu/typów (nr)	7b
---------------	--	--------------------------------	----

	<p>fali badania pilotażowego, tj. badanie uczniów po ukończeniu nauki.</p> <p>W ramach pełnego badania, niezbędna jest realizacja wszystkich założonych modułów badawczych, składających się na całość pierwszej rundy monitoringu badania</p> <p>Przeprowadzenie badań losów absolwentów związane jest z realizacją określonych w metodologii badawczej modułów, składających się na kompleksowe monitorowanie losów absolwentów szkół zawodowych.</p> <p>Kryterium weryfikowane na podstawie zapisów we wniosku.</p>		
--	--	--	--

2. Wnioskodawca powinien wykazać, że w okresie 3 lat przed upływem terminu składania wniosku, należycie zrealizował (a w przypadku świadczeń okresowych lub ciągłych – wykonywał), co najmniej dwa badania ilościowe i co najmniej jedno jakościowe, przy czym:

- co najmniej jedno z tych badań miało wartość nie mniejszą niż 200 000 zł brutto (a w przypadku, jeżeli wartość usługi została w umowie wyrażona w walucie obcej – równowartość 200 000 zł brutto wg średniego kursu NBP z dnia zawarcia umowy o wykonanie zamówienia).
- Co najmniej jedno z badań jakościowych obejmowało wywiady z uczniami, pracownikami szkół, samorządów lub pracodawców, gdzie liczba respondentów wynosiła co najmniej 50 osób
- co najmniej jedno z badań ilościowych obejmowało wywiady z uczniami lub też dotyczyło sytuacji zawodowej osób młodych, gdzie liczba respondentów wynosiła co najmniej 2000 osób.

Uzasadnienie:	<p>Wnioskodawca powinien posiadać odpowiednie doświadczenie w realizowaniu badań ilościowych i jakościowych na skalę porównywalną z badaniami objętymi niniejszym konkursem.</p> <p>Kryterium będzie weryfikowane na podstawie zapisów we wniosku.</p> <p>Kryterium weryfikowane na podstawie zapisów we wniosku.</p>	Stosuje się do typu/typów (nr)	7b
---------------	---	--------------------------------	----

3. Wnioskodawca dysponuje zespołem co najmniej 5 osób, z których:

- osoba, która pełnić będzie funkcję kierownika projektu posiada doświadczenie w kierowaniu/nadzorowaniu co

<p>najmniej 2 badaniami jakościowymi, w tym jednym o wartości co najmniej 200 000 zł brutto (a w przypadku, jeżeli wartość usługi została w umowie wyrażona w walucie obcej – równowartość 200 000 zł brutto wg średniego kursu NBP z dnia zawarcia umowy o wykonanie zamówienia),</p> <ul style="list-style-type: none"> • przynajmniej dwaj badacze (poza osobą pełniącą funkcję kierownika projektu) posiadają doświadczenie w realizacji, tj. w nadzorowaniu/koordynowaniu przynajmniej dwóch badań jakościowych, w których (w każdym z nich) liczba respondentów wynosiła co najmniej 50 osób (N=50), • przynajmniej dwaj badacze (poza osobą pełniącą funkcję kierownika projektu) posiadają doświadczenie w realizacji, tj. w nadzorowaniu/koordynowaniu przynajmniej dwóch badań ilościowych, w których (w każdym z nich) liczba respondentów wynosiła co najmniej 2000 osób (N=2000) 			
Uzasadnienie:	<p>Wnioskodawca powinien posiadać odpowiedni zespół osób, które mogą koordynować realizację projektu konkursowego w zakresie realizacji badań ilościowych i jakościowych</p> <p>Kryterium będzie weryfikowane na podstawie zapisów we wniosku oraz życiorysów zawodowych kluczowych ekspertów, które muszą zostać załączone do wniosku.</p>	Stosuje się do typu/typów (nr)	7b
<p>4. Wnioskodawca przedstawi system zachęt do udziału w badaniu dla wszystkich grup respondentów, ze szczególnym uwzględnieniem zachęta dla uczestniczenia w badaniu podłużnym.</p>			
Uzasadnienie:	<p>Ważnym elementem realizacji projektu jest zapewnienie odpowiedniej jakości próby badawczej, co może być osiągnięte przez odpowiedni system zachęt dla respondentów badania</p> <p>Z racji charakteru badania promocyjne zachęty materialne powinny mieć charakter edukacyjny (np. pomocy dydaktycznych, materiałów edukacyjnych, komputerowych programów edukacyjnych, sprzętu sportowego), a nie bezpośrednich zachęt finansowych a zachęty niematerialne powinny przede wszystkim przybierać formę rzetelnie opracowanych materiałów informacyjnych. Przy wyborze materiałów Wnioskodawca powinien</p>	Stosuje się do typu/typów (nr)	7b

	zwrócić szczególną uwagę by nie wykazywały one cech promocji konkretnych marek produktów oraz by fakt przekazania określonych pomocy dydaktycznych szkole, nauczycielom czy opiekunom prawnym dzieci nie wpływało na przedmiot badania w dalszych jego etapach.		
<p>5. Wnioskodawca opisze we wniosku co najmniej następujące elementy realizacji projektu:</p> <ol style="list-style-type: none"> Proponowane sposoby nawiązania kontaktów i zrekrutowania respondentów: uczniów ostatnich klas szkół zawodowych, dyrektorów szkół zawodowych, nauczycieli oraz pracodawców, a także sposobu pozyskania zgód na ponowny kontakt Przeprowadzenie wywiadów ilościowych w badaniu ilościowym podłużnym, dotarcie do przebadanych wcześniej absolwentów szkół. Przeprowadzenie ankiety audytoryjnej, pozyskanie zgód na wykorzystanie danych gromadzonych w systemach ZUS i CKE Propozycje dotyczące informowania o badaniu oraz upowszechnienia wyników badań 			
Uzasadnienie:	<p>Zapewnienie właściwej, wysokiej jakości i reprezentatywności badania wymaga odpowiedniego podejścia i przygotowania do realizacji poszczególnych komponentów badawczych.</p> <p>Zaproponowane kryterium pozwala na ocenę możliwości realizacyjnych wynikających z doświadczenia wnioskodawcy.</p> <p>Kryterium weryfikowane na podstawie zapisów we wniosku.</p>	Stosuje się do typu/typów (nr)	7b
<p>6. Wnioskodawca przedstawi wstępny harmonogram realizacji projektu obejmujący poszczególne moduły. Harmonogram powinien uwzględniać:</p> <ol style="list-style-type: none"> realizację badania ilościowego absolwentów w pilotażowej rundzie monitoringu: do 6 miesięcy od rozpoczęcia realizacji projektu; Realizację badań jakościowych w pierwszej rundzie monitoringu: do 8 miesięcy od rozpoczęcia realizacji projektu; Realizację badania ilościowego uczniów ostatnich klas szkół zawodowych (CAPI oraz ankieta audytoryjna): do 12 miesięcy od rozpoczęcia realizacji projektu; Realizację badania ilościowego (podłużnego) absolwentów ostatnich klas szkół zawodowych w pół roku po zakończeniu nauki w szkole: do 24 miesięcy od rozpoczęcia realizacji projektu. 			
Uzasadnienie:	Biorąc pod uwagę	Stosuje się do typu/typów (nr)	7b

	<p>założony harmonogram realizacji projektu, w tym badania wzdłużnego, harmonogram prac badawczych musi być odpowiednio zaplanowany.</p> <p>Kryterium weryfikowane na podstawie zapisów we wniosku.</p>		
7. Do realizacji wybrany zostanie tylko jeden wniosek o dofinansowanie			
Uzasadnienie:	<p>Kryterium ma na celu wyłonienie wyłącznie jednego projektu, najwyżej ocenionego. Pozwoli to uniknąć wielokrotnego sfinansowania tych samych działań.</p> <p>Zapewnienie odpowiedniej realizacji badania o charakterze reprezentatywnym wymaga przyjęcia takiego założenia. Doświadczenia z realizacji I rundy badania zostaną wykorzystane w kolejnych dwóch projektach konkursowych na kolejne rundy monitoringu.</p> <p>Kryterium weryfikowane na etapie składania wniosku.</p>	Stosuje się do typu/typów (nr)	7b
8. Maksymalna wartość projektu to 6 694 097 zł			
Uzasadnienie:	<p>Przedstawiona wartość projektu uwzględnia plan realizacji badań jakościowych i ilościowych, uwzględniający założone wielkości prób badawczych oraz techniki badawcze .</p> <p>Kryterium weryfikowane na podstawie zapisów we wniosku.</p>	Stosuje się do typu/typów (nr)	7b
<p>9. Opracowany przez wnioskodawcę projekt zakłada objęcie badaniem ilościowym następujące grupy:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Uczniowie ostatnich klas szkół zawodowych (nie starsi niż w wieku 29 lat) oraz absolwenci ostatnich klas szkół zawodowych objęci badaniem • Dyrektorzy, wicedyrektorzy lub właściciele szkół <p>oraz badaniem jakościowym:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Uczniowie i absolwenci szkół zawodowych 			

- Nauczyciele w szkołach zawodowych
- Dyrektorzy, przedstawiciele organów założycielskich szkół zawodowych
- Doradcy edukacyjno-zawodowi pracujący w szkołach zawodowych
- Pracodawcy;

Zaproponowane metody badawcze muszą uwzględniać specyfikę badanej grupy oraz metody i formy pracy dla właściwego przeprowadzenia badania.

<p>Uzasadnienie:</p>	<p>Wyniki badań posłużą do opracowania narzędzie do systemowego monitorowania losów absolwentów szkół zawodowych dla młodzieży i dorosłych. Narzędzie to będzie wykorzystywane do skutecznego zarządzania szkolnictwem zawodowym. Zatem, uwzględnienie powyższych grup respondentów związane jest z wymaganiami realizacji badania, zgodnie z przyjętymi standardami badawczymi oraz założoną metodologią.</p> <p>Badanie obejmuje uczniów ostatnich klas, nie starszych niż do 29 roku życia. Celem badania jest monitorowanie losów młodych osób na rynku pracy. Populacja uczniów ostatnich klas szkół zawodowych w szkołach dla dorosłych, którzy ukończyli 29 rok życia jest na tyle mała, że monitoring losów tej grupy w sposób reprezentatywny nie będzie możliwy.</p> <p>Kryterium weryfikowane na podstawie zapisów we wniosku.</p>	<p>Stosuje się do typu/typów (nr)</p>	<p>7b</p>
<p>10. Okres realizacji projektu nie może być dłuższy niż 24 miesiące</p>			
<p>Uzasadnienie:</p>	<p>Ograniczenie okresu realizacji projektu pozwoli na przedstawienie opracowanych analiz danych i wniosków płynących z badań.</p> <p>Kryterium weryfikowane na podstawie zapisów we</p>	<p>Stosuje się do typu/typów (nr)</p>	<p>7b</p>

	wniosku.		
KRYTERIA PREMIUJĄCE			
3.	Wnioskodawca posiada doświadczenie w realizacji ilościowych badań podłużnych obejmujących uczniów lub szkoły, przeprowadzonych wg jednolitej metodologii w co najmniej 12 województwach lub których celem było statystycznie uprawnione wnioskowanie o populacji uczniów lub studentów z jednego lub kilku roczników uczących się Polsce.	WAGA	10
Uzasadnienie:	<p>Doświadczenie w realizacji projektów o podobnej specyfice może sprzyjać większej efektywności realizacji projektu.</p> <p>Złożony charakter projektu oraz specyfika przeprowadzania badań w środowisku szkolnym uzasadniają premiowanie doświadczenia w podobnych projektach.</p> <p>Kryterium weryfikowane na podstawie zapisów we wniosku.</p>	Stosuje się do typu/typów (nr)	7b
4.	Wnioskodawca posiada doświadczenie w realizacji badań w szkołach lub placówkach systemu oświaty, przeprowadzonych wg jednolitej metodologii w co najmniej 12 województwach lub których celem było statystycznie uprawnione wnioskowanie o populacji uczniów lub studentów z jednego lub kilku roczników uczących się Polsce.	WAGA	5
Uzasadnienie:	<p>Doświadczenie w realizacji projektów o podobnej specyfice może sprzyjać większej efektywności realizacji projektu.</p> <p>Złożony charakter projektu oraz specyfika przeprowadzania badań w środowisku szkolnym uzasadniają premiowanie doświadczenia w podobnych projektach.</p> <p>Kryterium weryfikowane na podstawie zapisów we wniosku.</p>	Stosuje się do typu/typów (nr)	7b
5.		WAGA	

Uzasadnienie:		Stosuje się do typu/typów (nr)	
ELEMENTY KONKURSU			
5.			
6.			

DZIAŁANIE PO WER	2.10.3
FISZKA PROJEKTU POZAKONKURSOWEGO KONCEPCYJNEGO	
PODSTAWOWE INFORMACJE O PROJEKCIE	
Tytuł lub zakres projektu ⁴	Przywództwo - opracowanie modeli kształcenia i wspierania kadry kierowniczej systemu oświaty
Cel szczegółowy PO WER, w ramach którego projekt będzie realizowany	Cel 1. Poprawa funkcjonowania i zwiększenie wykorzystania systemu wspomagania szkół w zakresie kompetencji kluczowych uczniów niezbędnych do poruszania się na rynku pracy (ICT, matematyczno-przyrodniczych, języków obcych), nauczania eksperymentalnego, właściwych postaw (kreatywności, innowacyjności, pracy zespołowej) oraz metod zindywidualizowanego podejścia do ucznia.
Priorytet inwestycyjny	10i
Typ/typy projektów przewidziane do realizacji w ramach projektu	Szkolenie i doradztwo dla kadry kierowniczej systemu oświaty (w tym kadry JST) pod kątem kształtowania umiejętności przywódczych potrzebnych w procesie rozwijania kompetencji kluczowych uczniów niezbędnych do poruszania się na rynku pracy (ICT, matematyczno-przyrodniczych, języków obcych), nauczania eksperymentalnego, właściwych postaw uczniów (kreatywności, innowacyjności, pracy zespołowej) oraz metod zindywidualizowanego podejścia do ucznia.
Cel główny projektu	Wypracowanie ramowych programów szkoleń i doradztwa (z pakietem przykładowych rozwiązań organizacyjno- metodycznych) dla kadry kierowniczej szkół i kadry organów nadzoru pedagogicznego w zakresie tworzenia warunków niezbędnych do efektywnego kształcenia kompetencji kluczowych uczniów niezbędnych do poruszania się na rynku pracy (ICT, matematyczno-przyrodniczych, języków obcych), nauczania eksperymentalnego, właściwych postaw (kreatywności, innowacyjności, pracy zespołowej) oraz metod zindywidualizowanego podejścia do ucznia.
Kamienie milowe projektu ⁵	<ol style="list-style-type: none"> Przygotowanie ramowego programu szkoleń i doradztwa dla kadry kierowniczej szkół i placówek z pakietem przykładowych rozwiązań organizacyjno- metodycznych, <ul style="list-style-type: none"> wybór grupy ekspertów do prac nad programem szkoleń i doradztwa (eksperci reprezentujący różne środowiska posiadający odpowiednią wiedzę merytoryczną i metodyczną z zakresu wymaganego w typie operacji, a także doświadczenie w realizacji podobnych przedsięwzięć) a także przedstawiciele dyrektorów szkół, organów nadzoru pedagogicznego, wypracowanie koncepcji i programu szkoleń oraz zasad prowadzenia doradztwa (zakres merytoryczny, formy i metody realizacji programu, standardy będące

⁴ Należy wskazać roboczą nazwę projektu albo skrótowo opisać istotę, zakres przedmiotowy projektu.

⁵ Zgodnie z podrozdziałem 5.2.1 *Polityka spójności* rozdziału 5.2 *Zasady wyboru projektów* Umowy Partnerstwa z dnia 21 maja 2014 r. przedsięwzięcia o długim horyzoncie czasowym realizacji muszą być dzielone na krótkie etapy, których realizacja będzie uzależniona od osiągnięcia rezultatów założonych na wcześniejszym etapie (kamieni milowych).

zaleceniami dla działań konkursowych, gwarantujące ich wysoką jakość, ich realizacji oraz materiałów pomocniczych z przykładami rozwiązań); zakres programu szkoleń i doradztwa dotyczyć będzie obszarów wskazanych w typie operacji określonym w PO WER,

- zasadnicza część programu będzie identyczna dla każdej grupy (dyrektorzy, wicedyrektorzy i inne osoby pełniące funkcje kierownicze).

Kamień milowy: program szkoleń i doradztwa uwzględniający wymagane zakresy (05.2016- 12.2016).

2. Przeprowadzenie pilotażu opracowanego programu szkoleń i doradztwa na grupie 600 osób pełniących funkcje kierownicze w szkole i placówce,

- pilotaż ma na celu sprawdzenie jakości programu opracowanego w projekcie, jego uczestnikami będą dyrektorzy, wicedyrektorzy i inne osoby pełniące funkcje kierownicze,
- przeprowadzenie szkoleń na podstawie przygotowanego programu,
- rekomendacje do zmian programu i obudowy metodycznej,
- przygotowanie standardów jakości realizowanych szkoleń,
- recenzje przygotowanego programu.

Kamień milowy: Objęcie pilotażem wybranej grupy 600 dyrektorów, wicedyrektorów i -innych osób pełniących funkcje kierownicze z 600 przedszkoli/szkół/placówek, (01.2017 - 02.2018) Program szkoleń wraz z obudową metodyczną zostanie wdrożony w ramach projektu konkursowego.

3. Weryfikacja – na podstawie wniosków z pilotażu - przygotowanego programu szkoleń i doradztwa, uwzględnienie rekomendowanych zmian i przygotowanie ostatecznej wersji programu.

Kamień milowy: Przygotowanie ostatecznej wersji programu (03. 2018- 04.2018)

4. Przygotowanie ramowego programu szkoleń dla kadry organów nadzoru pedagogicznego z pakietem materiałów szkoleniowych,

- wybór grupy ekspertów do prac nad programem szkoleń i doradztwa (eksperci reprezentujący różne środowiska posiadający odpowiednią wiedzę merytoryczną i metodyczną z zakresu wymaganego w typie operacji, a także doświadczenie w realizacji podobnych przedsięwzięć) a także przedstawiciele dyrektorów szkół, organów nadzoru pedagogicznego,
- wypracowanie koncepcji i programu szkoleń (zakres merytoryczny, formy i metody realizacji programu, standardy będące zaleceniami dla działań konkursowych, gwarantujące ich wysoką jakość ich realizacji oraz materiałów szkoleniowych); zakres programu szkoleń dotyczyć będzie obszarów wskazanych w typie operacji określonym w PO WER,

Kamień milowy: program szkoleń i doradztwa uwzględniający wymagane zakresy (05.2016- 10.2016).

5. Przeprowadzenie pilotażu opracowanego programu szkoleń na grupie 32 osób,

- pilotaż ma na celu sprawdzenie jakości programu opracowanego w projekcie, jego uczestnikami będą pracownicy organów sprawujących nadzór pedagogiczny,
- przeprowadzenie szkoleń na podstawie przygotowanego programu,
- rekomendacje do zmian programu i obudowy metodycznej,
- przygotowanie standardów jakości realizowanych szkoleń,
- recenzje przygotowanego programu.

Kamień milowy: Objęcie pilotażem wybranej grupy 32 osób pracowników organów sprawujących nadzór pedagogiczny (11.2016 - 12.2016)

6. Weryfikacja programu szkoleń dla kadry nadzoru pedagogicznego – na podstawie wniosków z pilotażu - przygotowanego programu szkoleń, uwzględnienie rekomendowanych zmian i przygotowanie ostatecznej wersji programu.

Kamień milowy: Przygotowanie ostatecznej wersji programu (01.2017- 02.2017)

Programy szkoleń wraz z materiałami szkoleniowymi zostaną wdrożone w ramach projektu konkursowego.

Podmiot zgłaszający projekt ⁶	Ministerstwo Edukacji Narodowej			
Podmiot, który będzie wnioskodawcą	Ośrodek Rozwoju Edukacji			
Uzasadnienie wyboru podmiotu, który będzie wnioskodawcą ⁷	<p>Ośrodek Rozwoju Edukacji - zgodnie z art. 38 pkt 1 ustawy z dnia 11 lipca 2014 r. o zasadach realizacji programów w zakresie polityki spójności finansowanych w perspektywie finansowej 2014–2020 (Dz.U. 2014 poz.1146) - posiada prawny obowiązek podejmowania działań na rzecz doskonalenia systemu oświaty i podnoszenia jakości edukacji, w tym w zakresie wspierania kadry kierowniczej oświaty (art. 77 a ust. 1a ustawy z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty (tekst jednolity: Dz. U. z 2004 r. Nr 256, poz.2572 ze zm.) i opracowywanie programów szkoleń osób realizujących zadania w zakresie nadzoru pedagogicznego (art. 35 ust. 1 pkt 3 i ust. 1a ww. ustawy). Celem statutowym placówki jest podejmowanie i realizacja działań na rzecz doskonalenia systemu oświaty i podnoszenia jakości edukacji, zgodnie z polityką oświatową państwa w obszarze kształcenia ogólnego i wychowania. ORE jest jedyną publiczną placówką doskonalenia nauczycieli o zasięgu ogólnokrajowym, której minister ds. oświaty i wychowania powierzył wspieranie kadry kierowniczej oświaty, w tym opracowywanie modeli i programów doskonalenia dyrektorów szkół i placówek w zakresie kształtowania ich kompetencji przywódczych - §6 ust. 1 pkt 5 Statutu ORE</p> <p>ORE posiada odpowiedni potencjał merytoryczny i organizacyjny. W Ośrodku funkcjonują wydziały merytoryczne, których zadaniem jest m.in. wspieranie kadry kierowniczej oświaty, w tym opracowywanie modeli i programów doskonalenia dyrektorów szkół i placówek w zakresie kształtowania ich kompetencji przywódczych oraz wspieranie nauczycieli i specjalistów realizujących działania w tym zakresie, a także wspieranie nadzoru pedagogicznego.</p> <p>Minister Edukacji Narodowej scedował swoje kompetencje w sferze prowadzenia doskonalenia nauczycieli w zakresie edukacji ogólnej na rzecz ORE.</p> <p>ORE posiada także doświadczenie w realizacji projektów systemowych:</p> <ul style="list-style-type: none"> – pn. „Przywództwo i zarządzanie w oświacie - opracowanie i wdrożenie systemu kształcenia i doskonalenia dyrektorów szkół/placówek” (Priorytet III, Działanie 3.1, Poddziałanie 3.1.2), którego celem było m. in. przygotowanie programu ramowego kursu kwalifikacyjnego dla kandydatów na dyrektorów szkół w zakresie zarządzania oświatą, a także kursów doskonalących dla nauczycieli pełniących funkcje kierownicze, – pn. „Program wzmocnienia efektywności systemu nadzoru pedagogicznego i oceny jakości pracy szkoły (Priorytet III, Działanie 3.1, Poddziałanie 3.1.2), którego celem było m. in. przygotowanie i wdrożenie zmodernizowanego systemu nadzoru pedagogicznego. 			
Czy projekt będzie realizowany w partnerstwie?	TAK		NIE	x
Podmioty, które będą partnerami w projekcie				

⁶ W przypadku opracowywania Roczego Planu Działania przez IP, podmiotem zgłaszającym projekt jest IP. W przypadku opracowywania Roczego Planu Działania przez IZ należy wpisać nazwę podmiotu, który zgłosił projekt do IZ.

⁷ W szczególności w świetle art. 38 ust. 2 i 3 ustawy z dnia 11 lipca 2014 r. o zasadach realizacji programów w zakresie polityki spójności finansowanych w perspektywie finansowej 2014–2020 (Dz.U. poz. 1146, z późn. zm.) oraz podrozdziału 5.2.1 *Polityka spójności*, rozdziału 5.2 *Zasady wyboru projektów Umowy Partnerstwa* z dnia 21 maja 2014 r.

i uzasadnienie ich wyboru ⁸					
Czy projekt będzie projektem grantowym?	TAK		NIE	x	
Przewidywany termin złożenia wniosku o dofinansowanie (kwartał albo miesiąc oraz rok)	03.2016				
Przewidywany okres realizacji projektu	Data rozpoczęcia (miesiąc oraz rok)	05.2016	Data zakończenia (miesiąc oraz rok)	04.2018	
SZACOWANY BUDŻET PROJEKTU					
Szacowana kwota wydatków w projekcie w podziale na lata i ogółem (PLN)					
w roku 2016	w roku 2017	w roku 2018	w roku 2019	w roku 2020	ogółem
1 753 166	2 629 749	876 583			5 259 498
Szacowany wkład własny beneficjenta (PLN)					
TAK (PLN)		NIE	x	
Szacowany wkład UE (PLN)					
4 432 705 PLN					
OPIS PROJEKTU					
Uzasadnienie realizacji projektu w trybie pozakonkursowym ⁹					
<p>Zastosowanie trybu pozakonkursowego wynika ze strategicznego charakteru planowanej interwencji.</p> <p>Rozpoczęcie realizacji projektów - w ramach działania 2.10, w typie operacji nr 3 PO WER pn. <i>Szkolenia i doradztwo dla kadry kierowniczej systemu oświaty</i> - od projektu w trybie pozakonkursowym jest niezbędne, aby można było zagwarantować w projektach konkursowych jednakowe standardy i porównywalną jakość szkoleń i doradztwa prowadzonych dla dyrektorów, wicedyrektorów i innych osób pełniących funkcje kierownicze oraz dla pracowników nadzoru pedagogicznego.</p> <p>Koszt projektu pozakonkursowego wynosi 4,3% całej alokacji przewidywanej na realizację działania 2.10, w typie operacji nr 3 PO WER pn. <i>Szkolenia i doradztwo dla kadry kierowniczej systemu oświaty</i> (w tym kadry jst) pod kątem kształtowania umiejętności przywódczych potrzebnych w procesie rozwijania kompetencji kluczowych uczniów niezbędnych do poruszania się na rynku pracy (ICT, matematyczno-przyrodniczych, języków obcych), nauczania eksperymentalnego, właściwych postaw uczniów (kreatywności, innowacyjności, pracy zespołowej) oraz metod</p>					

⁸ Wypełnić w przypadku projektu realizowanego w partnerstwie. W przypadku, gdy nie są znane konkretne podmioty, które będą partnerami w projekcie, należy wpisać pożądane cechy partnerów oraz uzasadnić wskazanie określonych cech.

⁹ W szczególności w świetle art. 38 ust. 2 i 3 ustawy z dnia 11 lipca 2014 r. o zasadach realizacji programów w zakresie polityki spójności finansowanych w perspektywie finansowej 2014–2020 (Dz.U. poz. 1146, z późn. zm.) oraz podrozdziału 5.2.1 Polityka spójności, rozdziału 5.2 Zasady wyboru projektów Umowy Partnerstwa z dnia 21 maja 2014 r.

indywidualizowanego podejścia do ucznia.

Zasadnicze założenia interwencji publicznej, której wsparcie zaplanowano w ramach projektu

Wpływ na sposób funkcjonowanie szkoły i placówki oraz tworzenie w niej odpowiednich warunków organizacyjnych służących kształtowaniu u uczniów kompetencji kluczowych niezbędnych do poruszania się na rynku pracy (ICT, matematyczno-przyrodniczych, języków obcych), nauczania eksperymentalnego, właściwych postaw (kreatywności, innowacyjności, pracy zespołowej) oraz metod indywidualizowanego podejścia do ucznia mają 4 podmioty:

- dyrektorzy szkół i placówek, którzy odpowiadają za organizowanie procesu dydaktycznego, wychowawczego i opiekuńczego szkoły lub placówki, a także za diagnozowanie potrzeb rozwojowych szkoły lub placówki i za inicjowanie działań wspomagających pracę szkoły lub placówki i działań na rzecz doskonalenia zawodowego nauczycieli wynikających ze zdiagnozowanych potrzeb,
- organy prowadzące szkoły i placówki (jednostki samorządu terytorialnego), które są odpowiedzialne za tworzenie lokalnej polityki oświatowej państwa, tj. budowanie sieci szkół i placówek, ich finansowanie, w tym finansowanie doskonalenia zawodowego nauczycieli i dyrektorów oraz finansowanie wspomaganie szkół i placówek przez siebie prowadzonych,
- placówki doskonalenia nauczycieli, poradnie psychologiczno-pedagogiczne i biblioteki pedagogiczne, które mają obowiązek - odpowiednio do specyfiki tych placówek - organizować i prowadzić wspomaganie szkół i placówek, doskonalenie zawodowe nauczycieli oraz udzielać pomocy psychologiczno-pedagogicznej uczniom,
- organy sprawujące nadzór pedagogiczny, które mają obowiązek badać poprawność i efektywność realizacji przez szkołę lub placówkę procesu dydaktycznego, wychowawczego i opiekuńczego oraz przedstawiać wyniki i formułować wnioski służących podnoszeniu jakości pracy szkoły lub placówki, które z kolei są podstawą planowania i realizacji działań będących w kompetencji ww. podmiotów.

Mając na uwadze powyższe, aby oddziaływanie na szkołę na rzecz kształtowania kompetencji kluczowych uczniów niezbędnych do poruszania się na rynku pracy (ICT, matematyczno-przyrodniczych, języków obcych), nauczania eksperymentalnego, właściwych postaw uczniów (kreatywności, innowacyjności, pracy zespołowej) oraz metod indywidualizowanego podejścia do ucznia było oddziaływaniem skutecznym, należy objąć szkoleniem i doradztwem wszystkie ww. podmioty. Oddziaływanie na wszystkie ww. podmioty znacząco poprawi skuteczności całej interwencji. Stąd oprócz planowanych w ramach POWER działań kierowanych do:

- 1) organów prowadzących szkoły i placówki w ramach projektu „Wsparcie kadry jednostek samorządu terytorialnego w zarządzaniu oświatą ukierunkowanym na rozwój szkół i kompetencji kluczowych uczniów” (typ operacji 2.10.3),
- 2) pracowników placówek doskonalenia nauczycieli, poradni psychologiczno-pedagogicznych, bibliotek pedagogicznych i trenerów kierowany w ramach projektu pt. „Zwiększenie skuteczności działań pracowników systemu wspomaganie i trenerów w zakresie kształcenia u uczniów kompetencji kluczowych” (typ operacji 2.10.1),

w ramach niniejszego projektu zaplanowane zostały działania adresowane do:

- 1) dyrektorów, wicedyrektorów i innych osób pełniących funkcje kierownicze w szkole/placówce,
- 2) pracowników nadzoru pedagogicznego.

Wiadomo, że jednym z najważniejszych czynników stanowiących o sukcesie systemów edukacyjnych jest skuteczność nauczycieli wynikająca z ich przygotowania zawodowego. W ocenie autorytetów w dziedzinie edukacji i badaczy systemów edukacyjnych (*raport „How the world's best-performing school systems come out on top” McKinsey&Co 2007*) wpływ jakości przygotowania do pracy nauczycieli na wyniki uczniów jest kluczowy – ważniejszy od wielkości klas, wyposażenia szkół i nakładów finansowych na edukację. Dotyczy to także przygotowania dyrektora, który w większości szkół w Polsce jest również nauczycielem. Ponadto, dyrektor odpowiada za tworzenie w szkole warunków organizacyjnych do pracy wszystkim zatrudnionym nauczycielom. Posiada szereg instrumentów wpływu, na jakość pracy szkoły i może wykorzystywać w tym celu narzędzia dostępne kadrze kierowniczej takie jak: kształtowanie planów nauczania, zatwierdzanie programów nauczania i wyboru podręczników, zatrudnianie nauczycieli, ocena ich kwalifikacji i przygotowania do realizacji zadań, ustalanie przeznaczenia środków na doskonalenie nauczycieli, diagnozowanie potrzeb szkół dla ustalenia niezbędnego zakresu wspomaganie, itd. Mając na uwadze wskazane kompetencje dyrektora szkoły planowana w ramach ww. typu operacji interwencja ma na celu działania, których efektem będzie przygotowanie dyrektorów, wicedyrektorów i innych osób pełniących funkcje kierownicze w szkole do planowania i organizowania pracy szkoły.

Na konieczność kontynuacji działań z zakresu doskonalenia dyrektorów w zakresie zarządzania szkołą (ze szczególnym uwzględnieniem ich współpracy z rodzicami) wskazano w „Raplocie końcowym z badania ewaluacyjnego efektów działań zrealizowanych w ramach Priorytetu III POKL „Wysoka jakość systemu oświaty” z grudnia 2014 r. wśród działań rekomendowanych na perspektywę 2014-2020 (s. 113).

Dyrektorzy, wicedyrektorzy i inne osoby pełniące funkcje kierownicze będą objęci doradztwem. Doradcy służyć im będą pomocą przy opracowywaniu, planowaniu i organizacji pracy danej szkoły/placówki.

Uczestnicy szkoleń będą zobowiązani do przeprowadzenia w swoich szkołach diagnozy potrzeb w ww. zakresach i zapewniania szkole wspomaganie w wybranych zakresach. Do diagnozy potrzeb oraz do pomocy w realizacji wspomaganie w swojej szkole będą wykorzystywać pracowników systemu wspomaganie (placówek doskonalenia nauczycieli, poradni psychologiczno-pedagogicznych i bibliotek pedagogicznych), którego założenia zostały opracowane w ramach projektu POKL „System doskonalenia nauczycieli oparty na ogólnodostępnym kompleksowym wspomaganie szkół” i wdrożonego do systemu oświaty przepisami rozporządzeń Ministra Edukacji Narodowej dotyczących funkcjonowania placówek doskonalenia nauczycieli, poradni psychologiczno-pedagogicznych i bibliotek pedagogicznych. Realizowane w szkole wspomaganie nie będzie finansowane ze środków projektowych, ale ze środków budżetowych na doskonalenie zawodowe nauczycieli organów prowadzących szkoły i placówki. na doskonalenie zawodowe nauczycieli.

Przy określaniu przez dyrektora potrzeb szkół w zakresie doskonalenia zawodowego nauczycieli i przy podziale przez organy prowadzące szkoły środków na doskonalenie zawodowe nauczycieli oraz przy organizowaniu form doskonalenia zawodowego nauczycieli i wspomaganie szkół przez placówki doskonalenia nauczycieli, poradnie psychologiczno-pedagogiczne i biblioteki pedagogiczne muszą być uwzględniane wyniki sprawdzianu i egzaminów zewnętrznych oraz wyniki i wnioski z ewaluacji. Mając na uwadze powyższe odpowiednie przygotowanie pracowników kuratoriów oświaty do prowadzenia nadzoru pedagogicznego służącego ocenie podejmowanych przez szkołę działań na rzecz kształtowania u uczniów kompetencji kluczowych niezbędnych do poruszania się na rynku pracy (ICT, matematyczno-przyrodniczych, języków obcych), nauczania eksperymentalnego, właściwych postaw (kreatywności, innowacyjności, pracy zespołowej) oraz metod zindywidualizowanego podejścia do ucznia może w znacznym stopniu przyczyni się do właściwego określenia potrzeb szkoły i tym samym podjęcia przez szkołę działań doskonalących lub naprawczych służących kształtowania u uczniów tych kompetencji. Stąd w projektowanej interwencji zaplanowano również szkolenia dla tej grupy pracowników oświaty.

Projekt adresowany do dyrektorów, wicedyrektorów i innych osób pełniących funkcje kierownicze w szkole i do pracowników nadzoru pedagogicznego oraz projekt adresowany do pracowników jednostek samorządu terytorialnego będą realizowane w sposób zintegrowany pod względem zakresu ich oddziaływania. Dla uzyskania efektu synergii oddziaływania tych projektów zakłada się, że w ramach projektów kierowanych do kadry kierowniczej szkół pierwszeństwo w szkoleniu będą mieli dyrektorzy, wicedyrektorzy oraz inne osoby pełniące funkcje kierownicze zatrudnione w szkołach i placówkach prowadzonych przez organy, których pracownicy zostali przeszkoleni w ramach programu kierowanego do jednostek samorządu terytorialnego. Zakłada się jednak, że szkolenia te będą przygotowane dla każdej z grup odpowiednio do właściwych im kompetencji przydatnych w procesie kształtowania u uczniów kompetencji określonych w POWER.

Szkolenia i doradztwo dla dyrektorów, wicedyrektorów i innej kadry kierowniczej szkół, a także dla pracowników nadzoru pedagogicznego będą działaniami komplementarnymi w stosunku do projektu szkoleń i doradztwa kierowanego do pracowników jednostek samorządu terytorialnego (realizowanych w tym typie operacji) i szkoleń i doradztwa dla placówek doskonalenia nauczycieli, poradni psychologiczno-pedagogicznych, bibliotek pedagogicznych i trenerów (realizowanych w ramach typu operacji 2.10.1). Synergie tych programów zapewni Ośrodek Rozwoju Edukacji, który jest wykonawcą ww. programów szkoleń dla wszystkich ww. grup interesariuszy.

Zakłada się, że w ramach projektu zostanie nawiązana ścisła współpraca z instytucjami realizującymi zadania na rzecz wspomaganie szkół i posiadającym doświadczenie w tworzeniu rozwiązań sprzyjających podnoszeniu kompetencji kluczowych uczniów (np. z Centrum Nauki Kopernik, które realizowało w ramach PO KL projekt pt. „Opracowanie i pilotaż aktywnych metod pracy nauczyciela z uczniem opartych na metodzie badawczej”) oraz stowarzyszeniami reprezentującymi jednostki samorządu terytorialnego. Wypracowany w ramach projektu program będzie przedmiotem konsultacji nie tylko społecznych za pośrednictwem strony ORE, ale również w ramach grupy sterującej, w której skład wejdą przedstawiciele partnerów społecznych i interesariuszy środowiska zewnętrznego. Wybranym podmiotom zaproponowane będzie uczestnictwo w spotkaniach Grupy Sterującej, na forum której zostaną poddane dyskusji rezultaty projektu.

Efektom tej interwencji będzie przeszkolenie i zapewnienie doradztwa dla 600 dyrektorów, wicedyrektorów i innych osób pełniących funkcje kierownicze w szkole (w ramach projektów konkursowych planowane jest przeszkolone 9002 dyrektorów, wicedyrektorów i innych osób pełniących funkcje kierownicze w szkole) oraz dla 32 pracowników organów prowadzących szkoły (w ramach projektów konkursowych planowane jest przeszkolone 1000 pracowników nadzoru pedagogicznego).

Wypracowane w projekcie programy szkoleń wraz z obudową metodyczną oraz przykładowymi rozwiązaniami organizacyjno-metodycznymi (dobrymi praktykami) będą upowszechnione przez placówki wspomaganie i uzupełnią bazę przykładowych ofert wypracowanych w ramach POKL.

W projekcie powołana będzie grupa sterująca, w której skład wejdą przedstawiciele partnerów społecznych (w tym członkowie KM PO WER) oraz przedstawiciele stowarzyszeń JST.

Główne zadania przewidziane do realizacji w projekcie ze wskazaniem grup docelowych

Interwencja zakłada realizację następujących zadań:

- 1) Opracowanie ramowych programów szkoleń i zasad prowadzenia doradztwa w tematyce wskazanej w typie operacji, tj. zawierającego sprofilowany program rozwoju umiejętności przywódczych dla kształcenia kompetencji kluczowych uczniów niezbędnych do poruszania się na rynku pracy (ICT, matematyczno-przyrodniczych, języków obcych), nauczania eksperymentalnego, właściwych postaw (kreatywności, innowacyjności, pracy zespołowej) oraz metod zindywidualizowanego podejścia do ucznia - w przypadku ramowego programu szkoleń dla kadry kierowniczej szkół oraz umiejętności badawczych przydatnych w ocenie możliwości szkół i placówek w kształtowaniu ww. kompetencji uczniów - w przypadku szkoleń adresowanych do pracowników nadzoru pedagogicznego.

Opracowane programy (jeden ramowy program dla dyrektorów, wicedyrektorów i innych osób pełniących funkcje kierownicze w szkole oraz jeden ramowy program dla pracowników nadzoru pedagogicznego) będą zawierać:

- treści uniwersalne, istotne z punktu widzenia całego procesu kształcenia i doskonalenia (metodyka wspomaganie),
 - elementy specyficzne dla danego obszaru tematycznego i danego poziomu kształcenia np. planowane działania będą mogły uwzględniać m.in. rozwiązania programowe w zakresie kompetencji matematycznych uczniów szkół podstawowych, uwzględniające metody zindywidualizowanego podejścia do ucznia w przypadku programów dla kierowniczej kadry szkół i placówek oraz sposoby badania efektywności kształcenia kompetencji kluczowych uczniów w przypadku szkoleń pracowników organów sprawujących nadzór pedagogiczny,
 - wskazania treści i narzędzi do pracy z ww. osobami w poszczególnych zakresach tematycznych (np. treści z e-podręczników),
 - metody pracy z uczniami oparte na metodzie projektu, nauczaniu eksperymentalnym, wykorzystaniu TIK w nauczaniu, ocenianiu kształtującym i innych nowatorskich metodach pracy,
- 2) Opracowanie dla danej grupy adresatów szkoleń (odrębnie dla dyrektorów wicedyrektorów i innych osób pełniących funkcje kierownicze w szkole oraz odrębnie dla pracowników nadzoru pedagogicznego) bazowych kompletów materiałów szkoleniowych specyficznych dla danego obszaru tematycznego i poziomu kształcenia.
 - 3) Weryfikacja i modyfikacja ramowych programów szkoleń oraz zasad doradztwa po przeprowadzeniu pilotażowych szkoleń dla 600 przedstawicieli kadry kierowniczej oświaty i 32 przedstawicieli organów nadzoru pedagogicznego (po 2 przedstawicieli z każdego kuratorium oświaty). Liczba zaplanowanych do przeszkolenia osób będących dyrektorami, wicedyrektorami i innymi osobami pełniącymi funkcje kierownicze wynika z założenia, że uczestnicy szkoleń powinni reprezentować wszystkie województwa oraz różnego rodzaju typy szkół, tak aby dopasować ofertę (program) do lokalnych uwarunkowań i specyfiki kierowanych przez nich szkół i placówek. Opracowany program szkoleń opublikowany zostanie na stronie internetowej ORE i poddany konsultacjom społecznym. Zebrane uwagi zostaną przeanalizowane, a zasadne propozycje zmian uwzględnione.

Zasadnicze działania ukierunkowane na wsparcie podejmowanej interwencji publicznej, zrealizowane dotychczas przez wnioskodawcę lub inne instytucje

Planowana interwencja publiczna wynika z dotychczasowych działań podejmowanych przez Ministerstwo Edukacji Narodowej oraz Ośrodki Rozwoju Edukacji i realizowanych przez ORE w partnerstwie z UJ w ramach projektów systemowych *Przywództwo i zarządzanie w oświacie – opracowanie i wdrożenie systemu kształcenia i doskonalenia dyrektorów* (Priorytet III, działanie 3.1, Poddziałanie 3.1.2 POKL) i *Program wzmocnienia efektywności systemu nadzoru pedagogicznego i oceny jakości pracy szkoły* (Priorytet III, Działanie 3.1, Poddziałanie 3.1.2).

W projekcie realizowanym w ramach POKL pn. *Przywództwo i zarządzanie w oświacie – opracowanie i wdrożenie systemu kształcenia i doskonalenia dyrektorów* powstał ramowy program kursu kwalifikacyjnego, którego ukończenie jest warunkiem ubiegania się o stanowisko dyrektora (warunek wynikający z przepisów rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z dnia 27 października 2009 r. w sprawie wymagań, jakim powinna odpowiadać osoba zajmująca stanowisko dyrektora oraz inne stanowisko kierownicze w poszczególnych typach publicznych szkół i rodzajach publicznych placówek (Dz. U. Nr 184, poz. 1436 z późn. zm.) Kurs ten służy kształceniu kompetencji przywódczych i przygotowuje do zarządzania organizacją. Obejmuje przygotowanie w zakresie prawnym, finansowym, kompetencji społecznych. Inaczej niż w dotychczas obowiązującym programie ramowym kursu kształtuje zakres wstępnego przygotowania dyrektora do podjęcia zadań zarządczych, wprowadzając do programu m.in. moduł przygotowania do zarządzania poprzez wartości. Program został zatwierdzony przez Ministra Edukacji Narodowej w dniu 10 listopada 2015 r. i funkcjonuje jako ramowy plan i program kursu kwalifikacyjnego z zakresu zarządzania oświatą, na podstawie którego przygotowani są przyszli dyrektorzy szkół (w zakresie zarządzania organizacją, prawa oświatowego, finansów publicznych). Program ten zastąpił dotychczas obowiązujący (od 1999 r.) ramowy program kursu kwalifikacyjnego. W projekcie przygotowano również odrębne programy doskonalenia czynnych dyrektorów (w

zakresie zarządzania organizacją, prawa oświatowego, finansów publicznych) adresowane do dyrektorów z krótkim i długim stażem na stanowisku. Przygotowany w projekcie program ma charakter kwalifikacyjny i dotyczy kompetencji bazowych, niezbędnych każdemu dyrektorowi do objęcia stanowiska, skutecznego i sprawnego zarządzania. Programy kursów doskonalących dotyczą również kompetencji bazowych.

W projekcie realizowanym w ramach POKL pn. *Program wzmocnienia efektywności systemu nadzoru pedagogicznego i oceny jakości pracy szkoły* wypracowano założenia do nowego systemu nadzoru pedagogicznego uwzględniającego nową formę tego nadzoru, tj. ewaluację i sposoby jej realizacji. Nowy nadzór został wprowadzony do systemu oświaty przepisami rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z dnia 7 października 2009 r. w sprawie nadzoru pedagogicznego (Dz. U. Nr 168, poz. 1324 oraz z 2013 r. poz. 560). W ramach realizacji projektu POKL zorganizowano szkolenia dla osób realizujących zadania nadzoru pedagogicznego w zakresie organizowania i prowadzenia ewaluacji wewnętrznej i zewnętrznej.

W projektach realizowanych w ramach PO KL w latach 2013-2015 przygotowano także grupę trenerów i coachów, których kompetencje zostaną wykorzystane w pilotażu weryfikującym modele i materiały powstające w projektowanej interwencji.

W obecnej perspektywie planowana jest interwencja służąca doskonaleniu kadry kierowniczej szkół i placówek oraz pracowników nadzoru pedagogicznego w innym zakresie. Doskonalenie będzie dotyczyło organizowania pracy szkoły w sposób służący: rozwijaniu kompetencji kluczowych uczniów niezbędnych do poruszania się na rynku pracy (ICT, matematyczno-przyrodniczych, języków obcych), nauczania eksperymentalnego, właściwych postaw (kreatywności, innowacyjności, pracy zespołowej) oraz metod zindywidualizowanego podejścia do ucznia i wykorzystywania w tym celu dostępnych kadrze kierowniczej narzędzi, tj. m.in.: kształtowania planów nauczania, zatwierdzania programów nauczania, wyboru podręczników, zatrudniania nauczycieli, oceny ich kwalifikacji i przygotowania do realizacji zadań, ustalania przeznaczenia środków na doskonalenie nauczycieli, diagnozowania potrzeb szkół dla ustalenia niezbędnego zakresu wspomaganie, itd. Ponadto w toku realizowania zadań nadzoru pedagogicznego przez organy sprawujące nadzór pedagogiczny gromadzone są dane statystyczne, które wykorzystane w odpowiedni sposób, mogą stanowić podstawę wnioskowania o skuteczności podejmowanych przez szkoły działań na rzecz kształcenia kompetencji kluczowych i indywidualizacji procesu kształcenia oraz podstawę do podejmowania decyzji prorozwojowych w tym zakresie.

Reasumując w poprzedniej perspektywie skupiono się na przygotowaniu szkoleń dla kadry kierowniczej szkół pod kątem kształtowania umiejętności przywódczych potrzebnych w procesie zarządzania szkołą, gospodarowaniem środkami publicznymi związanymi z funkcjonowaniem szkoły, znajomością prawa oświatowego, a także roli przywódczej w kierowaniu organizacją. W przypadku pracowników nadzoru pedagogicznego interwencja w POKL dotyczyły przygotowania tych osób do prowadzenia ewaluacją jako nowej formy nadzoru pedagogicznego. Podejmowane w niniejszym projekcie działania nie będą powielać działań realizowanych w ramach POKL. Celem projektu będzie doskonalenie dyrektorów, wicedyrektorów i innych osób pełniących funkcje kierownicze oraz kadry nadzoru pedagogicznego w zakresie organizacji pracy szkoły w sposób służący kształtowaniu kompetencji kluczowych uczniów niezbędnych do poruszania się na rynku pracy (ICT, matematyczno-przyrodniczych, języków obcych), nauczania eksperymentalnego, właściwych postaw (kreatywności, innowacyjności, pracy zespołowej) oraz metod zindywidualizowanego podejścia do ucznia. Ramowe programy szkoleń będą dotyczyły organizowania pracy szkoły lub placówki w sposób służący kształceniu kompetencji kluczowych we wskazanych wyżej zakresach.

Podczas realizacji projektu pozakonkursowego wykorzystane zostaną efekty i produkty (doświadczenie w tworzeniu rozwiązań sprzyjających podnoszeniu kompetencji kluczowych uczniów) wypracowane w innych projektach realizowanych w POKL w trybie systemowym i konkursowym, m.in.:

- materiały wykorzystywane podczas warsztatów dla nauczycieli z zakresu stosowania metody badawczej i metody IBSE w nauczaniu (metoda polegająca na kształceniu przyrodniczym poprzez dociekanie naukowe = odkrywanie)
- materiały wykorzystywane podczas warsztatów dla uczniów w laboratoriach Centrum Nauki Kopernik (biologicznym, chemicznym, fizycznym oraz w Pracowni Robotycznej)
- rekomendacje dotyczące wyposażenia szkolnej pracowni przyrody dla klas IV-VI szkoły podstawowej wypracowane w ramach projektu pt. „Opracowanie i pilotaż aktywnych metod pracy nauczyciela z uczniem opartych na metodzie badawczej”, realizowanym pod hasłem „Przewrót Kopernikański” Priorytet III, Działanie 3.3 Poddziałanie 3.3.3 – realizowanego przez Centrum Nauki Kopernik,
- programy rozwijania kompetencji kluczowych uczniów w jednym lub kilku zakresach: nauk matematyczno-przyrodniczych, technologii informacyjno-komunikacyjnych (ICT), języków obcych, przedsiębiorczości - wypracowane w ramach projektu pt. Ponadregionalne programy rozwijania umiejętności uczniów w zakresie kompetencji kluczowych, ze szczególnym uwzględnieniem nauk matematyczno-przyrodniczych, technologii informacyjno-komunikacyjnych (ICT), języków obcych, przedsiębiorczości – I i II edycja (1/POKL3.3.4/08, 1/POKL/3.3.4/09)

- innowacyjne programy nauczania uczniów ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi z wykorzystaniem nowoczesnych metod diagnozy i terapii ucznia niepełnosprawnego: programy kształcenia m.in. w zakresie nauk matematycznych, przyrodniczych i technicznych oraz przedsiębiorczości - wypracowane w ramach projektu pt. Opracowanie i pilotażowe wdrożenie innowacyjnych programów nauczania uczniów ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi z wykorzystaniem nowoczesnych metod diagnozy i terapii ucznia niepełnosprawnego (2/POKL/3.3.4/09).

Podczas realizacji projektu pozakonkursowego, pod uwagę zostaną wzięte również efekty i produkty wypracowane w ramach rządowego programu rozwijania kompetencji uczniów i nauczycieli w zakresie stosowania technologii informacyjno-komunikacyjnych – „Cyfrowa szkoła”, w tym m.in. pilotażowy program rozwijania kompetencji uczniów i nauczycieli w zakresie stosowania TIK w procesie edukacyjnym.

Projekt będzie komplementarny z realizowanymi i planowanymi do realizacji w MEN interwencjami.

Uwarunkowania skutecznej realizacji założeń interwencji publicznej (interesariusze, stan prawny, itd.)

Projektowane działania mają na celu wzmocnienie kompetencji kadry kierowniczej szkół w zakresie zarządzania poprzez zwrócenie szczególnej uwagi na związki pomiędzy podejmowanymi decyzjami zarządczymi a jakością procesu kształcenia i wychowania oraz wzmocnienie kompetencji kadry nadzoru pedagogicznego w zakresie badania i formułowania wniosków z tego badania uwzględniające w większym niż dotychczas stopniu działania szkoły na rzecz kształtowania kompetencji kluczowych uczniów niezbędnych do poruszania się na rynku pracy (ICT, matematyczno-przyrodniczych, języków obcych), nauczania eksperymentalnego, właściwych postaw (kreatywności, innowacyjności, pracy zespołowej) oraz metod zindywidualizowanego podejścia do ucznia.

Dyrektor szkoły posiada szereg kompetencji dotyczących organizacji pracy szkoły i znaczącą autonomię w tym zakresie.

W obecnym stanie prawnym, zgodnie z przepisami art. 39 ust. 1 ustawy o systemie oświaty dyrektor szkoły lub placówki:

- 1) kieruje działalnością szkoły lub placówki oraz reprezentuje ją na zewnątrz;
- 2) sprawuje nadzór pedagogiczny;
- 3) sprawuje opiekę nad uczniami oraz stwarza warunki harmonijnego rozwoju psychofizycznego poprzez aktywne działania prozdrowotne;
- 4) realizuje uchwały rady szkoły lub placówki oraz rady pedagogicznej, podjęte w ramach ich kompetencji stanowiących;
- 5) dysponuje środkami określonymi w planie finansowym szkoły lub placówki zaopiniowanych przez radę szkoły lub placówki i ponosi odpowiedzialność za ich prawidłowe wykorzystanie, a także może organizować administracyjną, finansową i gospodarczą obsługę szkoły lub placówki,

Zgodnie z art. 39 ust. 3 dyrektor jest kierownikiem zakładu pracy dla zatrudnionych w szkole lub placówce nauczycieli i pracowników niebędących nauczycielami. Dyrektor w szczególności decyduje m.in. w sprawach:

- 1) zatrudniania i zwalniania nauczycieli oraz innych pracowników szkoły lub placówki;
- 2) przyznawania nagród oraz wymierzania kar porządkowych nauczycielom i innym pracownikom szkoły lub placówki.

Zgodnie z art. 22a ust. 2a i 2b oraz z art. 22ab ust. 4 ustawy o systemie oświaty dyrektor szkoły:

- 1) po zasięgnięciu opinii rady pedagogicznej, dopuszcza do użytku w danej szkole zaproponowany przez nauczyciela program wychowania przedszkolnego lub program nauczania;
- 2) odpowiada za uwzględnienie w zestawie programów wychowania przedszkolnego i szkolnych zestawów programów nauczania całości odpowiednio podstawy programowej wychowania przedszkolnego i podstawy programowej kształcenia ogólnego ustalonego dla danego etapu edukacyjnego.
- 3) na podstawie propozycji zespołów nauczycieli, oraz w przypadku braku porozumienia w zespole nauczycieli w sprawie przedstawienia propozycji podręczników lub materiałów edukacyjnych ustala:
 - zestaw podręczników lub materiałów edukacyjnych obowiązujący we wszystkich oddziałach danej klasy przez co najmniej trzy lata szkolne;
 - materiały ćwiczeniowe obowiązujące w poszczególnych oddziałach w danym roku szkolnym.

W myśl przepisów rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z dnia 6 sierpnia 2015 r. w sprawie wymagań wobec szkół i placówek (Dz.U. z 2015 r. poz. 1214) dyrektor szkoły lub placówki, aby spełniać wymagania określone w ww. przepisach na poziomie wysokim, musi podejmować działania zapewniające szkole lub placówce wspomaganie zewnętrzne odpowiednie do jej potrzeb.

Na podstawie przepisów rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej i Sportu z dnia 29 marca 2002 r. w sprawie sposobu podziału środków na wspieranie doskonalenia zawodowego nauczycieli pomiędzy budżety poszczególnych województw, form doskonalenia zawodowego dofinansowywanych ze środków wyodrębnionych w budżetach organów prowadzących szkoły, wojewodów, ministra właściwego do spraw oświaty i wychowania oraz szczegółowych kryteriów i trybu przyznawania tych środków (Dz. U. Nr 46, poz. 430 i z 2015 r. poz. 1973) dyrektor szkoły lub placówki ma obowiązek określać, na każdy rok szkolny, potrzeby w zakresie doskonalenia zawodowego nauczycieli szkoły lub placówki, uwzględniając:

- wyniki ewaluacji wewnętrznej i zewnętrznej oraz wynikające z nich wnioski;
- wyniki odpowiednio sprawdzianu, egzaminu gimnazjalnego, egzaminu potwierdzającego kwalifikacje w zawodzie i egzaminu maturalnego;
- zadania związane z realizacją podstawy programowej;
- wymagania wobec szkół i placówek, określone w przepisach wydanych na podstawie art. 21a ust. 3 ustawy z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty;
- wnioski nauczycieli o dofinansowanie form doskonalenia zawodowego.

Przygotowanie kadry kierowniczej szkół i placówek do realizacji zadań zarządczych i organizacji procesu nauczania ma fundamentalne znaczenie dla sprawności kształcenia i jakości nauczania pod kątem kształcenia kompetencji kluczowych uczniów niezbędnych do poruszania się na rynku pracy (ICT, matematyczno-przyrodniczych, języków obcych), nauczania eksperymentalnego, właściwych postaw (kreatywności, innowacyjności, pracy zespołowej) oraz metod zindywidualizowanego podejścia do ucznia.

Dla prawidłowej realizacji zadań zarządczych i organizacji procesu nauczania sprzyjających kształtowaniu u uczniów ww. kompetencji znaczenie mają wyniki i wnioski z nadzoru pedagogicznego sprawowanego przez kuratorów oświaty (rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 7 października 2009 r. w sprawie nadzoru pedagogicznego - Dz. U. Nr 168, poz. 1324 oraz z 2013 r. poz. 560). Wyniki i wnioski z nadzoru pedagogicznego dotyczące ww. zakresu służycy będą również placówkom doskonalenia nauczycieli, poradniom psychologiczno-pedagogicznym i bibliotekom pedagogicznym do organizowania i prowadzenia doskonalenia zawodowego nauczycieli i wspomaganie szkół, do którego są zobowiązane przepisami rozporządzeń Ministra Edukacji Narodowej: w sprawie placówek doskonalenia nauczycieli (Dz.U z 2014 r. poz. 1041 i 1142), w sprawie szczegółowych zasad działania poradni psychologiczno-pedagogicznych, w tym poradni specjalistycznych (Dz.U. z 2013 r. poz. 199) i w sprawie szczegółowych zasad działania bibliotek pedagogicznych (Dz.U. z 2013, poz. 369), a organom prowadzącym do kształtowania lokalnej polityki oświatowej służącej podnoszeniu jakości działań realizowanych w tym zakresie przez same szkoły jak również przez ww. placówki wspomagające pracę szkół, do której są zobowiązane przepisami ustawie o systemie oświaty (art.5 ust.2 i 3) i ustawach ustrojowych (tj. w ustawie o samorządzie gminnym – art.7 ust.1 pkt.8, w ustawie o samorządzie powiatowym – art.4 ust.1 pkt.1, w ustawie o samorządzie województwa - art.14 ust.1 pkt.1).

Dalsze etapy planowane do wdrożenia poza projektem, o ile zostaną spełnione warunki umożliwiające ich skuteczne wykonanie

1. Szkolenia dla pracowników nadzoru pedagogicznego w ramach projektów konkursowych. Szkolenia będą realizowane od II Kwartału 2017 r.
2. Szkolenie i doradztwo dla 9.002 dyrektorów, wicedyrektorów i innych osób pełniących funkcje kierownicze w szkole w ramach projektów konkursowych. Szkolenia będą realizowane od III Kwartału 2018 r.
3. Objęcie wspomaganie 20 % szkół lub placówek (2018-2022).
4. Doskonalenie kadry kierowniczej nieuczestniczącej w szkoleniach na podstawie ramowych programów szkoleń, opracowanych w projekcie pozakonkursowym z uwzględnieniem doświadczeń z realizacji szkoleń w projektach konkursowych realizowanych przez placówki doskonalenia nauczycieli (od 2022 r.).
5. Wypracowane w projekcie programy szkoleń wraz z obudową metodyczną będą upowszechnione wśród wszystkich pracowników placówek wspomaganie i uzupełnią bazę przykładowych ofert wypracowanych w ramach POKL (od 2017 r.).

ZAKŁADANE EFEKTY PROJEKTU WYRAŻONE WSKAŹNIKAMI (W PODZIALE NA PŁEĆ I OGÓŁEM)

WSKAŹNIKI REZULTATU

Nazwa wskaźnika	Wartość docelowa		
	W podziale na: ¹⁰		Ogółem w projekcie
	Kobiety	Mężczyzn	
1. Liczba szkół korzystających z kompleksowego modelu wspomaganie pracy szkoły dzięki wsparciu z EFS			600

¹⁰ Rozbicie wartości docelowych na płeć jest nieobowiązkowe – wypełniane w zależności od specyfiki wsparcia i samego projektu oraz zidentyfikowanego problemu, który projekt ma rozwiązać lub złagodzić.

WSKAŹNIKI PRODUKTU			
Nazwa wskaźnika	Wartość docelowa		
	W podziale na: ¹¹		Ogółem w projekcie
	Kobiety	Mężczyzn	
1. Liczba przedstawicieli kadry kierowniczej systemu oświaty objętych wsparciem w zakresie określonym w Programie			600
2. Liczba przedstawicieli kadry nadzoru pedagogicznego objętych wsparciem w zakresie określonym w Programie			32
SZCZEGÓŁOWE KRYTERIA WYBORU PROJEKTU			
KRYTERIA DOSTĘPU			
7.			
Uzasadnienie:			
8.			
Uzasadnienie:			
...			
Uzasadnienie:			

PODPIS OSOBY UPOWAŻNIONEJ DO PODEJMOWANIA DECYZJI W ZAKRESIE PLANU DZIAŁANIA			
Miejscowość, data		Pieczęć i podpis osoby upoważnionej	
DATA ZATWIERDZENIA PLANU DZIAŁANIA I IDENTYFIKACJI PROJEKTÓW POZAKONKURSOWYCH, KTÓRYCH FISZKI PO RAZ PIERWSZY ZAWARTO W PLANIE DZIAŁANIA, W ROZUMIENIU ART. 48 UST. 3 USTAWY Z DNIA 14 LIPCA 2014 R. O ZASADACH REALIZACJI PROGRAMÓW W ZAKRESIE POLITYKI SPÓJNOŚCI W PERSPEKTYWIE FINANSOWEJ 2014-2020 (DZ.U. POZ. 1146, Z PÓŹN. ZM.) <small>(wypełnia Instytucja Zarządzająca POWER, wprowadzając Roczny Plan Działania jako załącznik do Szczegółowego Opisu Osi Priorytetowych POWER)</small>			
06.04.2016			

¹¹ Rozbicie wartości docelowych na płeć jest nieobowiązkowe – wypełniane w zależności od specyfiki wsparcia i samego projektu oraz zidentyfikowanego problemu, który projekt ma rozwiązać lub złagodzić.

